

Lietuvos Respublikos Seimo *pirmoji sesija*

2016 m. lapkričio 14–15 d.
1 posėdis

Stenogramos

1

ISSN 2538-6638

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d., Nr. 1

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

TURINYS

I (RUDENS) SESIJA
2016 m. lapkričio 14–15 d.

Posėdis Nr. 1

Vyriausio pagal amžių Seimo nario J. Imbraso įžanginis žodis	7
Lietuvos Respublikos Prezidentės D. Grybauskaitės kalba	8
Vilniaus arkivyskupo metropolito G. Grušo invokacija	8

Lietuvos Respublikos Seimo narių prisaikdinimas

Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko Z. Vaigausko kalba	9
Konstitucinio Teismo pirmininko D. Žalimo kalba	10
Lietuvos Respublikos Seimo narių priesaikos	12

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko rinkimai

Kandidato į Seimo Pirmininko pareigas V. Pranckiečio kalba	22
Kandidato į Seimo Pirmininko pareigas V. Pranckiečio atsakymai į Seimo narių klausimus	24
Kandidato į Seimo Pirmininko pareigas E. Gentvilo kalba	29
Kandidato į Seimo Pirmininko pareigas E. Gentvilo atsakymai į Seimo narių klausimus	33
Seimo nario G. Landsbergio kalba	38
Seimo nario K. Glavecko kalba	38
Seimo nario T. Tomilino kalba	39
Seimo nario N. Puteikio kalba	39
Seimo nario P. Saudargo kalba	40
Seimo nario M. Adomėno kalba	40
Seimo nario V. Rinkevičiaus kalba	41
Seimo nario P. Gražulio kalba	42
Seimo nario J. Oleko kalba	42
Seimo nutarimo „Dėl Viktoro Pranckiečio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininku“ priėmimas	44
Seimo Pirmininko V. Pranckiečio kalba	45
Seimo frakcijų paskelbimas	45
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15 ² , 24, 43, 61 ¹ , 66 ir 188 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 62 ¹ straipsniu“ projekto Nr. XIIIIP-1 pateikimas (V. Pranckietis)	47
Informaciniai pranešimai	51

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojų rinkimai

Seimo nutarimo „Dėl Rimos Baškienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XIIIIP-8 pateikimas, svarstymas ir priėmimas	52
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas R. Baškienės kalba	52
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas R. Baškienės atsakymai į Seimo narių klausimus	53

Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Butkevičiaus išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIIIIP-9 pateikimas, svarstymas ir priėmimas	56
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas A. Butkevičiaus kalba	56
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas A. Butkevičiaus atsakymai į Seimo narių klausimus	57
Seimo nutarimo „Dėl Irenos Degutienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XIIIIP-10 pateikimas, svarstymas ir priėmimas	61
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas I. Degutienės kalba	61
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas I. Degutienės atsakymai į Seimo narių klausimus	61
Seimo nutarimo „Dėl Gedimino Kirkilo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIIIIP-11 pateikimas, svarstymas ir priėmimas	64
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas G. Kirkilo kalba	64
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas G. Kirkilo atsakymai į Seimo narių klausimus	65
Seimo nutarimo „Dėl Arvydo Nekrošiaus išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIIIIP-12 pateikimas, svarstymas ir priėmimas	67
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas A. Nekrošiaus kalba	67
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas A. Nekrošiaus atsakymai į Seimo narių klausimus	68
Seimo nutarimo „Dėl Rimos Baškienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XIIIIP-8 priėmimo tęsinys	73
Šio nutarimo priėmimas	73
Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Butkevičiaus išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIIIIP-9 priėmimo tęsinys	73
Seimo nutarimo „Dėl Irenos Degutienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XIIIIP-10 priėmimo tęsinys	73
Šio nutarimo priėmimas	73
Seimo nutarimo „Dėl Gedimino Kirkilo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIIIIP-11 priėmimo tęsinys	73
Šio nutarimo priėmimas	73
Seimo nutarimo „Dėl Arvydo Nekrošiaus išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIIIIP-12 priėmimo tęsinys	74
Šio nutarimo priėmimas	74
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo paskyrimo“ projekto Nr. XIIIIP-13 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Pranckietis)	74
Šio nutarimo priėmimas	75
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-14 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Pranckietis)	75
Šio nutarimo priėmimas	76
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-15 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Pranckietis)	76
Šio nutarimo priėmimas	77
2016 m. lapkričio 15 d. (antradienio) darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	77
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	79

SANTRUMPOS

LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
MSNG – Mišri Seimo narių grupė
TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A – alternatyvus teisės aktas
ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS POSĖDŽIO NR. 1 STENOGRAMA

2016 m. lapkričio 14–15 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS,
Seimo Pirmininko pavaduotojas G. KIRKILAS
ir Seimo narys J. IMBRASAS*

PIRMININKAS (J. IMBRASAS). Gerbiamieji Seimo nariai ir svečiai, pradėsime pirmąjį naujai išrinkto Seimo posėdį.

Gerbiamieji, Lietuvos Respublikos Konstitucijos 65 ir 66 straipsniai skelbia, kad naujai išrinktą Seimą susirinkti į pirmąjį posėdį, kuris turi įvykti ne vėliau kaip per penkiolika dienų po Seimo išrinkimo, kviečia Respublikos Prezidentas, o pirmąjį Seimo posėdį pradeda vyriausias pagal amžių Seimo narys.

Vyriausioji rinkimų komisija paskelbė rinkimų rezultatus – išrinktas 141 Seimo narys. Jos Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidentė D. Grybauskaitė sušaukė Seimo pirmąjį posėdį šių metų spalio 14 dieną. Atsiprašau, lapkričio 14 dieną.

Skelbiu Lietuvos Respublikos Seimo pirmąjį posėdį pradėtą. (*Gongas*)

M. STOLYS (*Seimo posėdžių sekretoriato vyriausiasis specialistas*). Jos Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Giedamas Lietuvos valstybės himnas

PIRMININKAS. Jūsų Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė, gerbiamieji posėdžio dalyviai, pradėdame 2016–2020 metų kadencijos Lietuvos Respublikos Seimo pirmąjį posėdį. Ši garbė ir atsakomybė šį kartą, kaip vyriausiam Seimo nariui, tenka man.

Lietuvos valstybė jau skaičiuoja 27-tuosius nepriklausomybės metus. Per šį laikotarpį padaryta tikrai labai daug kuriant demokratinės valstybės pamatus. Tačiau, vadovaudamiesi valstybės, jos piliečių interesais ir savo sąžine, privalome ir toliau nenuilstamai dirbti, kad mūsų valstybėje būtų visiška demokratija.

Suteikti įgaliojimai ir galimybė atstovauti Lietuvos gyventojams – tai įpareigojimas mums visiems parodyti savo valią įtvirtinant socialinę teisingumą ir sukuriant visus piliečius tenkinančią gyvenimo kokybę.

Taisytinų, nebaigtų darbų ir įsipareigojimų savo tautai turime nemažai. Todėl šia kryptimi ir privalome sutelkti visas mūsų pastangas. Žmonės laukia realių sprendimų ir darbų, kurie sudarytų galimybes mūsų piliečiams patiems kurti savo gerovę ir ateitį čia, savo tėvynėje, o ne kur nors kitur. Išlaisvinkime jų kūrybines galias, atverkime duris visuomenės iniciatyvoms.

Rinkėjų valia tapus Lietuvos Respublikos Seimo nariais, nepaisant partiškumo ir užimamų politinių postų, mūsų veiklos strategija turi būti grindžiama rinkėjų interesais. Tai ne tik politinė atsakomybė, bet ir dorovinis įpareigojimas savo darbais telkti tautą.

Atlikime didžiąją dalį šių darbų per mums skirtus ketverius metus, ir piliečiai mus įvertins.

Te šviesa ir tiesa lydi mūsų būsimus darbus!

Su liūdesiu širdyje turiu jums priminti, kad kai kurie Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai ir ankstesnių kadencijų Seimo nariai šios šventiškos dienos nesulaukė. Prašom Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų, buvusių Seimo narių ir visų už Lietuvos laisvę žuvusiųjų atminimą pagerbti tylos minute.

Tylos minutė

Dėkoju.

Į šį posėdį buvo pakviesti ir atvyko Jos Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidentė D. Grybauskaitė, Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas A. Butkevičius, Lietuvos Respublikos

Konstitucinio Teismo pirmininkas D. Žalimas, Prezidentas V. Adamkus, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo Pirmininkas V. Landsbergis, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nariai, Lietuvos Respublikoje akredituoti užsienio valstybių ambasadoriai, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo pirmininkas, 2012–2016 metų kadencijos Seimo nariai, Europos Komisijos narys V. P. Andriukaitis, Europos Parlamento nariai, Lietuvos Katalikų Bažnyčios hierarchai, Lietuvos kariuomenės vadas, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjai, Lietuvos apeliacinio teismo pirmininkas, religinių konfesijų atstovai, Vyriausiosios rinkimų komisijos nariai, Seimui atskaitingų institucijų ir savivaldybių vadovai, Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovai, tautinių bendrijų atstovai, aukštųjų mokyklų rektoriai ir kiti garbingi svečiai.

Nuoširdžiai sveikinu visus svečius ir reiškiu jums padėką už dėmesį Lietuvos Respublikai ir jos įstatymų leidžiamosios valdžios institucijai – Seimui.

Gerbiamieji, man didelė garbė į tribūną pakviesti Jos Ekscelenciją Lietuvos Respublikos Prezidentę Dalią Grybauskaitę. (*Plojimai*)

Lietuvos Respublikos Prezidentės D. Grybauskaitės kalba

D. GRYBAUSKAITĖ. Jaudinuosi ne mažiau negu jūs, ypač tie, kuriems šiandien yra pirmoji pamoka, pirmoji diena. Tai, kad net 82 nauji veidai, reiškia, kad mūsų žmonės padarė sprendimą, norėdami matyti kitus veidus ir atsinaujinusią politiką, todėl šiandien sveikinu susirinkusį XVIII atkurtos Lietuvos Seimą. Ir tai jūs visi, čia esantys, buvę ir svečiai.

Netrukus kiekvienas tarsite priesaikos žodžius, kuriuos šiandien girdės visa Lietuva, kiekvienas jūsų rinkėjas. Tai akimirka, nuo kurios prasideda jau ne eilinė jūsų tarnystė tėvynei, tikimasi, ir kiekvienam Lietuvos žmogui. Jūsų rankose ne tik rinkėjų pasitikėjimo mandatas, bet ir didžiulė galimybė. Jūs galite prisidėti prie politinės sistemos virsmo iš uždaros ir vis dar nomenklatūrinės į skaidrų, atvirą ir žmonėms atstovaujantį modernų parlamentarizmą. Tai jūsų rankose.

Pragaištingai gilėjantis atotrūkis tarp valdžios ir žmogaus, neteisybės ir atskirties jausmas, politinės valios stoka, nuvertintas sąžiningas darbas nutolino geresnį gyvenimą mūsų žmonėms, todėl tūkstančiams Lietuvos piliečių būtent jūs, naujasis Seimas, tapote nauja viltimi. Jie rinkosi tikėdami, kad politinė elgsena pasikeis: supratimas pakeis abejingumą, atsakomybė pakeis savaudžiškumą, o profesionalumas – neišmanymą, neveiklumą pakeis ryžtinga politika.

Taip, šis Seimas turi galimybių padėti pamatą visiškai kokybiškai naujam valstybės raidos etapui ir užtikrinti tinkamas sąlygas visiems Lietuvos žmonėms kurti laimingesnį gyvenimą tėvynėje. Šalies žmonės tikisi didesnio socialinio saugumo, teisingesnės ir tolygiau besivystančios Lietuvos. Daugiau kaip pusė Seimo narių – nauji veidai, iš jų net 40 atėjote iš savivaldybių, gerai žinodami savo krašto rūpesčius ir jausdami, kuo gyvena visa Lietuva. Linkiu jums neprarasti šio ryšio, tai didžiausia atrama ir pastiprinimas, siekiant pozityvių pokyčių.

Kiekvienas, tikimasi, sugebės atrasti sau tinkamą ir jūsų rinkėjų lūkesčius labiausiai atliepiantį darbą. Svarbiausia, kad žmonių viltis netaptų nusivylimu, todėl esu pasirengusi dirbti su visais – su kiekvienu iš jūsų, kuriems nuoširdžiai rūpi Lietuva. Linkiu sklandžios pradžios, tvirtų apsisprendimų ir susitelkimo, kad jūsų sėkmė taptų visų mūsų, Lietuvos žmonių, sėkme. Linkiu jums visko geriausio. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju Jos Ekscelencijai Lietuvos Respublikos Prezidentei ir kviečiu Jo Ekscelenciją Vilniaus arkivyskupą metropolitą Gintarą Grušą invokacijai.

Vilniaus arkivyskupo metropolito G. Grušo invokacija

G. GRUŠAS. Dieve, atei mums padėti! Viešpatie, skubėk mus išgelbėti! Šiandien, pradedant naują Seimo sesiją, prašome Aukščiausiojo palaimos išrinktiesiems šalies atstovams atliekant atsakingą tarnystę. Mes meldžiamės už juos, o jie patys prašys Dievo pagalbos, prisiekdami ištikimybę Lietuvos Respublikai, visomis jėgomis tarnauti Lietuvai ir Lietuvos žmonių gerovei.

Apaštalas Paulius kreipiasi į krikščionių bendruomenes, prašydamas (cituojau) „atlikinėti maldavimus, maldas, pamaldas ir dėkojimus už visus žmones, už karalius ir visus valdovus, kad galėtume tyliai, ramiai gyventi visokeriopai maldingą ir gerbtiną gyvenimą. Tai gera ir priimtina

akyse mūsų gelbėtojo Dievo, kuris trokšta, kad visi žmonės būtų išganyti ir pasiektų tiesos pažinimą“. Išliek savo Šventosios dvasios dovanas, lydek Seimo narius tiesos pažinimo link, kad jų tarnystė neštų gausių vaisių mūsų šaliai ir visiems jos gyventojams. Suteik jiems išminties ir ištvermės darbuose, ugdyk nuolankumo dvasią ir didžiadvasiškumą, kad jie patirtų šią tarnystę kaip pašaukimą kurti bendrąjį gerį mūsų mylimoje Lietuvoje.

Viešpatie, padėk atsakingai naudoti kiekvienam patikėtus išteklius, meldžiame palaimos visai mūsų šaliai, visiems Lietuvos žmonėms. Šiomis dienomis baigiasi Popiežiaus Pranciškaus paskelbti Gailestingumo metai. Tepalieka jie pėdsaką mūsų širdyse ir gyvenime. Tegul naujojo Seimo darbai būna paženklinėti gailestingumu, rūpesčiu kiekvienu gyventoju, sąlygų sukūrimu žmonėms gyventi oriai nuo pradėjimo momento iki natūralios mirties, rūpinimusi šeimomis, padedant atsakingai reguliuoti darbuotojų ir darbdavių santykius, skatinant gyventojus mokytis ir užsiimti mokslu, užtikrinant orias gyvenimo sąlygas. Tepadedą jums Dievas! (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Viso Seimo vardu širdingai dėkoju.

M. STROLYS (*Seimo posėdžių sekretoriato vyriausiasis specialistas*). Jos Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidentė.

PIRMININKAS. Iškilmingoji posėdžio dalis baigta.

Dabar kviečiu Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininką Z. Vaigauską.

12.19 val.

Seimo narių prisaikdinimas

Z. VAIGAUSKAS. Gerbiamieji išrinktieji Lietuvos Respublikos Seimo nariai, gerbiamasis Seimo pirmojo posėdžio pirmininke, gerbiamasis Konstitucinio Teismo pirmininke, gerbiamieji ponai ir ponios, gerbiamieji kolegos Vyriausiosios rinkimų komisijos nariai ir visi posėdžio dalyviai! Visų pirma Vyriausiosios rinkimų komisijos, apygardų ir apylinkių rinkimų komisijų vardu leiskite pasveikinti naująjį Lietuvos Respublikos Seimą. Linkiu jums padaryti daug gerų darbų Lietuvos Respublikos ir jų žmonių labui. Leiskite palinkėti jums tvirtybės ir išminties, vykdant prisiimtus rinkimų įsipareigojimus, sėkmės nelengvame Seimo darbe, ieškant ir randant sutarimus svarbiausiais mūsų valstybės gyvenimo klausimais.

Vyriausioji rinkimų komisija 2016 m. spalio 30 d. sprendimu Nr. 270 patvirtino galutinius rinkimų rezultatus. Visų pirma turiu pranešti, kad visuotiniuose tiesioginiuose lygiuose rinkimuose slaptu balsavimu išrinktas 141 Seimo narys. 71 Seimo narys vienmandatėse rinkimų apygardose ir 70 – daugiamandatėje rinkimų apygardoje. Išrinktiems Seimo nariams yra išrašyti ir įteikti Seimo nario pažymėjimai. Šis Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimas nebuvo ginčijamas Konstituciniame Teisme, kaip, deja, būdavo per ankstesnius rinkimus. Taip pat mes neturime nė vieno prašymo atsisakyti Seimo nario įgaliojimų ir neprisiekti. Tai irgi šių rinkimų, mano supratimu, geras požymis ir gera pradžia Seimui darbui, rodanti, kad mes nebeturime tų kandidatų, kurie kandidatuoja paremdami politines partijas, ir kad ankstesnio Seimo kova su rinkimų papirkimu duoda savo vaisius.

Leiskite jums pranešti Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimo dalį, kurioje skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo narių sąrašas, rengiantis duoti Seimo nario priesaiką, ir perduoti šį sąrašą Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininkui.

Seimo nariai Vida Ačienė, Mantas Adomėnas, Virgilijus Alekna, Rimas Andrikis, Arvydas Anušauskas, Aušrinė Armonaitė, Audronius Ažubalis, Valius Ažuolas, Kęstutis Bacvinka, Vytautas Bakas, Linas Balsys, Kęstutis Bartkevičius, Mindaugas Bastys, Rima Baškienė, Juozas Baublys, Juozas Bernatoniš, Agnė Bilotaitė, Rasa Budbergytė, Valentinas Bukauskas, Guoda Burokienė, Algirdas Butkevičius, Petras Čimbaras, Viktorija Čmilytė-Nielsen, Rimantas Jonas Dagys, Irena Degutienė, Algimantas Dumbrava, Justas Džiugelis, Aurimas Gaidžiūnas, Vitalijus Gailius, Dainius Gaižauskas, Arūnas Gelūnas, Eugenijus Gentvilas, Simonas Gentvilas, Kęstutis Glaveckas, Petras Gražulis, Arūnas Gumuliauskas, Juozas Imbrasas, Stasys Jakeliūnas, Jonas Jarutis, Zbignev Jedinskij, Eugenijus Jovaiša, Sergejus Jovaiša, Rasa Juknevičienė, Vytautas Juozapaitis, Ričardas Juška, Vytautas Kamblevičius, Darius Kaminskas, Ramūnas Karbauskis, Laurynas Kasčiūnas, Dainius Kepenis, Vytautas Kernagis, Greta Kildišienė, Gintautas Kinduryš, Gediminas Kirkilas, Algimantas Kirkutis, Vanda Kravčionok, Dainius Kreivys, Asta Kubilienė, Andrius Kubilius,

Gabrielius Landsbergis, Tadas Langaitis, Jonas Liesys, Linas Antanas Linkevičius, Michal Mackevič, Mykolas Majauskas, Aušra Maldeikienė, Bronius Markauskas, Raimundas Martinėlis, Kęstutis Masiulis, Bronislovas Matelis, Laimutė Matkevičienė, Antanas Matulas, Kęstutis Mažeika, Rūta Miliūtė, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Jaroslav Narkevič, Alfredas Stasys Nausėda, Monika Navickienė, Arvydas Nekrošius, Petras Nevulis, Aušrinė Norkienė, Juozas Olekas, Česlav Olševski, Andrius Palionis, Aušra Papirtienė, Žygimantas Pavilionis, Virgilijus Poderys, Raminta Popovienė, Viktoras Prancietis, Mindaugas Puidokas, Kęstutis Pūkas, Edmundas Pupinis, Naglis Puteikis, Vytautas Rastenis, Jurgis Razma, Juozas Rimkus, Viktoras Rinkevičius, Irina Rozova, Julius Sabatauskas, Algimantas Salamakinas, Paulius Saudargas, Valerijus Simulik, Rimantas Sinkevičius, Virginijus Sinkevičius, Algirdas Sysas, Gintarė Skaistė, Artūras Skardžius, Saulius Skvernelis, Kęstutis Smirnovas, Lauras Stacevičius, Andriejus Stančikas, Levutė Staniuvienė, Kazys Starkevičius, Gintaras Steponavičius, Zenonas Streikus, Algis Strelčiūnas, Dovilė Šakalienė, Rimantė Šalaševičiūtė, Robertas Šarknickas, Stasys Šedbaras, Irena Šiaulienė, Audrys Šimas, Ingrida Šimonytė, Agnė Širinskienė, Leonard Talmont, Rita Tamašunienė, Tomas Tomilinas, Stasys Tumėnas, Povilas Urbšys, Gintaras Vaičekas, Petras Valiūnas, Egidijus Vareikis, Jonas Varkalys, Juozas Varžgalys, Gediminas Vasiliauskas, Aurelijus Veryga, Virginija Vingrienė, Antanas Vinkus, Emanuelis Zingeris, Remigijus Žemaitaitis, Rokas Žilinskas. Aš perskaičiau, gerbiamieji, jums Seimo narių sąrašą. Kviečiu davus priesaiką sėkmingai darbuotis Lietuvos žmonių labui. Ačiū jums. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkui Z. Vaigauskui.

Vykdam Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir Seimo statuto nuostatas, dabar bus prisaiškinti Seimo nariai. Priesaikas priims Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininkas D. Žalimas. Prašau gerbiamąjį pirmininką paaiškinti priesaikos priėmimo tvarką ir pradėti prisaiškinimo procedūrą.

D. ŽALIMAS. Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Gerbiamasis šio posėdžio pirmininke, gerbiamieji išrinktieji Seimo nariai, gerbiamieji šio posėdžio dalyviai ir svečiai. Pirmiausia man labai malonu sveikinti jus visus, ypač gerbiamuosius naujai išrinktuosius Seimo narius, šioje istorinėje Kovo 11-osios salėje. Būtent čia, kur buvo atkurta nepriklausoma Lietuvos valstybė, šiandien jūs iškilmingai prisieksite ištikimybę Lietuvos Respublikai. Kadangi ištikimybė Lietuvos valstybei yra neatsiejama nuo ištikimybės jos Konstitucijai, jūs prisieksite padėję ranką ant Lietuvos Respublikos Konstitucijos.

Konstitucija nėra vien jos teksto žodžiai. Konstitucija – tai vertybių sistema, aukščiausioji teisė. Joje įtvirtinta Lietuvos konstitucinė tapatybė, kurios esmė – amžinosios net referendumu nekeičiamos nuostatos – valstybės nepriklausomybė, demokratija ir pagarba prigimtiniams žmogaus teisėms ir laisvėms.

Mūsų valstybės konstitucinė tapatybė taip pat neatsiejama nuo jos valdymo formos – respublikos, vakarietiškos, europinės geopolitinės orientacijos, atviros pasauliui ir jos humanistiniams vertybėms pilietinės visuomenės, pagarbos teisės viršenybei, be kurios neįsivaizduojama teisinė valstybė.

Toks Lietuvos Respublikos Konstitucijos vertybinis pamatas glūdi mūsų valstybės suprakonstituciniuose aktuose. Visų pirma 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos nepriklausomybės akte, kuriuo buvo paskelbta apie nepriklausomos ir demokratinės Lietuvos valstybės atkūrimą. Taip pat Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracijoje, kurioje įtvirtinta ištikimybė demokratijai, įsipareigota laikytis vos prieš du mėnesius priimtos Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos ir aiškiai atmesta totalitarinė bei autoritarinė ideologija. Nepriklausomos demokratinės teisės viršenybę ir prigimtines žmogaus teises gerbiančios europinės valstybės principai įtvirtinti ir 1990 m. kovo 11 d. Akte dėl nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo.

Konstitucija – tai mūsų tautos bendro gyvenimo teisinis pamatas, mūsų visuomenės sutartis. Galiojančią Konstituciją Lietuvos piliečiai 1992 m. spalio 25 d. priėmė referendumu. Gal todėl ji yra ilgiausiai galiojanti ir stabiliausia Konstitucija mūsų valstybės istorijoje. Konstitucinės vertybės ir pagarba joms lemia valstybės kaip bendro visuomenės gerio sampratą. Kartu tai lemia visos tautos kaip valstybinės bendruomenės ir kiekvieno iš mūsų įsipareigojimą būti ištikimiems šioms vertybėms. Išrinktieji tautos atstovai Seime prisiekdami būti ištikimi Lietuvos valstybei, taip pat įsipareigoja gerbti ir vykdyti jos Konstituciją.

Vien Seimo nario išrinkimas pagal Konstituciją savaime nereiškia, kad išrinktas Seimo narys įgyja visas Tautos atstovo teises. Visų Tautos atstovo teisių įgijimas Konstitucijoje siejamas Seimo nario priesaika. Tad prieš priimdamas naujų išrinktų Seimo narių priesaiką, paaiškinsiu kai kurias konstitucines ir Seimo statuto nuostatas, susijusias su šia procedūra.

Seimo nario priesaika nėra vien formalus ar simbolinis aktas. Ji nėra vien iškilmingas priesaikos žodžių ištartimas ir priesaikos akto pasirašymas. Seimo nario priesaikos aktas yra konstituciškai teisiškai reikšmingas. Duodamas priesaiką išrinktas Seimo narys viešai ir iškilmingai įsipareigoja veikti taip, kaip įpareigoja duota priesaika, ir jokiais aplinkybėmis jos nesulaužyti. Iš Seimo nario priesaikos jam kyla pareiga gerbti ir vykdyti Konstituciją, įstatymus, sąžiningai vykdyti Tautos atstovo pareigas, kaip jį įpareigoja Konstitucija. Konstitucijos 59 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Seimo narys visas Tautos atstovo teises įgyja tik po to, kai Seime prisiekia būti ištikimas Lietuvos Respublikai. Ši konstitucinė nuostata reiškia ir tai, kad tol, kol išrinktas Seimo narys neprisiekia, jis neturi visų Tautos atstovo teisių. Toks išrinktas Seimo narys dar nėra Tautos atstovas. Jis dar neturi Seimo nario įgaliojimų ir dar negali jų vykdyti.

Paminėtina ir tai, kad Seimo statuto 2 straipsnyje nustatyta, jog neprisiekęs Seimo narys neturi Seimo statute nustatytų teisių, nesinaudoja numatytu veiklos aprūpinimu bei garantijomis ir negauna Seimo nario atlyginimo.

Konstitucijoje įtvirtintas Seimo, kaip Tautos atstovybės, veiklos nepertraukiamumo principas lemia tai, kad visi išrinkti Seimo nariai privalo prisiekti pirmajame naujai išrinkto Seimo posėdyje. Išimtis gali būti padaryta tik tiems išrinktiems Seimo nariams, kurie dėl ypač svarbių pateisinamų priežasčių negali atvykti į pirmąjį naujai išrinkto Seimo posėdį. Pagal Konstituciją toks išrinktas Seimo narys privalo prisiekti kitame artimiausiame Seimo posėdyje, kai tik išnyksta ypač svarbi pateisinama priežastis, dėl kurios jis negalėjo prisiekti pirmajame naujai išrinkto Seimo posėdyje.

Konstitucijos 59 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad Seimo narys, įstatymo nustatyta tvarka neprisiekęs arba prisiekęs lygtinai, netenka Seimo nario mandato. Dėl to Seimas priima nutarimą. Tai įtvirtinta ir Seimo statuto 5 straipsnyje. Taigi nei Konstitucijoje, nei Seimo statute netoleruojama tokia situacija, kai išrinktas Seimo narys be ypač svarbių pateisinamų priežasčių neatvyksta į pirmąjį naujai išrinkto Seimo posėdį arba į jį atvyksta, bet neprisiekia. Tai vertintina kaip šio išrinkto Seimo nario atsisakymas prisiekti ir turi sukelti Konstitucijos 59 straipsnio 3 dalyje numatytus teisinius padarinius – Seimo nario mandato netekimą.

Taip pat vertintinas ir tokius pačius teisinius padarinius turi sukelti toks išrinkto Seimo nario elgesys, kai jis neprisiekia artimiausiame Seimo posėdyje, kai tik išnyksta ypač svarbi pateisinama priežastis, dėl kurios šis išrinktas Seimo narys negalėjo prisiekti pirmajame naujai išrinkto Seimo posėdyje.

Konstitucijos 60 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Seimo nario pareigos, išskyrus jo pareigas Seime, nesuderinamos su jokiais kitomis pareigomis valstybinėse įstaigose ir organizacijose, taip pat su darbu verslo, komercijos bei kitose privačiose įstaigose ar įmonėse.

Konstitucinis Teismas savo baigiamuosiuose aktuose yra konstatavęs, kad pagal Konstituciją Seimo nario pareigų nesuderinamumas su jokiais kitomis pareigomis ar darbu, išskyrus Konstitucijoje numatytas išimtis, ir draudimas Seimo nariui gauti kitą atlyginimą, išskyrus Konstitucijoje numatytas išimtis, Seimo nariui yra taikomi nuo to momento, kai jis įgyja visas Tautos atstovo teises, t. y. kai jis prisiekia. Taigi išrinktas Seimo narys, duodamas Seimo nario priesaiką, kartu pačiu priesaikos davimo aktu viešai deklaruoja, kad minėtų nesuderinamumų nėra. Vadinasi, nėra Konstitucijoje numatytų kliūčių vykdyti Seimo nario įgaliojimus, o jeigu tokių nesuderinamumų iki tol būta, jie iki priesaikos davimo momento jau yra pašalinti įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Primintina, jog Konstitucijos 63 straipsnyje yra įtvirtinta, kad Seimo nario įgaliojimai nutrūksta, kai Seimo narys pereina dirbti arba neatsisako darbo, nesuderinamo su Seimo nario pareigomis.

Pagal Konstituciją ir savo priesaiką Seimo nariai įsipareigoja sąžiningai vykdyti savo konstitucines pareigas. Viena pagrindinių Seimo narių konstitucinių pareigų – dalyvauti Seimo posėdžiuose. Kaip yra konstatavęs Konstitucinis Teismas, būtent dalyvavimas Seimo, Seimo komitetų, kitų struktūrinių padalinių, kurių nariu jis paskirtas Seimo nustatyta tvarka, posėdžiuose yra lai-

koma Seimo nario pagrindine darbo forma. Toks Seimo nario elgesys, kai jis be ypač svarbios pateisinamos priežasties nedalyvauja Seimo posėdžiuose, vertintinas kaip Seimo nario – Tautos atstovo – konstitucinės priedermės neatlikimas. Pagal Konstituciją toks nedalyvavimas Seimo posėdžiuose negali nesukelti atitinkamų teisinių padarinių Seimo nariui, nedalyvaujančiam Seimo posėdžiuose be ypač svarbios pateisinamos priežasties.

Konstitucijos sudedamosios dalies – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos išgailojimo tvarkos“ 5 straipsnyje yra nustatytas Seimo nario priesaikos tekstas. Duodant priesaiką, minėtas tekstas turi būti persakomas ar perskaitomas. Po to vardinis priesaikos tekstas pasirašomas. Priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas, išskyrus tai, kad prisiekti leidžiama ir be pasakutinio priesaikos teksto sakinio.

Seimo statute nustatyta, kad šios nuostatos nesilaikymas, kaip ir atsisakymas pasirašyti vardinį priesaikos lapą arba pasirašymas su išlyga, reiškia, kad Seimo narys neprisiekė. Pagal Seimo statuto 4 straipsnį Seimo nario priesaiką priima Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininkas. Seimo narys prisiekia stovėdamas priešais priimančią priesaiką asmenį, skaito priesaiką padėjęs ranką ant Konstitucijos. Pasirašyti vardiniai priesaikos lapai perduodami priesaiką priėmusiam Konstitucinio Teismo pirmininkui. Jis juos patikrina ir paskelbia Seimo narių, įgijusių visas Tautos atstovo teises, pavardes.

Priimdamas priesaiką vadovausiuosi Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2016 m. spalio 30 d. sprendimu Nr. Sp-270 dėl 2016 m. spalio 9 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų galutinių rezultatų nustatymo ir paskelbimo. Abėcėlės tvarka bus kviečiami prisiekti visi asmenys, kurių išrinkimą į Lietuvos Respublikos Seimą nustatė Vyriausioji rinkimų komisija.

Pagal Seimo tradiciją, priimant Seimo narių priesaiką, Seimo salėje visi stovi. Priesaikos priėmimo procedūra gana ilga, todėl prašau visų susikaupti ir rodyti deramą pagarbą Lietuvos Respublikos Tautos atstovybei Seimui ir Tautos atstovams. Sutarus su šio posėdžio pirmininku, priesaikos priėmimo metu bus daroma pertrauka.

Taigi pradėdame priesaikos priėmimo procedūrą. Prašau visus atsistoti, išskyrus tuos, kurie stovėti negali.

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Vidą Ačienę.

V. AČIENĖ. Aš, Vida Ačienė, prisiekiu būti ištikima Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas! (*Plojimai*)

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė V. Ačienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Mantą Adomėną.

M. ADOMĖNAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys M. Adomėnas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Virgilijų Alekną.

V. ALEKNA. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Alekna prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Rimą Andrikį.

R. ANDRIKIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys R. Andrikis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Arvydą Anušauską.

A. ANUŠAUSKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Anušauskas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Aušrinę Armonaitę.

A. ARMONAITĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė A. Armonaitė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Audronių Ažubalį.

A. AŽUBALIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Ažubalis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Valių Ažuolą.

V. AŽUOLAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Ažuolas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Kęstutį Bacvinką.

K. BACVINKA. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys K. Bacvinka prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Vytautą Baką.

V. BAKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Bakas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Liną Balsį.

L. BALSYS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys L. Balsys prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Kęstutį Bartkevičių.

K. BARTKEVIČIUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys K. Bartkevičius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Mindaugą Bastį.

M. BASTYS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys M. Bastys prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Rimą Baškieneį.

R. BAŠKIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė R. Baškienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Juozą Baublį.

J. BAUBLYS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Baublys prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Juozą Bernatonį.

J. BERNATONIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Bernatonis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Agnę Bilotaitę.

A. BILOTAITĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė A. Bilotaitė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Rasą Budbergytę.

R. BUDBERGYTĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė R. Budbergytė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Valentiją Bukauską.

V. BUKAUSKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Bukauskas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Guodą Burokienę.

G. BUROKIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė G. Burokienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Algirdą Butkevičių.

A. BUTKEVIČIUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Butkevičius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Petrą Čimbarą.

P. ČIMBARAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys P. Čimbaras prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Viktoriją Čmilytę-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė V. Čmilytė-Nielsen prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Rimantą Joną Dagį.

R. J. DAGYS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys R. J. Dagys prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Ireną Degutienę.

I. DEGUTIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė I. Degutienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Algimantą Dumbravą.

A. DUMBRAVA. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Dumbrava prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Justą Džiugelį.

J. DŽIUGELIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Džiugelis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Aurimą Gaidžiūną.

A. GAIDŽIŪNAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Gaidžiūnas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Vitalijų Gailių.

V. GAILIUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Gailius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Dainių Gaižauską.

D. GAIŽAUSKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys D. Gaižauskas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Arūną Gelūną.

A. GELŪNAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Gelūnas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Eugenijų Gentvilą.

E. GENTVILAS. *Priesaika (be paskutiniojo sakinio) (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys E. Gentvilas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Simoną Gentvilą.

S. GENTVILAS. *Priesaika (be paskutiniojo sakinio) (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys S. Gentvilas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Kęstutį Glavecką.

K. GLAVECKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys K. Glaveckas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Petrą Gražulį.

P. GRAŽULIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys P. Gražulis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Arūną Gumuliauską.

A. GUMULIAUSKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Gumuliauskas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Juozą Imbrasą.

J. IMBRASAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Imbrasas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Stasį Jakeliūną.

S. JAKELIŪNAS. *Priesaika (be paskutiniojo sakinio) (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys S. Jakeliūnas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Joną Jarutį.

J. JARUTIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Jarutis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Zbigneų Jedinskį.

Z. JEDINSKIJ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys Z. Jedinskis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Eugenijų Jovaišą.

E. JOVAIŠA. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys E. Jovaiša prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Sergejų Jovaišą.

S. JOVAIŠA. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys S. Jovaiša prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktają Seimo narę Rasą Juknevičienę.

R. JUKNEVIČIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė R. Juknevičienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Vytautą Juozapaitį.

V. JUOZAPAITIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Juozapaitis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Ričardą Jušką.
R. JUŠKA. *Priesaika (Plojimai)*
D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys R. Juška prisiekė.
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Vytautą Kamblevičių.
V. KAMBLEVIČIUS. *Priesaika (Plojimai)*
D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Kamblevičius prisiekė.
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Darių Kaminską.
D. KAMINSKAS. *Priesaika (Plojimai)*
D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys D. Kaminskas prisiekė.
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Ramūną Karbauskį.
R. KARBAUSKIS. *Priesaika (Plojimai)*
D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys R. Karbauskis prisiekė.
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Lauryną Kasčiūną.
L. KASČIŪNAS. *Priesaika (Plojimai)*
D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys L. Kasčiūnas prisiekė.
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Dainių Kepenį.
D. KEPENIS. *Priesaika (Plojimai)*
D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys D. Kepenis prisiekė.
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Vytautą Kernagį.
V. KERNAGIS. *Priesaika (Plojimai)*
D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Kernagis prisiekė.
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Gretą Kildišienę.
G. KILDIŠIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*
D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė G. Kildišienė prisiekė.
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Gintautą Kindurį.
G. KINDURYS. *Priesaika (Plojimai)*
D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys G. Kindurys prisiekė.
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Gediminą Kirkilą.
G. KIRKILAS. *Priesaika (Plojimai)*
D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys G. Kirkilas prisiekė.
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Algimantą Kirkutį.
A. KIRKUTIS. *Priesaika (Plojimai)*
D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Kirkutis prisiekė.
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Vandą Kravčionok.
V. KRAVČIONOK. *Priesaika (Plojimai)*
D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė V. Kravčionok prisiekė.
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Dainių Kreivį.
D. KREIVYS. *Priesaika (Plojimai)*
D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys D. Kreivys prisiekė.
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Astą Kubilienę.
A. KUBILIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*
D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė A. Kubilienė prisiekė.
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Andrių Kubilių.
A. KUBILIUS. *Priesaika (Plojimai)*
D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Kubilius prisiekė.
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Gabrielių Landsbergį.
G. LANDSBERGIS. *Priesaika (Plojimai)*
D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys G. Landsbergis prisiekė.
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Tadą Langaitį.
T. LANGAITIS. *Priesaika (Plojimai)*
D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys T. Langaitis prisiekė.
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Joną Liesį.
J. LIESYS. *Priesaika (Plojimai)*
D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Liesys prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Liną Antaną Linkevičių.

L. A. LINKEVIČIUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys L. A. Linkevičius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Michalą Mackevičių.

M. MACKEVIČ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys M. Mackevičius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Mykolą Majauską.

M. MAJAUSKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys M. Majauskas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Aušrą Maldeikienę.

A. MALDEIKIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė A. Maldeikienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Bronių Markauską.

B. MARKAUSKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys B. Markauskas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Raimundą Martinėlį.

R. MARTINĖLIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys R. Martinėlis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Kęstutį Masiulį.

K. MASIULIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys K. Masiulis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Bronislovą Matelį.

B. MATELIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys B. Matelis prisiekė.

Kadangi prisiekė jau 70 išrinktųjų Seimo narių, mes su posėdžio pirmininku buvome sutarę, kad darysime pertrauką.

PIRMININKAS. Taip. Gerbiamieji Seimo nariai, darome 20 minučių pertrauką. Posėdį tęsime 14 valandą 20 minučių.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiamieji Seimo nariai, kviečiu užimti savo vietas. Prašom.

Gerbiamieji Seimo nariai, tęsiame mūsų šios dienos Seimo posėdį. Kviečiu Konstitucinio Teismo pirmininką D. Žalimą tęsti Seimo narių priesaikos priėmimo procedūrą.

D. ŽALIMAS. Ačiū, gerbiama šio posėdžio pirmininke. Tęsiame Seimo narių priesaikos procedūrą. Todėl prašau visus vėl atsistoti.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Laimutę Matkevičienę.

L. MATKEVIČIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė L. Matkevičienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Antaną Matulą.

A. MATULAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Matulas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Kęstutį Mažeiką.

K. MAŽEIKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys K. Mažeika prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Rūtą Miliūtę.

R. MILIŪTĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė R. Miliūtė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Radvilę Morkūnaitę-Mikulėnienę.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė R. Morkūnaitė-Mikulėnienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Jaroslavą Narkevičių.

J. NARKEVIČ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad J. Narkevičius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Alfredą Stasį Nausėdą.

A. S. NAUSĖDA. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. S. Nausėda prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Moniką Navickienę.

M. NAVICKIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė M. Navickienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Arvydą Nekrošį.

A. NEKROŠIUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Nekrošius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Petrą Nevulį.

P. NEVULIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys P. Nevulis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Aušrinę Norkienę.

A. NORKIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė A. Norkienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Juozą Oleką.

J. OLEKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Olekas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Česlavą Olševskį.

Č. OLŠEVSKI. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys Č. Olševskis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Andrių Palionį.

A. PALIONIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Palionis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Aušrą Papirtienę.

A. PAPIRTIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė A. Papirtienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Žygimantą Pavilionį.

Ž. PAVILIONIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys Ž. Pavilionis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Virgilijų Poderį.

V. PODERYS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Poderys prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Ramintą Popovienę.

R. POPOVIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė R. Popovienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Viktorą Pranckietį.

V. PRANCKIETIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Pranckietis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Mindaugą Puidoką.

M. PUIDOKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys M. Puidokas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Kęstutį Pūką.

K. PŪKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys K. Pūkas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Edmundą Pupinį.

E. PUPINIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys E. Pupinis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Naglį Puteikį.

N. PUTEIKIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys N. Puteikis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Vytautą Rastenį.

V. RASTENIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Rastenis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Jurgį Razmą.

J. RAZMA. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Razma prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Juozą Rimkų.

J. RIMKUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Rimkus prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Viktorą Rinkevičių.

V. RINKEVIČIUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Rinkevičius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Iriną Rozovą.

I. ROZOVA. *Priesaika (be paskutiniojo sakinio) (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė I. Rozova prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Julijų Sabatauską.

J. SABATAUSKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Sabatauskas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Algimantą Salamakiną.

A. SALAMAKINAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Salamakinas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Paulių Saudargą.

P. SAUDARGAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys P. Saudargas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Valerijų Simuliką.

V. SIMULIK. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Simulikas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Rimantą Sinkevičių.

R. SINKEVIČIUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys R. Sinkevičius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Virginijų Sinkevičių.

V. SINKEVIČIUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Sinkevičius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Algirdą Sysą.

A. SYSAS. *Priesaika (be paskutiniojo sakinio) (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Sysas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Gintarę Skaistę.

G. SKAISTĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė G. Skaistė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Artūrą Skardžių.

A. SKARDŽIUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Skardžius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Saulių Skvernelį.

S. SKVERNELIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys S. Skvernelis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Kęstutį Smirnovą.

K. SMIRNOVAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys K. Smirnovas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Laurą Stacevičių.

L. STACEVIČIUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys L. Stacevičius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Andriejų Stančiką.

A. STANČIKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Stančikas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Levutę Staniuvienę.

L. STANIUVIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė L. Staniuvienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Kazį Starkevičių.

K. STARKEVIČIUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys K. Starkevičius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Gintarą Steponavičių.

G. STEPONAVIČIUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys G. Steponavičius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Zenoną Streikų.

Z. STREIKUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys Z. Streikus prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Algį Strelčiūną.

A. STRELČIŪNAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Strelčiūnas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Dovilę Šakalienę.

D. ŠAKALIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė D. Šakalienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Rimantę Šalaševičiūtę.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė R. Šalaševičiūtė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Robertą Šarknicką.

R. ŠARKNICKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys R. Šarknickas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Stasį Šedbarą.

S. ŠEDBARAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys S. Šedbaras prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Ireną Šiaulienę.

I. ŠIAULIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė I. Šiaulienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Audrį Šimą.

A. ŠIMAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Šimas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Ingridą Šimonytę.

I. ŠIMONYTĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė I. Šimonytė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Agnę Širinskienę.

A. ŠIRINSKIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė A. Širinskienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Leonardą Talmontą.

L. TALMONT. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys L. Talmontas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Ritą Tamašunienę.

R. TAMAŠUNIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė R. Tamašunienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Tomą Tomiliną.

T. TOMILINAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys T. Tomilinas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Stasį Tumėną.

S. TUMĖNAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys S. Tumėnas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Povilą Urbšį.

P. URBŠYS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys P. Urbšys prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Gintarą Vaičekauską.

G. VAIČEKAUSKAS. *Priesaika (be paskutiniojo sakinio) (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys G. Vaičekauskas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Petrą Valiūną.

P. VALIŪNAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys P. Valiūnas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Egidijų Vareikį.

E. VAREIKIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys E. Vareikis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Joną Varkalį.

J. VARKALYS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Varkalys prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Juozą Varžgalį.

J. VARŽGALYS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Varžgalys prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Gediminą Vasiliauska.

G. VASILIAUSKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys G. Vasiliauskas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Aurelijų Verygą.

A. VERYGA. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Veryga prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Virginiją Vingrienę.

V. VINGRIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė V. Vingrienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Antaną Vinkų.

A. VINKUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Vinkus prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Emanuelį Zingerį.

E. ZINGERIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys E. Zingeris prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Remigijų Žemaitaitį.

R. ŽEMAITAITIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys R. Žemaitaitis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Roką Žilinską.

R. ŽILINSKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys R. Žilinskas prisiekė.

Gerbiamieji Seimo nariai, priesaikos priėmimo procedūra yra baigta. Prašau visus atsisėsti. Skelbiu, tačiau turiu vis tiek padaryti vieną formalų dalyką, tai yra paskelbti visų Tautos atstovų pavardes.

Skelbiu, kad 2016 m. lapkričio 14 d. išrinktojo 2016–2020 metų kadencijos Seimo pirmajame posėdyje prisiekė ir remiantis Konstitucijos 59 straipsniu visas Tautos atstovo teises įgijo šie naujai išrinkti Lietuvos Respublikos Seimo nariai: Vida Ačienė, Mantas Adomėnas, Virgilijus Alekna, Rimas Andrikis, Arvydas Anušauskas, Aušrinė Armonaitė, Audronius Ažubalis, Valius Ažuolas, Kęstutis Bacvinka, Vytautas Bakas, Linas Balsys, Kęstutis Bartkevičius, Mindaugas Bastys, Rima Baškienė, Juozas Baublys, Juozas Bernatoniš, Agnė Bilotaitė, Rasa Budbergytė, Valentinas Bukauskas, Guoda Burokienė, Algirdas Butkevičius, Petras Čimbaras, Viktorija Čmilytė-Nielsen, Riman-tas Jonas Dagys, Irena Degutienė, Algimantas Dumbrava, Justas Džiugelis, Aurimas Gaidžiūnas, Vitalijus Gailius, Dainius Gaižauskas, Arūnas Gelūnas, Eugenijus Gentvilas, Simonas Gentvilas, Kęstutis Glaveckas, Petras Gražulis, Arūnas Gumuliauskas, Juozas Imbrasas, Stasys Jakeliūnas, Jonas Jarutis, Zbignevas Jedinskij, Eugenijus Jovaiša, Sergejus Jovaiša, Rasa Juknevičienė, Vytautas Juozapaitis, Ričardas Juška, Vytautas Kamblevičius, Darius Kaminskas, Ramūnas Karbauskis, Laurynas Kasčiūnas, Dainius Kepenis, Vytautas Kernagis, Greta Kildišienė, Gintautas Kindurys, Gediminas Kirkilas, Algimantas Kirkutis, Vanda Kravčionok, Dainius Kreivys, Asta Kubilienė, Andrius Kubilius, Gabrielius Landsbergis, Tadas Langaitis, Jonas Liesys, Linas Antanas Linkevičius, Michal Mackevič, Mykolas Majauskas, Aušra Maldeikienė, Bronius Markauskas, Raimundas Martinėlis, Kęstutis Masiulis, Bronislovas Matelis, Laimutė Matkevičienė, Antanas Matulas, Kęstutis Mažeika, Rūta Miliūtė, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Jaroslav Narkevič, Alfredas Stasys

Nausėda, Monika Navickienė, Arvydas Nekrošius, Petras Nevulis, Aušrinė Norkienė, Juozas Olekas, Česlav Olševski, Andrius Palionis, Aušra Papirtienė, Žygimantas Pavilionis, Virgilijus Poderys, Raminta Popovienė, Viktoras Prancietis, Mindaugas Puidokas, Kęstutis Pūkas, Edmundas Pupinis, Naglis Puteikis, Vytautas Rastenis, Jurgis Razma, Juozas Rimkus, Viktoras Rinkevičius, Irina Rozova, Julius Sabatauskas, Algimantas Salamakinas, Paulius Saudargas, Valerijus Simulik, Rimantas Sinkevičius, Virginijus Sinkevičius, Algirdas Sysas, Gintarė Skaistė, Artūras Skardžius, Saulius Skvernelis, Kęstutis Smirnovas, Lauras Stacevičius, Andriejus Stančikas, Levutė Stanivienė, Kazys Starkevičius, Gintaras Steponavičius, Zenonas Streikus, Algis Strelčiūnas, Dovilė Šakalienė, Rimantė Šalaševičiūtė, Robertas Šarknickas, Stasys Šedbaras, Irena Šiaulienė, Audrys Šimas, Ingrida Šimonytė, Agnė Širinskienė, Leonard Talmont, Rita Tamašunienė, Tomas Tomilinas, Stasys Tumėnas, Povilas Urbšys, Gintaras Vaičekauskas, Petras Valiūnas, Egidijus Vareikis, Jonas Varkalys, Juozas Varžgalys, Gediminas Vasiliauskas, Aurelijus Veryga, Virginija Vingrienė, Antanas Vinkus, Emanuelis Zingeris, Remigijus Žemaitaitis, Rokas Žilinkas.

Seimo narių vardinius priesaikos lapus perduosiu šio posėdžio pirmininkui, kad jie būtų saugomi Seime. Sveikinu visus prisiekusius Seimo narius. Linkiu sėkmės einant garbingas, atsakingas ir nelengvas Tautos atstovo pareigas. Linkiu sąžiningai tarnauti Tėvynei, valstybei, demokratijai ir Lietuvos žmonių gerovei, o priimant sprendimus vadovautis aukščiausia teise, t. y. Lietuvos Respublikos Konstitucija. Labai ačiū jums. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Gerbiamasis Konstitucinio Teismo pirmininke, nuoširdžiai dėkoju jums už įvykdytą Lietuvos Respublikos Konstitucijos įpareigojimą priimti Seimo narių priesaiką. Nuo šio momento mes esame visateisiai Seimo nariai, turintys visus įgaliojimus.

Dabar bus skelbiama 40 minučių pertrauka, kad Seimo nariai galėtų pasirengti pateikti kandidatūras į Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pareigas. Primenu, kad pagal Seimo statuto 188 straipsnį kandidatus į Seimo Pirmininko pareigas rašytiniu pareiškimu gali siūlyti ne mažiau kaip 1/10 Seimo narių, t. y. ne mažiau kaip 15 Seimo narių.

Seimo Pirmininkas renkamas pirmajame Seimo posėdyje slaptu balsavimu visam Seimo įgaliojimų laikui.

Toliau posėdį tęsime plenarinių posėdžių salėje, II Seimo rūmuose. Tai bus 16 valandą 30 minučių. Dabar visus prisiekusius Seimo narius kviečiu bendrai nuotrukai. Prašom pasilikti savo vietose. Fotografuos iš šitos pusės ir aš prisidėsiu prie visų. (*Šurmuly salėje*)

Pertrauka

V. GURECKIENĖ (*Seimo posėdžių sekretoriato vedėja*). Dar kartelį pakartoju: seni Seimo nario pažymėjimai nebetinka, prašome naudoti naujus.

Dar informacija. Jeigu kartais Seimo nariai pamiršo savo pažymėjimus, prašom prieiti prie Sekretoriato, išduosime laikinąją balsavimo kortelę.

PIRMININKAS. Mikrofonai įjungti.

Gerbiamieji Seimo nariai, prašom sėstis į savo vietas. Taip, beveik visi sėdite. Dėkui. Pradėsimė antrąjį posėdžio dalį. Prašom registruotis, kad žinotume, kiek mūsų dalyvauja posėdyje.

Tai jūs mane pripliusuosite. (*V. Gureckienė: „Tai jūs balsuokite.“*) Štai čia, aš dar nemoku. (*V. Gureckienė: „O kur kortelė?“*) Neturiu. Turiu, atsiprašau. (*V. Gureckienė: „Dabar sakykite: užsiregistravo 127 Seimo nariai.“*)

Užsiregistravo 127 Seimo nariai.

16.38 val.

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko rinkimai

Dabar pagal darbotvarkę numatytas kandidatūrų į Seimo Pirmininko pareigas pateikimas.

Šiek tiek paaiškinu. Pagal Seimo statuto 187, 188, 189, 190 straipsnius mums reikia išrinkti Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininką. Seimo Pirmininkas renkamas visam Seimo įgaliojimų laikui. Balsavimas slaptas. Kandidatus į Seimo Pirmininko pareigas rašytiniu, kartoju, pareiškimu gali siūlyti ne mažiau kaip 1/10 Seimo narių, t. y. ne mažiau kaip 15 Seimo narių. Prašom siūlyti kandidatus į Seimo Pirmininko pareigas. (*V. Gureckienė: „Sakykite: ar kas siūlo kandidatus į Seimo Pirmininko pareigas?“*) Ar yra? Ponas R. Karbauskis – per šoninį mikrofoną. Prašom.

R. KARBAUSKIS. Pareiškimas. Mes, žemiau pasirašę Lietuvos Respublikos Seimo nariai (iš viso pasirašo 78 Seimo nariai), vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 188 straipsniu, į Seimo Pirmininko pareigas siūlome Lietuvos Respublikos Seimo narį V. Pranckietį.

PIRMININKAS. Dėkui. Antras siūlymas. Siūlo G. Steponavičius. Prašom, Gintarai.

G. STEPONAVIČIUS. Labai ačiū. Atvirai sakant, nenustebino šitas teikimas, bet Seimas yra demokratinė institucija ir mes, 27 pasirašę Seimo nariai, kol kas 27, neabejojame, kad bus daugiau palaikančiųjų, vadovaudamiesi irgi atitinkamomis Seimo statuto nuostatomis, kandidatą į Seimo Pirmininkus keliamo Seimo nario E. Gentvilo kandidatūrą.

PIRMININKAS. Dėkui Gintarui. Taigi šiuo momentu turime du kandidatus. Ar būtų daugiau siūlymų? Nėra.

Pagal Seimo statutą pristatytas kandidatas gerbiamasis Seimo narys V. Pranckietis pirmas turi pareikšti, ar jis sutinka kandidatuoti. Prašom, gerbiamas kolega.

V. PRANCKIETIS. Taip, sutinku.

PIRMININKAS. Dabar antras pasiūlytas kandidatas gerbiamasis E. Gentvilas. Taip pat laukiame jūsų sutikimo.

E. GENTVILAS. Ačiū, taip pat sutinku.

PIRMININKAS. Dėkui jums.

Pagal Statuto 189 straipsnį kandidatui skiriama iki 30 minučių kalbėti ir tiek pat laiko atsakyti į Seimo narių klausimus. Kartu – 30 minučių kalbėti ir tiek pat laiko atsakyti į Seimo narių, kolegų, užduotus klausimus. Paskui, jei Seimo nariai pageidauja, pradedamos diskusijos.

Kviečiu pirmąjį pasiūlytą kandidatą V. Pranckietį į tribūną.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, pirmojo posėdžio Seimo nariai, gerbiami svečiai, žiniasklaidos atstovai, mieli Lietuvos žmonės, tikiuosi, kad tai yra matoma plačiau nei Seime. Pirmiausia noriu padėkoti Seimo nariams, kurie kėlė mano kandidatūrą į Seimo Pirmininko pareigas. Atsakomybė ir garbė – taip apibūdindčiau savo jausmus šiandien. Man didelė garbė jausti jūsų pasitikėjimą ir dar didesnė atsakomybė nenuvilti jūsų ir visų Lietuvos žmonių.

Prieš 23-ejus metus, kai atkurtoji Lietuva buvo dar labai jauna ir trapi, pusę metų stažavausi Konektikuto universitete Jungtinėje Amerikos Valstijose. Koks tai buvo kontrastas, kartais atrodė neįsivaizduojama realybė. Ten mane priėmė ir globojo Lietuvių bendruomenės nariai, palikę Lietuvą dar karo metais. Kaip stipriai jie tikėjo Lietuva, kaip stipriai išlaikė lietuvišką kultūrą. Žmonės, 40 metų atskirti nuo tėvynės, ne tik šoko tautinius šokius, rengė „Amerikos balso“ laidas, kurios mums buvo labai svarbus informacijos šaltinis, bet ir rinko tuo metu labai svarbią paramą Lietuvos universitetams, jauniems mokslininkams, suteikė galimybes prisiliesti prie mokslo kitame pasaulyje. Tada gavau savo pirmąją demokratijos pamoką, pamoką, kad ne valstybė tau turi duoti, o tu turi stengtis duoti savo šaliai. Ši pirmoji pamoka man labai giliai įstrigo. Visą gyvenimą šią pamoką diegiau savo vaikams, studentams, bendradarbiams ir visiems, kas norėjo klausytis.

Dabar žiūrėdamas į Lietuvą labai ją gėriuosi, tačiau kartu suprantu, kad esame dar jauni vis dar stipriai turime augti, spręsti ne tik šių dienų problemas, bet ir nuspėti ateinančias. Šiandien salėje susirinko, tikėtina, kad turėtų būti 141 teisėtai išrinktas Tautos atstovas. Šalies gyventojai pasirinko ir patikėjo savo ateitį mums. Todėl šiandien mes visi drauge esame įpareigoti kurti naują Lietuvos istorijos puslapį. Žinoma, nepamiršdami savo tautos garbingos istorijos, drauge su tautinėmis bendrijomis su gyva istorine atmintimi ir prarastaisiais štetlais.

Gerbiami kolegos, nepamirškime, Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnis nustato, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms. Seimas – konstitucinė Tautos atstovybė, todėl privalome tarnauti ir atstovauti žmonėms. Šiandien mes prisiekėme būti ištikimi Lietuvos Respublikai, tarnauti tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Nuo priesaikos minutės mes tapome valstybės valdžią vykdančio Seimo nariais – Tautos atstovais. Taip įvardina Konstitucija.

Šiandien tarnystę pradeda visi prisiekusieji Seimo nariai. Kaip sakė posėdžio pirmininkas J. Imbrasas, atverkime duris visuomenės iniciatyvoms. Rinkėjų valia pakeitė daugumą Seimo narių, visuomenė atvėrė Seimo duris 141 nariui, iš jų 82 naujiems nariams, t. y. 60 %. Neignoruokime žmonių valios, tai pokyčių iniciatyva, priimkime ją. Tokia iniciatyva žmonės savo viltis sudėjo į naująją Lietuvos Respublikos Seimą. Pavadindčiau jį vilties Seimu, tai labai artima sąsaja su prieš kelias valandas pasakyta Prezidentės kalba. Tegul jis būna atviras visiems – pozicijai ir opozicijai,

daugumai ir mažumai. Mūsų užduotis daryti geriau ir būti geresniems, būkime geri, bet ne geručiai. Žvelkime į ilgalaikę, o ne trumpalaikę perspektyvą, turime galvoti ne tik apie tai, kaip gyvensime, kokios problemos ir iššūkiai šiuo metu yra mūsų šalyje, turime nuspėti ateities iššūkius, galvokime, kaip gyvens mūsų vaikai ir anūkai, ateities kartos, ateities protai.

Žinome, kad šis Seimas turės įtakos darbo skatinimo, švietimo, sveikatos, kultūros, oresnės senatvės politikos prioritetams. Besiformuojanti Seimo dauguma pasiryžusi pilnavertiškai įgyvendinti prioritetus, sieks konstruktyviai bendradarbiauti su būsima opozicija ir mažuma. Nuo Seimo Pirmininko, koks jis bus ir kaip jis tvarkys savo darbus, labai priklauso, kokios bus visų darbo sąlygos, t. y. kokia bus darbo atmosfera arba kokia bus aura. Tai ne mano žodžiai, tai žodžiai pasakyti iš Seimo tribūnos prieš 16 metų pretenduojant į Seimo Pirmininko postą, jie išlieka aktualūs ir šiandien.

Esu įsitikinęs, kad Seimo narių veiklos veiksmingumas turi būti matuojamas ne pateiktų projektų ir pasiūlymų skaičiumi, nes būta kadencijų, kai iš kelių tūkstančių įregistruotų projektų priimta tik pusė.

Įstatymų leidyba – tai Seimo pagrindinė funkcija, tačiau, pavyzdžiui, per pirmąjį nepriklausomybės dešimtmetį buvo priimti beveik 3 tūkst. įstatymų. Per dešimtmetį. O vien X Seimas priėmė 2,5 tūkst. įstatymų ir tiek pat nepriėmė. Manau, pateikiant projektus pirmiausia turėtume įsitikinti jų būtinumu. Įsitikinti, kaip jie veiks ir ar veiks, svarstyti pasitelkdami socialinius partnerius, mokslo bendruomenę, verslo atstovus, srities, kuriai skiriamas dokumentas, atstovus, profesijas bei nevyriausybinės organizacijas. Aktyviausiai šia iniciatyva ir konstitucine teise turi naudotis koalicinė Vyriausybė, kurios programą ir sudėtį tvirtinsime artimiausiomis savaitėmis. Privalome teisėkūroje pereiti nuo kiekybės prie kokybės. Turime nuo pirmų dienų imtis realios ir konstruktyvios parlamentinės kontrolės, nes racionalus ir tikslingas išdo naudojimas – visų partijų rinkimų pažadas, o dabar jau ir pareiga. Tai tik viena visuomenės pasitikėjimo Seimu atkūrimo pusė. O kita skamba žmonių lūpose – laikykitės priesaikos, pamirškite savus ir partinius interesus vardan valstybės, dirbkite nekurstydami skandalų, atsisakykite tuščių ginčų.

Turime stiprų pagrindą sėkmingai bendrai veiklai. Visos partijos savo rinkimų programose, visi savarankiškai kandidatai identifikavo tas pačias svarbiausias sprendimas mūsų valstybės ir visuomenės problemas: saugumą, demografinę krizę, emigracijos mastą, socialinę ir regioninę atskirtį, didelę turtingą diferenciaciją, švietimo ir sveikatos apsaugos sistemų problemas, verslo plėtros ir kitus klausimus. Daugelis partijų pasisakė už Seimo darbo efektyvumo didinimą, Seimo, kaip institucijos, autoriteto ir teigiamo įvaizdžio visuomenėje atkūrimą.

Gerbiamieji kolegos, šiuolaikinėje demokratijoje valdžia negali užmigti ant laurų ir nereaguoti į tautos paliepimą. Jeigu po rinkimų politikai neįgyvendina pažadų, žmonės nepajaučia, kad jų balsas per rinkimus ką nors pakeitė. Tai atveria galimybes į valdžią patekti radikalioms, nepakančios, neapykantą ir patyčias kurstančioms politinėms jėgoms ir pavienėms asmenybėms. Lietuvoje, mūsų dar jaunoje demokratijoje, žinant geopolitinę situaciją, ypač neleistina toleruoti augančio atotrūkio tarp mūsų paprastų žmonių ir vadinamojo elito. Nuo to, ar mums visiems, visai nedalomai mūsų tautai, pavyks išlaikyti valstybės vairą ir išvengti nusivylimo demokratija, nusivylimo mūsų valstybingumu apskritai, priklauso Lietuvos saugumas ir nepriklausoma europietiška ateitis.

Todėl šią kadenciją mums reikia kokybiškai naujo, stipraus, aktyvaus Seimo. Visos valdžios grandys – Seimas, prezidentūra, Vyriausybė, teismai – turi veikti darniai. Darni Lietuva neatsieja ma nuo vieno tikslo – valstybės žmonių gerovės. Seimas, į kurį išrenkami įvairių įsitikinimų, ideologijų, vertybių, skirtingos kilmės, lyties, amžiaus, tautybės, socialinio statuso žmonės, yra Lietuvos širdis, simbolizuojanti jausmus, empatiją ir gyvastį.

Dalykiniai santykiai ir idėjų bei tikslų gludinimas – tai kelias į valstybės darną. Esame išrinkti žmonių, ir jeigu pakiltume aukščiau virš asmeninių ir partinių ambicijų bei interesų, atrastume tą darną dirbti savo šalies žmonių labui dėl bendro tikslo – geresnės Lietuvos. Esame išrinkti, bet ne išrinktieji. Sunkumų tikrai daug, tačiau sunku plaukti prieš srovę, bet lengva nuskęsti pasroviui.

Šiandien man, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos atstovui, Seimo nariui, suteikta garbė prašyti jūsų išreikšti pasitikėjimą išrenkant mane Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininku. Šian-

dien aš turiu vidinę pareigą ir galimybę padėkoti visai Lietuvai už tai, kad esu čia, ir, žinoma, jai nusilenkti. Dėkoju už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sutaupėte laiko, gerbiamasis kandidate. 30 minučių skiriama atsakymams į klausimus. Po to, kartoju, jeigu Seimo nariai pageidaus, bus diskusijos.

Pirmas klausia kolega Seimo narys M. Adomėnas. Prašom.

M. ADOMĖNAS. Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamasis kandidate į Seimo Pirmininkus, ačiū už gražų prisistatymą. Iš tiesų klausimas yra susijęs su jūsų išreiktu pageidavimu ir siekiu atkurti Seimo, kaip valstybės centrinės institucijos, prestižą. Ir vienas iš esminių tos pagarbos ir prestižo komponentų yra, be abejo, skaidrumas. Ir aš norėjau paklausti apie tai, ar tokia tradicija, kai į Seimo Pirmininkus siūlomas žmogus, kuris nėra tikrasis galios centras savo partijoje, iš tiesų atitinka tas vakarietiškas skaidrumo ir demokratijos tradicijas? Šiaip mes esame įpratę, kad žmonės, kurie yra sąrašo priekyje, kurių veidai puošia rinkimų plakatus, na, jie ir užima pagrindines vietas – premjero ir Seimo Pirmininko. Šiuo atveju tikrasis galios centras apsisprendžia likti nuosalyje. Ar tai atitinka tą skaidrumo dvasią, kurią jūs siekiate Seime įgyvendinti?

V. PRANCKIETIS. Manau, kad partijos pasirinkimas buvo nulemtas dar ir kitų reikšmingų priežasčių, ir viena iš jų, manau, tai, ko mes pasigendame Seime. Man teko jau susipažinti su savo dosjė žiniasklaidoje. Esu pristatomas kaip tolerantiškas žmogus. Pokyčių Seimas atnešė kintančią tvarką į Seimą. Tikiuosi, kad galios centras, partijos galios centras, neturi būti įkeltas į Seimo vadovybę, nes Seimo Pirmininkas neturi tarnauti vienai partijai, o turi tarnauti visam Seimui. Manau, kad tokia demokratija turėtų tenkinti daugumą Seimo narių.

PIRMININKAS. Klausia K. Masiulis. Bet prieš tai norėjau dar priminti. Atsiprašau, suteikdamas žodį klausti nepasakiau, kad klausti skiriama tik viena minutė, taigi turite spėti per minutę, o atsakyti – per tris minutes.

K. MASIULIS. Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamasis Viktorai Pranckiet, jūs esate naujas žmogus, bent jau čia, o politikoje irgi nelabai stipriai žinomas. Išdėstėte labai gražias strategines idėjas. Kaip vadybininkas norėčiau jūsų paklausti. Strateginių idėjų paprastai neužtenka, reikia labai aiškiai deklaruoti ir veiksmus, kuriais tos idėjos bus realizuotos. Aš norėčiau, kad apie vieną veiksmą jūs paplėtotumėte savo vadybines mintis, kaip jūs kelsite Seimo autoritetą. Jūs sakėte, net grąžinsite jį. Kokiais veiksmais? Gal galite čia keletą, penketą ar dešimt, veiksmų išvardyti, kad būtų galima labiau suprasti, kad iš tikrųjų jūs turite labai aiškią viziją, kokiais veiksmais padarysite, nes kitaip tai yra tik tuščia deklaracija. Turbūt sutiktumėt?

V. PRANCKIETIS. Turėtų ir prasidėti nuo deklaracijos, o po to, žinoma, turėtų būti perkeliama į veiksmus. Tie veiksmai turbūt jau prasidėjo. Ir kai mano asmuo buvo paminėtas kaip galimas kandidatas į Seimo Pirmininkus, iš karto šiek tiek pasikeitė tonas ir aplinkoje. Aš tikiuosi, kad tą toną mes bandysime išsaugoti į viešumą... visas savo problemas uždarydami tarpusavyje arba jas išsprendami. Tai vienas iš būdų galėtų būti tai.

Didžiausia problema, ką žmonės visada vertindami Seimą mato, tai mato tai, ką mes pateikiame išorai. Manau, tas nepateikimas arba problemų išsprendimas iki, o tai, žinoma, yra argumentų kalba ir viduje susitarimas. Tikėtina, kad tokiu keliu eidami mes turėtume pasiekti daugiau darnos.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS. Gerbiamasis kandidate, Konstitucijos 59 straipsnis numato, kad Seimo nariai, eidami savo pareigas, vadovaujasi Konstitucija, negali būti varžomi jokių mandatų, Seimo veikla pagaliau yra nepertraukiama, tai yra bet kada pakviesti Seimo nariai turi susirinkti. Tad Seimo nario nepriklausomumas ir nepertraukiamas veikimas yra įtvirtintas įstatymuose, iki šiol įtvirtintas, tačiau koks jūsų požiūris būtų į tai, jeigu tokios teisės būtų varžomos apribojant Seimo narių galimybes bet kada, be jokių apribojimų vykdyti minėtas pareigas, nes viešojoje erdvėje mes girdėjome įvairių siūlymų, kurie, mano manymu, prasilenkia su Konstitucijos įpareigojimais.

V. PRANCKIETIS. Visi tie siūlymai, kuriuos jūs viešojoje erdvėje girdėjote, yra siūlymai, kad tie siūlymai taptų kūnu, turėtų pritarti Seimas. Manau, kad tai yra svarstyliniai klausimai, ir nė vienas *uždarytas* klausimas neturi būti galutinai *uždarytas* arba nė vienas *neatidaromas* iš naujo. Viskas tas yra visų mūsų sprendimų rezultatas, turėtų tapti. Taip, mes neturime varžyti ne tik Seimo narių konstitucinių teisių, mes neturime varžyti konstitucinių teisių visos Lietuvos žmonių. Tai mes

galbūt turėtume dar ir daugiau peržiūrėti aktų ar sprendimų, kurie galbūt varžo tuos žmones arba tas teises.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys D. Kreivys.

D. KREIVYS. Gerbiamas kandidate, vienas svarbiausių jūsų partijos rinkiminių pažadų žmonėms buvo pažadas, kad Seimo narys, prieš tapdamas ministru, turės atsisakyti Seimo nario mandato. O jau nugalėjus rinkimuose pradėta išsisukinėti, esą tą padarysime vėliau, po ketverių metų, ir panašiai. Ar jūs, tapęs vienu iš trijų valstybės vadovų, prisiimsite atsakomybę, kad šis pažadas rinkėjams būtų įgyvendintas?

V. PRANCKIETIS. Tai yra partijos programinė nuostata. Aš jums minėjau, kad aš pretenduoju į vietą, kur... nedeklaratyviai įgyvendinti partijos programą, bet galiu teigti taip, kad jeigu mes, tai yra Seimas, pakeistume Konstituciją ir įgyvendintume tą nuostatą, kad Seimo nariu neturi būti, tai yra ministru neturi būti Seimo narys, tada turėtume kalbėti – taip, vienareikšmiškai. Dabar, jeigu kalbėtume apie Valstiečių ir žaliųjų sąjungą, tai šiuo metu laikomasi tokios nuostatos, kad jeigu žmogus išrinktas vienmandatėje apygardoje, jis yra atskaitingas tiems žmonėms ir privalo išlikti. Jeigu žmogus išrinktas daugiamandatėje, jis galėtų atsisakyti Seimo nario vietos. Tai nėra konstitucinis sprendimas. Jeigu mes jį ateityje įgyvendinsime, tik taip ir bus.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Kubilius. Prašom.

A. KUBILIUS. Ačiū. Gerbiamas kandidate, jau drįsčiau sakyti, gerbiamasis Pirmininke, noriu iš anksto pasveikinti, nepaisant to, kaip mes toliau tą diskusiją vesime. Jūsų laukia tikrai sudėtingas darbas, atsakingas darbas, Seimo Pirmininko ar Ministro Pirmininko darbai iš tikrųjų Lietuvoje kartais nuvertinami. Būtų gerai, kad Seimo Pirmininku, be abejo, taptų turintis daugiau politinės patirties ir valstybės valdymo patirties asmuo. Politinio profesionalumo stoka yra iš tikrųjų tam tikra problema. Bet aš tikrai linkiu jums sėkmės tas spragas kiek galima greičiau užpildyti. Aš norėčiau jūsų tiesiog paklausti: kaip jūs manote, ar štai to politinio profesionalumo stoka jums nesutrukdytų suprasti, kiek yra svarbu kiek galima greičiau Seime priimti jau parengtą ir pradėtą svarstyti įstatymą dėl Astravo atominės elektrinės? Ar jūs pritartumėte, kad tai galėtų būti įtraukti pačiu artimiausiu metu į darbotvarę, kad iš tikrųjų niekam nekiltų abejonių dėl naujos valdančiosios koalicijos pažiūrų?

V. PRANCKIETIS. Tai tikrai politinis klausimas, nes klausimas yra dėl pažiūrų. Šiandien profesorius V. Landsbergis man įteikė knygėlę „Astravas – tai *grabas*“. Manau, kad tai yra aktualus klausimas ir visiems labai labai rūpimas. Svarstykime, traukime į darbotvarę. Patarkite, jūs sakote, kad aš turiu mažai politinės patirties, paskolinkite, perduokite ir ta patirtis gausės bendromis pastangomis.

A. KUBILIUS. Sutarėm.

V. PRANCKIETIS. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS. Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pretendente, Seimo reitingus mūsų visuomenėje turbūt visi žinome. Kaip jūs manote, ką reikėtų keisti, kad Seimo reitingai padidėtų visuomenės akyse? Girdėjome skandalų praeitoje kadencijoje ir anksčiau dėl Seimo narių automobilių, įvairių transatlantinių kelionių ir t. t. Kaip šitai jūs numatote, ką daryti, ką siūlysite keisti, kad kiltų Seimo prestižas ir nebūtų tokių rezonansinių dalykų?

V. PRANCKIETIS. Ačiū. Pažiūrėkime, dėl ko kyla, dėl ko žmonės yra nepatenkinti, arba dėl ko žmonės vertina Seimą neigiamai. Dažniausiai dėl labai tokių... dažnai ir dėl nedidelių smulkmenų. Tos nedidelės smulkmenos... Viena iš tų yra – kiekvienam Seimo Pirmininko pavaduotojui automobiliai ir vairuotojai – septyni žmonės, septyni automobiliai. Duokime tokį malonumą, paskelbkime, kad nebūtų. Mes turime skelbti geras žinias, žingsnis po žingsnio, bet skelbti. Jeigu mes neatsisakysime didelių gėrybių lyg ir Seimo tarnautojams arba Seimo nariams, tai, žinoma, žmonės to nesupras patys skursdami. Skurstančių Lietuvoje turime labai per daug. Ir manau, kad jie tas žinias gaudo labai greitai. Pradėkime nuo mažų darbų, populiarinkime savo geras naujienas ir jas normuotai arba ir nenormuotai, bet priėmę iš karto pateikime aplinkai.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS. Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Viktorai, iš tikrųjų neparastai smagu buvo klausyti jūsų pasisakymo. Tik aš gal kiek su apmaudu turiu pripažinti, kad galėtumėte pasinau-

doti proga ir pasakyti šiek tiek daugiau apie savo darbus. Žmonės, rinkdami valdžią, tikėjosi permainų ir tas yra tiesa, balsuodami tiek už jus, tiek už mus. Šiandien panašu, kad tos permainos ganėtinai tolsta tuo atžvilgiu, kad vienu iš galimų jūsų pavaduotojų yra siūlomas, bus siūlomas A. Butkevičius, tačiau, kitas dalykas, yra tai, kad dauguma permainų iš tikrųjų gali virsti neaiškiomis revoliucijomis: atidėtais darbo kodeksais, nesibaigiančiais Konstitucijos pertvarkymais ir t. t., ir t. t. Gal jūs galėtumėte sukonkretinti, jūsų nuomone, trys svarbiausi darbai, kuriuos jūs atnešite ant stalo? Labai ačiū.

V. PRANCKIETIS. Pirmas darbas. Inventorizuoti tai, kas, kaip sakė gerbiamasis A. Kubilius, turi būti daroma šiuo metu. Toliau, mes turime suformuoti Vyriausybės programą ir pačią Vyriausybę, o tada pereiti prie programos įgyvendinimo. Programa, mano kalboje buvo pasakyta, – nuoseklus darbas, tai ir turėtų būti daroma. Mes dabar negalime konkretinti vieno kažkurio darbo. Klausimas beveik skambėtų kaip Vyriausybės vadovui, kad ką jūs darysite? Turbūt mes turime daryti pirmiausia čia sprendimus, kad Vyriausybė atsirastų, kad atsirastų Vyriausybės programa, o tada žengsime kitus žingsnius pagal tą programą. Programa yra kuriama Valstiečių ir žaliųjų sąjungos pagrindu. Manau, kad daugelis mūsų taip pat tam pritars ir tada programiniai sprendimai turėtų tekėti iš tos srovės.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS. Gerbiamas pretendentė į Seimo Pirmininko pareigas, iš tiesų jūs bandėte dabar atsakyti, bet labai abstrakčiai. Kadangi buvo minėta, kad Seimas tampa Lietuvos politikos svarbiausiu centru, tai iš tiesų man šiek tiek neaišku, nes tai oponuoja tam, kad galbūt tas centras teiks įstatymų projektus ir galbūt bus performuota pati struktūra. Ar jūs kitaip suprantate, nes jeigu taip suprantate, tai iš tikrųjų turėtumėte žinoti pagrindinius darbus, bent kelis, nuo ko pradėsime formuoti Lietuvos politiką, ar prioritetas bus švietimo sistemos reformos, ar verslo skatinimo, ar kiti dalykai? O jeigu aš ne taip suprantu svario centrą, tai prašom paaiškinti.

V. PRANCKIETIS. Negali būti atskirti atskiri darbai vienas nuo kito, vis tiek jie turi eiti drauge. Švietimas – taip, sveikatos apsauga – taip, darbo vietų kūrimas – taip. Taip buvo parašyta mano kalboje ir buvau įvardinęs pirmąjį – darbo skatinimas. Tai iškart susiję ir su investicijomis, ir su darbo vietų kūrimu, ir su įdarbinimu, ir netgi su tų, kurie nenori dabar dirbti, skatinimu dirbti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys K. Starkevičius. Prašom.

K. STARKEVIČIUS. Visų pirma aš noriu pasveikinti, kad ryžotės šiam žingsniui ir pretenduojate tapti Seimo Pirmininku. Tačiau keletas išgirstų iš būsimo premjero per LRT forumą ketvirtadienį minčių kelia nerimą visam kaimui. Ten buvo pasakyta, štai tiksliai citata: „Prie žemdirbių irgi reikia lįsti, nereikia jokių išimčių.“ Čia kalbama apie mokestinę sistemą, pagal kurią dabar žemdirbiai veikia ir moka mokesčius, nėra jokių išimčių pagal individualią veiklą, nes mokesčiai yra mokami. Tai kokius jūs čia mokesčius planuojate ir ar jūs jiems pritarsite, kai Vyriausybė atneš tą mokesčių paketą?

V. PRANCKIETIS. Aš čia galbūt turėčiau imti ir peradresuoti klausimą autoriui, nes jis yra šioje salėje. (*Balsai salėje*) Aš suprantu, kad mano nuomonės klausia, bet citata tiksliai, aš jos nesu tiksliai girdėjęs, gal palikime, inventorizuokime tuos mokesčius, o tada gal ir atsakinsime į tokius konkrečius klausimus. Čia tiesiog toks geras Seimas.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys D. Kaminskas.

D. KAMINSKAS. Gerbiamasis pretendentė, rinkimų laikotarpiu dalyvaujant bendruomenėse ir kalbant su žmonėmis, dažnai buvo klausiamas klausimas dėl teisingų rinkimų į Lietuvos Respublikos Seimą. Esmė ta, kad vienmandatėse apygardose nelaimėję, negavę mandato, pasitikėjimo tie patys kandidatai pakliūna pagal partinius sąrašus. Dažniausiai tuos partinius sąrašus reitinguoja patys partiniai žmonės. Jūsų nuomone, ar tai teisinga rinkimų sistema ir ar nereikėtų jos keisti?

V. PRANCKIETIS. Rinkimų metu mūsų partija taip pat deklaravo tokį teiginį, kad rinkimų sistema galėtų būti tik vienmandatė. Šiandien manau, kad visas Seimas turėtų būti pasiryžęs pakeisti tą sistemą, jei manytų, kad tai yra teisinga. Kontrargumentai tai vienmandatei rinkimų sistemai visada būdavo tokie, kad neįmanoma bus suformuoti frakcijų, neįmanoma suformuoti Seimo struktūrų.

Tikėtina, kad mes tą klausimą svarstysime, bet kuo baigsis jo svarstymas... Jei aš kaip asmuo ir kaip balsuojantis žmogus galėčiau kalbėti, aš tikrai visada kalbėčiau apie tai, kad bent jau visi

kandidatai turėtų prisistatyti visuomenei. Net siūlyčiau, kad galėtų atsirastų Rinkimų įstatymo papildymai, kad, sakykime, savivaldybės privaloma tvarka turėtų organizuoti debatus, nes dabar būna dalis kandidatų, kurių žmonės visiškai nepažįsta, bet, kaip jūs teisingai sakote, jie išeina per sąrašą.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Razma.

J. RAZMA. Gerbiamasis kandidate, jūs minėjote apie siekį, kad žmonės matytų tuos nedidelius pozityvius darbus, bet kaip žmonės vertins, jei jūs tuos pozityvius darbus paskelbiate, o pasakui nuo jų atsitraukiate? Štai, pavyzdžiui, jūsų politinis lyderis paskelbė, kad pakaks trijų Seimo Pirmininko pavaduotojų. Dabar mes matome, kad jau penkis siūlote. Ar nedidelei Socialdemokratų frakcijai būtinai reikia dviejų Seimo Pirmininko pavaduotojų? Ar jūsų frakcijai be Pirmininko ir vieno pavaduotojo reikia dar vieno pavaduotojo? Ar čia neprasideda tam tikras politinis turgus?

Dėl komitetų. Buvo pažadai kuriant naują Kultūros komitetą, kad bendras komitetų skaičius, kartu ir vadovų su papildomu išlaikymu skaičius, nedidės, šiandien Statuto projekte matome, kad yra kitaip. Paliekami tie patys komitetai ir kuriamas dar vienas naujas komitetas. Kaip bus su jūsų skelbiamu pažadų nuoseklumu?

V. PRANCKIETIS. Gerai, kad jūs naudojate daugiskaitinį žodį „mūsų skelbiamų“, tai mes turbūt, kai skelbiame, net nespėjame gaudytis, kada kas ką pasakėme. Šiuo atveju manau, kad apie komitetų skaičiaus didėjimą mes nekalbame. (*Balsai salėje*) Gerai. Matyt, nespėjau susipažinti, nes tikrai neturėjau šitos progos. (*Balsai salėje*) Seimo dar niekas nevaldo. Dabar mes esame tam susirinkę. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS. Gerbiamasis pretendentė, iš tikro jūs atsakėte į daugelį klausimų, į ne visus gal tiksliai. Akivaizdu, kad Seimo aritmetika yra lengviausiai sprendžiamas dalykas: kiek turi balsų, kaip gali padalinti, bet kaip pretendentas į Seimo Pirmininkus, aš manau, kad jūs esate susipažinęs su kitų metų socialiniu mūsų ekonomikos biudžetu, valstybės biudžetu. 18 dieną jis buvo pateiktas, jau praėjo mėnuo laiko. Sakykite, kadangi Seimo Pirmininkas bus vienas iš tų, kuris turės vadovauti tam procesui, priėmimui, korekcijoms ir t. t., ar jūs turite savo nuomonę apie kitų metų biudžetą? Juk kitų metų biudžetas tiesiogiai turėtų būti siejamas su jūsų partijos programa. Kokia jūsų pozicija kitų metų biudžeto atžvilgiu? Gal galėtumėte pasakyti, kaip jis siejasi, konvertuojasi su ekonomikos augimu ir infliacija? Ačiū.

V. PRANCKIETIS. Pirmiausia mes esame pastatyti į tuos rėmus, kurie jau yra padaryti. Mūsų rinkimų laikas yra toks, kad išrenkame naują Seimą jau parengtam kitų metų biudžetui. Sieti savo partijos programos įgyvendinimą arba Vyriausybės programos įgyvendinimą su jau parengtu biudžetu būtų nelabai atsargu. Todėl vienas iš mūsų siūlymų ir yra rinkimų datą keisti pavasariop, kad biudžetą rengtų jau naujoji Vyriausybė.

PIRMININKAS. Gerbiamieji Seimo nariai, būtų labai gražu, aš norėčiau jūsų labai paprašyti, pasistenkite iš vietos mažiau replikuoti. Labai dėkui. Klausia Seimo narys P. Saudargas.

P. SAUDARGAS. Gerbiamasis pretendentė, iš tiesų nuo valdžios ir visuomenės santykio valstybėje labai daug kas priklauso. Nuo visuomenės požiūrio į valdžią. Dabar Seimo reitingai yra tragiški, Seimo įvaizdis yra tragiškas. Gerbiamas kolega jūsų jau klausė, kaip jūs, kaip pretendentas, galimai užimsiantis Seimo Pirmininko poziciją, tai spręsite? Paprastai, kai pretendentai gauna tokių klausimą, jie turbūt galvoja, mintys sukasi taip: čia apie spaudos pranešimus, galbūt kokias sienas mes perdažysime ir panašiai. Viskas yra daug paprasčiau. Man teko matyti ne vieną Seimo Pirmininką ir turiu pasakyti, kad ne visi jie prisidėjo prie Seimo įvaizdžio gerinimo. Yra labai paprasta – jūsų santykis su mumis. Ką jūs prieš save matote? Ar jūs matote savo nuomonę turinčią, bet dar nedirbančią komandą? Ar jūs matote pavojingų ir nenusipėjamų žmonių minią? Ar jūs matote bandą, su kuria nebūtinai reikia skaitytis?

V. PRANCKIETIS. Atsakymas numeris vienas.

PIRMININKAS. Klausia...

V. PRANCKIETIS. Klausykite, jūs pats ir atsakėte į savo klausimą ir tikrai mes turime ir matome žmones, normalius žmones, su kuriais reikia bendrauti. Kai rinkimų laikotarpiu manęs klausdavo, su kokiomis partijomis bendrausite, tada dar nebuvo atsakymų, su kokiomis partijomis mes turėtume bendrauti arba su kuo mums teks bendrauti. Aš visada sakiau ir pasisakiau, kad mes bendrausime su protingais žmonėmis. Aš tikiuosi, kad čia tokių yra pilna salė. Manau,

kad tie santykiai iš proto pozicijų turėtų būti ne užgauliojantys, ne kokie nekorektiški, bet labai profesionalūs, normalūs santykiai su žmonėmis ir dar galbūt ir šilti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Matulas.

A. MATULAS. Gerbiamasis pretendentė, aš pasiteiravau jūsų vieno mokinio, Pasvalio rajono mero G. Gegužinsko, apie jus. Jis jus labai gražiai apibūdino kaip inteligentą, korektišką, taktišką žmogų ir aš tikrai labai džiaugiuosi, kad toks žmogus vadovaus Seimui. Bet antras žmogus valstybėje turėtų prisistatydamas žinoti, suprasti ir kitas pagrindines problemas. Aš norėčiau jūsų paklausti, kokias pagrindines problemas jūs dabar matote sveikatos sistemos apsaugos srityje ir ką mes, kad ir šioje sesijoje, galėtume dar priimti, kokius pagrindinius darbus atlikti, kad žmonės būtų sveikesni ir kad paslaugos būtų geriau finansuojamos ir labiau prieinamos?

V. PRANCKIETIS. Labai konkretus klausimas. Jeigu aš imčiausi kalbėti apie tai, ką išmanau, tvarka. Bet jei aš imčiausi kalbėti apie tai, ko neišmanau, aš manau, kad konsultacijos (taip pat ir su jumis) turėtų padėti atsakyti į klausimą, ko mes turime imtis toje srityje. Mes aiškiai deklaruojame, kad turi dirbti žmonės profesionalai. Jei jis bus visų sričių profesionalas, tada jo vertė bus truputį kitokia. Priešais jus sėdi gerbiamas kultūros atstovas. Lygiai taip pat, jei reikėtų kultūros klausimais kalbėti, aš galėčiau jo klausti, kokie turėtų būti mūsų sprendimai. Gerbiamasis Matulai, labai prašau prisidėti prie tų reikalingų sprendimų atrinkimo ir įgyvendinimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS. Dėkoju, pirmininke. Gerbiamasis pretendentė, aš norėčiau pratęsti profesoriaus K. Glavecko klausimą apie vieną svarbiausių sprendimų, kurį mes netrukus turėsime priimti, tai 2017 metų biudžetą. Remiantis Lietuvos banko išvada, remiantis preliminarėmis Valstybės kontrolės išvadomis, šis biudžeto projektas neužtikrina konstitucinio įstatymo įgyvendinimo, jis nekelia pasitikėjimo finansų sistema ir galimai turi neigiamą įtaką ekonomikai ir ekonominei politikai Lietuvoje. Koks jūsų požiūris ir ar jūs nemanote, jog tas politikos tęstinumas, apie kurį kalbate, iš tikrųjų šiuo atveju būtų neigiamas? Ačiū.

V. PRANCKIETIS. Mes vėlgi sugrįžtame prie labai konkrečių dalykų ir atsakyti į klausimą, ar aš nemanau, kad tai yra taip ar kitaip. Aš manau, kad dar turėčiau tik formuoti nuomones apie tai, kas galėtų būti su tuo biudžetu, kuris yra pasiūlytas. Su juo susipažinti, matyt, dar teks daug smulkiau, tada mes galėsime ir analizuoti tas problemas. Šiandien aš negalėčiau sakyti, kad esu pasirengęs atsakyti ir į tokius klausimus.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys L. Balsys.

L. BALSYS. Tiesiai priešais jus, kandidate, *galiorkoje*. Gerbiamasis kandidate, jūsų partija ir ypač jūsų partijos vadovas angažuojatės, deklaruojate profesionalumą visose srityse ir ne partiskumą. Būtų buvę logiška manyti, kad jūsų partija, frakcija, turinti daugiausia mandatų, būtų siūliusi surasti profesionaliausią Seimo narį tiesiog nedalinant čia pagal mandatų kiekį ir tą profesionaliausią Seimo narį bendru sutarimu būtų pasiūliusi į Seimo Pirmininko postą, tačiau jūs darote kitaip. Ar mums reikia suprasti, kad jūsų partija tiesiog atsisako net laikyti profesionalumo testą pristatydama žmogų, kuris politikoje yra visiškai naujokas? Ačiū.

V. PRANCKIETIS. Pabaigėte tuo, ko klausėte. Taip, aš esu politikos naujokas, bet, matyt, dabar išvis naujokų Seime yra 60 %. Pasirinkimas nebuvo didelis. Manau, kad yra pasiūlytas ir kitas kandidatas, profesionalus kandidatas. Žinoma, tai jums padės apsispręsti kalbant apie šį profesionalumą. Profesionalumas turbūt neturi būti vien žinojimas ar dar kas nors. Šios pozicijos profesionalumas, manau, yra santykių tarp žmonių išsaugojimas ir kūrimas.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys T. Tomilinas.

T. TOMILINAS. Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis kandidate, skirtingai nuo... Gerbiami kolegos, skirtingai nuo daugumos čia esančių, aš turiu tokią privilegiją – pažįstu jus daugelį metų ir esu labai labai geros nuomonės apie jus. Bet labai norėčiau, kad pasidalintumėte savo patirtimi apie tai, ką jūs jau darėte, ne tai, kas bus ateityje. Aš puikiai žinau, kad jūs padarėte puikią akademinę karjerą ir daug darėte dėl to, kad Lietuva visų regionų, ypač kaimų Lietuva, būtų gyva. Tiesiog pasidalinkite savo patirtimi, kas jau padaryta.

V. PRANCKIETIS. Žinote, aš dariau ne tik ten, kur dirbau, toje vietoje, bet, nors ir kaip būtų keista, man teko pasidarbuoti ir Seimo veiklose. Ministras K. Starkevičius neduos man pameluoti, kad Seimo Kaimo reikalų komitetas dažnai neapsieidavo arba aš neapsieidavau be jo, norėdamas

nuolat dalyvauti tose veiklose rengiant tuos aktus. Aplinkos apsaugos komitetas, Aplinkos ministerija lygiai taip pat – nuolat įsitraukdavau į tas veiklas.

Kalbant apie tai, ką aš ten dirbau, ką aš dirbau vadovaudamas, būdamas fakulteto dekanu. 30 % mano darbo būdavo darbas į išorę, į žinomumą ir mūsų studentijos, mūsų jaunimo ateities užtikrinimą. 100 % norinčių dirbti mūsų absolventų visada įsidarbindavo, ir už gerą algą. Emigrantų tarp jų mes neturėjome. Tai buvo tikslingas rengimasis, tikslingas ėjimas ir tai buvo beveik specifiškai kaimo šviesuomenės rengimas. Apibendrintai tokia būtų mano patirtis.

PIRMININKAS. Gerbiami Seimo nariai, klausimams ir atsakymams skirtas laikas jau baigėsi. Ačiū gerbiama V. Pranckiečiui už išsakytas mintis.

Dabar, gerbiamieji, yra Seimo narių, kurie pareiškė pageidavimą dalyvauti diskusijoje. Pirminis dalyvauti diskusijoje užsirašė Seimo narys G. Landsbergis. Primenu, kalbėti skiriama penkios minutės. Kviečiu Seimo narį G. Landsbergį į tribūną. (*V. Gureckienė: „Dėl vedimo tvarkos G. Steponavičius.“*) Gerbiamas Gintarai, prašom. (*Balsai salėje*)

G. STEPONAVIČIUS. Labai ačiū. Statutas aiškiai neapibrėžia diskusijos rengimo momento ir, aš manau, mes, taupydami laiką, galėtume turėti bendrą diskusiją po abiejų kandidatų prisistatymo ir atsakymų į klausimus. Lygiai taip pat aš atkreipiu dėmesį, kad Statute yra dar apibrėžtos ir kitos nuostatos renkant Seimo Pirmininką. Prašau jų taip pat laikytis.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, sutinkate su G. Steponavičiaus pasiūlymu, kad būtų bendra diskusija pasisakius antram kandidatui į Pirmininkus? (*Balsai salėje: „Gera, pritariame.“*) Sutinkate? (*Balsai salėje*)

Prašom E. Gentvilą į tribūną. (*Plojimai*) Primenu, skiriama 30 minučių. Į klausimus atsakyti taip pat 30 minučių.

E. GENTVILAS. Ačiū. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, kolegės, susirinkusieji, 2013 m. spalio 2 d. vakare vienoje valdančiojoje partijoje įvyko kažkoks perversmas. Buvo atšauktas tuometinis Seimo Pirmininkas V. Gedvilas ir spalio 3 dienos ryte buvo pasakyta, kad dabar bus renkamas naujas Seimo Pirmininkas, tai yra pasiūlyta L. Graužinienė. Tiesiog galvodamas, kad negali Seimas ir Lietuva tapti vienos partijos kokių nors vidinių, užkulisinių žaidimų įkaitu, nutariau, kad kandidatuosiu. Atsirado kolegų, kurie mane palaikė. Kandidatuodamas savo kalbą aš užbaigiau šitokia fraze: „Nebus bėdos, jei manęs neišrinksite, bet gali būti bėdos, jei išrinksite mano žavią oponentę.“ Tikrai nebuvo jokios bėdos, kad manęs tada Seimas neišrinko. Surinkau 40 kažkiek balsų. Mano žavi oponentė L. Graužinienė tapo Seimo Pirmininke. Nesakau, kad kokių nors baisių bėdų Lietuvoje atsitiko, tačiau Seimo prestižas, Seimo Pirmininko institucijos prestižas tikrai nepakilo.

Šiandien aš esu visiškai kitokioje situacijoje. Aš šiandien negalėčiau pavartoti tokios frazės, nes aš iš esmės nepažįstu savo šios dienos konkurento V. Pranckiečio. Man jis, kaip žmogus, labai patinka. Aš apie jį, kaip apie mokslo žmogų, kaip šiaip apie žmogų, esu girdėjęs tik gerus atsiliepimus, tačiau gerbiamo Viktoro aš visiškai nepažįstu kaip politiko, todėl tikrai neleisčiau sau pakartoti tokios frazės, kuri, pasirodo, prieš trejetą metų buvo teisinga.

Šiandien aš kandidatuojau ir negalvokite, kad man tai yra koks nors iššūkis. Aš gyvenime ir politikoje turėjau labai daug iššūkių. Vienas didesnių iššūkių buvo šių metų gegužės–birželio mėnesiais – imtis vesti Liberalų sąjūdžio sąrašą į Seimo rinkimus. Man, kaip politikui ir kaip žmogui, kuriam visi baksnojo ir sakė: tu ką nors ten žinai, tu kažkaip prie to prisidėjęs, tai buvo didžiulis iššūkis įveikti, laimėti ir laimėti daugiau negu bet kada. Aš tikrai džiaugiuosi, kad su tuo iššūkiu susitvarkiau, todėl nemanykite, kad mane čia ima koks nors valdžios troškulys, drebuls dėl pergalės ar pralaimėjimo. Ne! Tiesiog aš laikausi pozicijos, kad šiandien yra mano rimtas apsisprendimas. Ačiū, kolegos, kurie mane palaikėte. Tas rimtas apsisprendimas yra siekiant užtikrinti Seimo opozicijos teises ir prestižą, o galbūt ir Seimo prestižą, kad nebūtų renkama iš vieno. Aš savo pralaimėjimo nevadinčiau jokių kartėlių ar nusivylimu, atvira širdimi pasveikinau V. Pranckietį palinkėdamas jam tų dalykų, kuriuos šiandien išgirdome sakant.

Noriu tik pasakyti – aš niekam Lietuvoje nebūsiu staigmena, naujiena ar koks nors nežinomas.

Aš esu nuo nepriklausomybės pradžios politiniame gyvenime, esu Nepriklausomybės Akto signataras, esu nekaltioji savo politinės pasaulėžiūros ir pozicijų, todėl daugeliu klausimų ma-

no pozicijos, nuostatos yra išsakytos ir, kaip sakau, aš niekam nebūsiu staigmena. Kaip žinoma, niekam nebus jokia staigmena, jeigu aš šiandien ir netapsiu Seimo Pirmininku. Linas Linkevičius su tuo sutinka.

Gerbiamieji, turiu įvairaus statuso patirties: buvau ministru, buvau porą kadencijų išrinktas Klaipėdos miesto meru, buvau tarp pirmųjų Lietuvos europarlamentarų, dar, rodos, keliolika metų buvau savivaldybės tarybos narys, buvau laikinasis Ministras Pirmininkas ir, kas įdomu, esu vadovavęs Seimui. 1990 metais įsigaliojo Laikinasis Pagrindinis Įstatymas, ne ta Konstitucija, pagal kurią gyvename dabar, ir Laikinajame Pagrindiniame Įstatyme buvo numatyta, kad parlamento pirmininkas, tuo atveju V. Landsbergis, kartu yra ir valstybės vadovas. Ir buvo renkamas atskirai Seimo seniūnas, arba Aukščiausios Tarybos-Atkuriamojo Seimo seniūnas, kuris vadovavo parlamento darbui: vesdavo posėdžius, organizuodavo frakcijų, komitetų ir komisijų veiklą. Tai pusantrų metų aš buvau Seimo seniūnas, taigi tiesiog ir to praktinio darbo aš turiu patirties.

Noriu pasakyti, kad aš taip pat esu mokslo žmogus, esu gamtos mokslų daktaras, su gerbiamu V. Prancickiu galėtume pakalbėti apie velėninius, glėjinius dirvožemius, jaurinius dirvožemius, PH ir t. t. Tai tiesiog vėliau persikvalifikavau į socialinius dalykus, į daugelį socialinės politikos ar ekonominės politikos dalykų.

Šiandien aš irgi noriu pabrėžti, kaip ir kolega (net nesinori sakyti, kad konkurentas, o kaip ir kolega), Lietuvos laimėjimus, kuriuos mes turime matyti. Seimas neturi Lietuvos žmonių akyse su savo rietenomis ir nesutarimais atimti iš žmonių matymą, žinojimą, kad Lietuva žengia į priekį. Kad ir kuri valdžia buvo Lietuvoje, ar šita pastaruosius ketverius metus, ar prieš tai, visi seimai, visos vyriausybės vedė Lietuvą į priekį ir Lietuva žengė didžiulius žingsnius į priekį. Mes negalime šito dalyko nurašyti, patinka mums ar nepatinka, opozicija ar dauguma buvo mūsų žmonės, viena ar kita partija.

Iš tiesų dėkingas ir praėjusiai Vyriausybei, kuri įgyvendino daugelį dalykų, tačiau aš apie tai turėjau galimybę kalbėti paskutiniajame praėjusios kadencijos Seimo posėdyje, praėjusį ketvirtadienį. Mes turime dirbti taip, kad neatrodytų Lietuvos žmonėms, kad Seimas ir politika yra tik rietenų vieta, o ne progreso, ne Lietuvos kūrimo vieta.

Turiu pripažinti, kad prieš trejetą metų, kandidatuodamas, konkuruodamas su L. Graužinine, aš ne kartą su nusivylimu kalbėjau, kad, deja, politinės partijos tarpusavyje barasi, riejasi, įvardijau tas partijas. Deja, praėjus dar trejiems metams, aš turiu pasakyti, kad susikalbėjimo tarp kai kurių politikų ar kai kurių politinių partijų Lietuvoje tikrai nepadaugėjo, akivaizdžiai sumažėjo galimybės dirbti kartu Lietuvai. Man patiko valstiečių ir žaliųjų pasiūlymas pabandyti sukonstruoti plačią koaliciją, tik tiek, kad aš supratau, kad ji tampa nereali, mačiau, kaip buvo čia, mačiau, kaip didėjo antagonizmas tarp vieno ir kitų, į ką reagavo ir rinkėjai. Deja, toks idealistinis vaizdas aplink Valstiečių ir žaliųjų partiją suburti ir kairę, ir dešinę puses nebuvo realus. Bet vertėjo pabandyti, arba tiesiog įsitikinti, kad, deja, politiniai flangai skirtingų pusių jau labai stipriai poliarizavosi.

Mano paties principai ir asmeninės savybės iš tiesų yra tolerancija, gerbimas kiekvieno žmogaus, kuris turi savo nuomonę. Manau, kad čia, Seime, mes matysime daug skirtingų nuomonių, klausimas, ar mes sugebėsime susitarti. Prie šoninio mikrofono šiame Seime aš ne kartą turėjau galimybę, o, mano manymu, kartais prievolę pasakyti, ar galime užbaigti tyčiotis vieni iš kitų, tiesiog galėtumėme dirbti kartu.

Esu atviras naujovėms, manau, kad Lietuva turi labai daug būtinybių žengti į priekį, žengti į ateitį ir galvoti atvira širdimi apie kitokios Lietuvos sukūrimą.

Siek tiek pasakysiu savo požiūrį į Valstiečių ir žaliųjų programą, kiek ji man girdima ar žinoma. Pono V. Prancickio pasakymas, arba kalba, parodo, kad jis ateina atvira širdimi – be kaltinimų, siekdamas mažinti rietenas arba nesutarimus parlamente. Aš irgi taip pat einu, tiesa, žinodamas daugiau apie šito Seimo tradicijas negu kolega Viktoras. Turime siekti sutelkti, kalbėdamas apie Valstiečių ir žaliųjų programą, iš tikrųjų galiu pasakyti: aš džiaugiuosi, kad tai yra tam tikra pasauležiūra išdėstyta, dalis stipriųjų pasauležiūrinių pozicijų man nėra priimtinos, tą esu pasakęs vienoje diskusijoje su T. Tomilinu, kad taip, aš kai ko negalėsiu palaikyti, bet pasižiūrėkime, kolegos, kiek ten yra gerų dalykų, kuriuos mes, kaip Lietuvos parlamentas, turime įgyvendinti. Mes turime susitelkti ties tais dalykais. Man, pavyzdžiui, gal nepriimtina, kai sakoma, kad Seimas turės spręsti ir balsuoti dėl vertybinių dalykų, o Vyriausybė, kaip institucija, liks tokia tech-

ninė įgyvendintoja tų vertybinių dalykų. Lyg Vyriausybė, kaip politikos darymo institucija, yra stumtelėjama į šalį. Man tai nepatinka, tai neatitinka ne tik Lietuvos, bet ir europinės ar liberaliosios demokratijos politinių tradicijų. Čia gal reikėtų pergaltoti valdantiejiems ir Vyriausybės nepalikti tik techninė įgyvendintoja to, dėl ko susitars Seimas. Turi būti siekiama politinių pozicijų ir Vyriausybėje, tas politines pozicijas kaip darbotvarkę pateikiant Seimui.

Kai pono V. Pranckiečio šiandien paklausė, o ką jis darys ten, ten ar ten, aš irgi suprantu, kas tradicija yra tokia: Vyriausybė didele dalimi formuoja Seimo darbotvarkę, Seimo sesijos darbų programą ar ketverių metų programą, todėl kandidatas į Seimo Pirmininkus negalėtų atsakyti taip tiksliai. Aš, būdamas opozicijos (mes tuoj pasiskelbsime opozicine frakcija), opozicinės frakcijos atstovas, natūralu, tuo labiau negalėčiau atsakyti į tai, kokia bus formuojama Seimo darbotvarkė. Nepaisydamas to, aš priminsiu atvejį, kurį esu kažkada paminėjęs. Ar gali opozicijos atstovas, būdas parlamento vadovu, glaudžiai, konstruktyviai bendradarbiauti su kita valdančiąja dauguma? G. Spadolini, Italijoje buvo toks fenomenalus politikas G. Andreotti nuolatinio premjeravimo laikais, kai valdantieji Italijos parlamente, senate, kadangi dvejų rūmų parlamentas, tarpusavyje tiek kibirkščiavo, kad neliko jiems nieko kita, kaip kandidatu į parlamento pirmininkus iškelti poną G. Spadolini. Su juo man teko asmeniškai susitikti Romoje. Jo partija turėjo 2 % mandatų tuometiniame senate, valdantieji taip nesugebėjo susikalbėti ir tarpusavyje, ir su opozicija, kad pasirinko mažiausios frakcijos atstavą į parlamento pirmininkus, ir nieko baisaus neatsitiko. Tiesiog žmogus neturėjo ką prarasti, o turėjo norą sutelkti.

Nesigąsdinkite opozicijos. Aš noriu kalbėti už dešiniąją opoziciją, bet nedrįstu, vien tik apie liberalus galiu pasakyti. Tikrai kai kuriais pasaulėžiūriniais klausimais nepritartume ir, aš taip manau, nerastume sutarimo, tačiau daugybė klausimų, gal, sakyčiau, 90 % kasdienio Seimo darbo, galėtų būti tokie dalykai, kai mes galime sutarti, susitarti ir rasti sprendimus. Aš matau, kad jūsų, pirmiausia kalbu apie Valstiečių ir žaliųjų partijos programą, programoje yra daugybė reikalingų Lietuvai dalykų. Kokiomis priemonėmis ar kokiais būdais, tai čia jau galėtume diskutuoti, liberalusis būdas ir panašiai, bet mes turime ieškoti galimybių, kaip susitarti.

Noriu šiek tiek apie Seimo Pirmininko ir Seimo techninius dalykus pakalbėti, kadangi turiu šiek tiek daugiau patirties. Žinau, kad kai kas Lietuvoje įsivaizduoja, kad aš nuo 1990 metų esu Seimo narys. Ne, aš buvau 1990–1992 metais ir 2012–2016 metais. Iki tol aš turėjau įvairias skirtingas pozicijas, tarp jų ir ūkinis darbas transporto sistemoje ir kitur.

Man kuo toliau, tuo labiau šios ką tik pasibaigusios kadencijos pabaigoje keistai atrodė, kai parlamento vadovė, antras asmuo valstybėje, nuo 10 valandos ryto iki 14 valandos po pietų veda Seimo posėdį ir sako: kas dėl 16 straipsnio turite pastabų? Ne, neturite. Ar galime sutarti, kad balsuojame? Balsuojame. Pritarta bendru sutarimu ir taip toliau. Aš atsiprašau. Kažkada aš tokią Seimo Pirmininkės manierą pavadiniau ceremonmeisterio darbu, ypač kai tuo metu Seimo vadovas(-ė) turėjo septynis, paskui šešis pavaduotojus. Ką daro tie pavaduotojai? Todėl aš sutinku ir neprieštarausiu, kad būtų mažinamas Seimo vicepirmininkų skaičius. Aš apie automobilius nekalbu, atimkite, viskas gerai. Jokių problemų, išvis ne čia problema. Tačiau noriu pasakyti, kad Seimo Pirmininkas turėtų susitelkti į valstybės darbus, o ne į procedūrinių klausimų dėliojimą štai čia, Seimo salėje, nors tai yra labai svarbu. Korektiškas, tikslus pirmininkavimas Seimo posėdžiams yra Dievo dovana Seimui ir visai valstybei. Tačiau negali vienas iš valstybės vadovų užsiimti štai tokiu darbu, jeigu valstybės vadovas tik taip supranta savo darbą, tai nelaimė valstybei. Mano manymu, Seimo vadovas turi būti aktyvus nuomonės apie Seimą formuotojas ne čia sėdėdamas, o kalbėdamas su Lietuvos žmonėmis. Aš taip ir toliau turiu pasakyti, Seimo vadovė per trejus savo pirmininkavimo metus neapsilankė, nerado laiko apsilankyti visuose Lietuvos rajonuose, nesugebėjo apsilankyti 60 savivaldybių. Ar tai ne paradoksas? Man atrodo, taip negalima elgtis su valstybe užsiimant procedūriniais klausimais. Aš net manyčiau, kad ir kas būtų naujasis Seimo Pirmininkas, reikėtų kalbėti apie tai, apie tam tikras išlygas, kad, pavyzdžiui, Seimo Pirmininkas vadovauja iškilmingiems posėdžiams, imuniteto klausimais, Prezidentės vetuotais klausimais ir dar vienas kitas. Toliau jis turi dirbti su valstybės reikalais, o ne su procedūriniais, nors ir labai svarbiais klausimais čia, Seime.

Tikrai noriu pasakyti, kad tikrai, jeigu būsiu išrinktas, dar nenoriu sakyti, kai būsiu išrinktas, bet jeigu būsiu išrinktas Seimo Pirmininku, natūralu, kad turėčiau, kaip yra numatyta, pasitrauk-

ti iš frakcijos Seime ir jokių būdų negalėtų mano darbas Seime virsti partijos propaganda, liberalizmo propaganda, o tai turėtų būti valstybės reikalų sprendimas.

Techniniai kai kurie Seimo klausimai mane irgi glumina, kai, sakysime, noriu, kad įsiklausytų ir ponas Viktoras, ko reikia, ar normalu, jeigu Seimo komitetui per metus skiriama 4 tūkst. Lt, šiuo atveju vienas kablelis keli tūkstančiai eurų per metus padaryti išvažiuojamuosius posėdžius Lietuvoje. Jūs suprantate, ką tai reiškia? Du kartus išvažiuoti apsilankyti Lietuvoje ir tai yra komitetui skirtas metinis biudžetas, plius dar laikraščiams ir mineraliniam vandeniui užsisakyti. Atleiskite, kai kas nors per kadenciją 69 kartus išvyksta į užsienio komandiruotes, tai toks žmogus per vieną komandiruotę išleidžia daugiau Seimo biudžeto pinigų negu visam komitetui arba kokiai nors komisijai yra skiriama lėšų susipažinti su Lietuva, išgirsti naujienas, perduoti savo supratimą, išanalizuoti ir priimti sprendimus. Taip negali būti. Aš ne dėl to, kad aš noriu važinėti, galiu pasakyti, per ketverius metus buvau keturiose komandiruotėse: Airijoje, Afganistano karinėje bazėje, Rygoje ir pas Punsko ūkininkus, t. y. pas lietuvių ūkininkus Lenkijoje. Man asmeniškai to nereikia, reikia Seimo nariams ir Seimo prestižo kėlimui, kad Seimo nariai ne vien tik čia sėdėtų ir tarpusavyje diskutuotų ar, dar blogiau, bartųsi, jie turi eiti į žmones. Suteikime tokią galimybę Seimui.

Aš iš tikrųjų žvelgiu į ateitį labai pozityviai. Matau nesutarimus, programinius, pasaulėžiūrinius ar ideologinius, bet, neduok Dieve, jeigu nebūtų pasaulėžiūrų ar ideologijų tarp politinių partijų, neliktų takoskyrų tarp opozicijos ir daugumos, tai neišvengiama, tai pasaulinė parlamentarizmo tradicija. Mes turime išmokyti kalbėti apie savo pasaulėžiūrų skirtumus pagarbiai vertindami vieni kitus, ypač tada, jeigu yra šita pasaulėžiūra. Aš tikrai visada skeptiškas būdavau tada, kai nėra jokios pasaulėžiūros: ir jums, ir mums duosime, ir mokesčius mažinsime, ir socialines išmokas didinsime, atleiskite, tai yra ne mano įvardijimas, bet populizmas yra tarptautinis ir labai senas terminas. Yra vertybiniai dalykai, už kuriuos kovosiu, visiškai nesvarbu, kokioje pozicijoje būdamas, bet gerbsiu tuos, kurie turi savo vertybinę pasaulėžiūrinę žvilgsnį į Lietuvą.

Ponas V. Pranckietis, cituodamas ar savo mintį sakydamas, pasakė, kad tai yra vilties Seimas. Jūs patikėkite, kad aš kaip seniai Lietuvos politikoje esantis žmogus, pradedant nuo aukštųjų postų iki eilinio kaimo bendruomenės nario, esu kaimo bendruomenės narys Klaipėdos rajone, aš irgi žiūriu su viltimi, nes mes nebeturime kur trauktis. Kalbant ne apie Seimo prestižą visuomenės akyse, kalbant apskritai apie Lietuvos žmonių požiūrį į valdžią. Jeigu nauja susiformavusi Seimo dauguma prisimins savo, čia žiūriu į socialdemokratų, savo nepadarytus darbus arba ne taip padarytus darbus ir sugebės pasitaisyti, o valstiečiai ir žalieji sugebės pažvelgti kitaip į valdžią ir į visuomenę, ir į jų tarpusavio santykį, aš būsiu laimingas po ketverių metų sėdėjimo opozicijoje. Aš tikrai džiaugsiuosi, kad Lietuva pasikeitė. (*Balsai salėje*) Tikiu, Juozai, aš iš tavo replikos.

Ir dar pabaigai pasakysiu. Vydūno pasakymas: „Ne duonos kasdienės trokšta žmonės, o teisingumo.“ Žiūrėkite, argi mes galime pasakyti, kad Lietuva skursta vis labiau ir labiau. Ne, BVP auga, BVP vienam žmogui gerėja, objektyvūs rodikliai gerėja, trūksta, kaip sakoma, teisingumo, o iš tikrųjų trūksta valdžios dėmesio ar net ne dėmesio, tiesiog elementarios pagarbos žmonėms. Aš džiaugsiuosi, dar kartą sakau, sėdėdamas toje opozicinėje nišoje, po ketverių metų matydamas, kad į Seimą žiūri daug palankiau, į bet kurią Lietuvos valdžią žiūri palankiau ir dešimtą dieną po Seimo rinkimų nevadina visų vagimis. Aš žiūriu į visus ir galvoju, vagių čia nėra, blogai galvojančių nėra, problema gali būti – nesugebėsime dirbti, nesugebėsime susitarti.

Balsuokite už mane, aš būsiu tas, kurio tikslas bus siekti susitarti. Tikiu, kad ir mano konkurentas turi tokius pat siekius, atrodo, turime bendrus siekius, bet tikrai priimkite mano pasaulėžiūrą ir gerbkite ją tada, kai aš turėsiu kitą nuomonę. Aš su didžiule pagarba žiūrėsiu į jūsų pasaulėžiūrinius dalykus tada, kai jūs juos labai aiškiai formuluosite ir man tai bus suprantama – taip, tai yra šito žmogaus pozicija. Mažiausiai ką aš gerbiu, nors gerbiu visus, tuos, kurie neturi jokios pozicijos. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis... (*Plojimai*) Prašome likti tribūnoje. Noriu priminti, kolegų, kad klausti skiriama viena minutė, atsakyti – trys minutės. Klausia Seimo narys A. Skardžius. Prašome.

A. SKARDŽIUS. Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamasis pretendente, jūs, kaip patyręs politikas, iškalbus, be abejo, nepraleisite progos pasinaudoti žiniasklaidos dėmesiu, pasipuikuoti

savo iškalba prieš naujuosius Seimo narius. Pažėrėte išties daug kritikos buvusios Vyriausybės, ypač Seimo Pirmininkės, vardu, kritikavote ir naująją daugumą. Vis dėlto, jeigu jūs esate toks reiklus aplinkiniams, norėčiau jūsų paklausti, o kaipgi vis dėlto jūsų dešinėsios rankos, visą laiką auginto buvusio partijos pirmininko E. Masiulio reikalai klostosi? Kol dar nebaigta byla, neaišku, ar jinais pasieks, šita byla, turbūt ir pačią partiją, kaip buvusio pirmininko, ar nebus sąsajų... Ir jūs šiandien staiga mūsų prašote pasitikėjimo. Ar tai yra tiesiog laiko gaišinimas, ar galbūt jūs esate ne toks reiklus sau, kaip esate aplinkiniams?

E. GENTVILAS. Jeigu aš gaišinu tamstos laiką, atsiprašau. Aš įtikinau kartu su kolegomis beveik 10 % Lietuvos rinkėjų, tai yra tradicinį Lietuvos liberalą, kad aš niekuo dėtas. Aš ir šiandien negaliu garantuoti ir negaliu tamstai atsakyti, kas yra atsitikę su E. Masiuliu ar su tuo kas nors dar susiję. Aš turiu žinojimą, kad aš asmeniškai su tuo nesu susijęs, ir turiu tikėjimą, kad partija su tuo nėra susijusi. Aš nenorėčiau, kad skambėtų kokie nors kiti dalykai arba vertinimai, tuo labiau kai jūs pats, Artūrai, pasakėte, dar nepasiekė teismo, dar neaišku, pasieks ar nepasieks. Aš su E. Masiuliu paskutinį kartą buvau susitikęs, telefonu kalbėjęs ir susitikęs, rugpjūčio 24 dieną. Tai, ką mes žinome iš žiniasklaidos, ką jūs žinote, tiek pat žinau aš. Aš sąžiningai sakau, aš ir nesidomiu. Man didžiausias iššūkis buvo spalio 9-oji – įtikinti mūsų rinkėjus, kad aš su tuo nesusijęs. Jeigu tamsta apie mane turite kitą nuomonę, ką darysi.

PIRMININKAS. Klausia kolega Seimo narys M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS. Dėkoju, gerbiamasis Pirmininke. Aš iš tiesų pasitikiu E. Gentvilu ir pasirašiau siūlydamas jį kaip pretendentą į Seimo Pirmininkus. Manau, kad tikrai yra rimtas kandidatas, rimtas profesionalas, kai kalbame, kad profesionalų iš tiesų reikėtų daugiau. Ši pareigybė tikrai nebūtų rimtas iššūkis gerbiamajam E. Gentvilui. Kalbėjo, kad jis ir pats turėjęs daug įvairių iššūkių ir susitvarkytų su problemomis. Bet štai, Lietuva šiandien vis dar turi labai rimtą iššūkį, tai yra savižudybės. Kiekvieną dieną, taip pat ir šiandien nusižudė trys žmonės. Rytoj turbūt taip pat, vakar irgi. Kiekvienais metais – tūkstantis. 30 tūkstančių kiekvienais metais mėgina nusižudyti ir patenka į ligoninę. Kaip jūs, gerbiamasis Seimo Pirmininke, matydamas šį skaudulį, įsivaizduotumėte spręsti kartu su visais čia sėdinčiais kolegomis?

E. GENTVILAS. Mano dukra, baigusi ekonomikos mokslus Švedijoje, Lunde, dirba Švedijoje. Dažnai pasikalbame apie Švedijos politinės kultūros pavyzdžius, apie valdžios santykį su piliečiais, ir aš girdžiu visai kitus dalykus. Žmonės nepolitikuoja, žmonės nesipiktina, žmonės dirba savo darbą, gyvena savo gyvenimą, nes valdžia nelenda į jų gyvenimus, netrukdo jiems gyventi ir valdžia nėra jokia problema. Įvyksta rinkimai, žmonės laukia, kokie bus priimti sprendimai. Jie pasitiki savo valdžia.

Šiandien, man atrodo, mes apskritai per daug kišamės į žmonių gyvenimą. Taip, tai yra mano, kaip liberalo, požiūris, mes turėtume mažinti tuos dalykus. Valdžia neturi tapti kasdieniu žmonių apkalbų, kalbėjimų, pasipiktinimo dalyku ir neviltin varymo instrumentu. Deja, pirmiausia daugelis valdžių su savo lindimu prie žmogaus tampa netikrumo šitoje valstybėje šaltiniu. Manau, tai viena iš priežasčių, kuri tikrai galėtų mažėti ir mažinti savižudybių skaičių. O kitos priemonės tikrai yra profesionalios, nekartoiant politinių programų arba konkrečių sprendimų, kuriuos siūlo profesionalai.

Žinome pono D. Pūro veiklą, žinome kitas institucijas. Įsiklausykime mes, kaip Seimo nariai, kaip politikai, ką siūlo, ir pažiūrėkime, ar mes ką nors įdiegėme į savo politinę darbotvarkę tais klausimais. Deja, aš negalėčiau pasakyti kokių nors aiškių, stiprių parlamento arba Vyriausybės sprendimų iš tų dalykų, kuriuos siūlė profesionalai.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys R. J. Dagys. Prašom.

R. J. DAGYS. Gerbiamas kolega, mes ne pirmą kartą esame Seime, esu girdėjęs jūsų kitus pristatymus kandidatuoju. Atvirai pasakius, jūs mane šiandien nustebinate ne visai iš geros pusės. Gerbiamasis V. Pranckietis, kaip naujas žmogus, iš principo tos didelės patirties neturi, o jūs pasakėte, kad jūs ateinate kandidatuoti norėdamas parodyti, ką reikėtų iš tikrųjų daryti. Ir aš suprasčiau tokią jūsų misiją, tikiuosi, kad jūs ne dėl pasirodymo čia dalyvaujate. Bet jūs faktiškai tos vizijos kaip ir neatskleidėte, ką reikėtų daryti kaip Seimo Pirmininkui, kaip turėtų organizuoti, be to, kad jūs sutikote, kad dėl automobilių galima nusileisti, papataikauti, kad vertybiniai dalykai jums 10 % iš 90 % svarbūs. Jūs kalbate, kad Seimo Pirmininkas turi vadovauti, bet Statute yra ko-

ordinacija, ta koordinacija yra labai svarbi, ir čia Pirmininko vaidmuo labai didelis dalykas. Bet kaip jūs tą koordinaciją užtikrintumėte, ką reikėtų keisti, jūsų manymu? Mes praėjusioje kadencijoje turėjome atvejį, kai Konstitucijos pataisa (38 straipsnis) 2,5 metų net nebuvo svarstoma dėl to, kad Statutas leidžia komiteto pirmininkui iš esmės ją blokuoti.

E. GENTVILAS. Ačiū. Tai yra ir Statuto klausimai arba Statuto trūkumai. O tai, ką aš kalbėjau apie Seimo Pirmininko (buvusios Pirmininkės) darbą, tai, sutikite, kad pirmininkavimas posėdžiui, procedūrinių klausimų tvarkymas nėra Seimo darbo koordinavimas. Būtent šito Seimo darbui koordinavimo ir pritrūko – tarp komitetų, komisijų, ypač tarp frakcijų. Seimo Pirmininkas yra tas asmuo, kuris gali sukviesti ir frakcijų atstovus ir aptarti. Tai jūs galvojate, kada nors buvome sukviesti? Galbūt kada nors, koku nors procedūriniu klausimu, bet ne svarbiais klausimais. Būtent šitos koordinacijos, ką jūs sakote, akivaizdžiai pritrūko. Buvo užsiimta procedūromis ir galvojama, kad tai yra Seimo Pirmininko prievolė, priedermė. Aš manau kitaip.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS. Gerbiamasis kolega, iš tikrųjų gražus pasisakymas. Aš manau, kadangi jūs taip tolerantiškai kaip tikras liberalas ir labai atsargiai kalbėjote apie kitą pretendantą, tai aš tą patį klausimą, bet kiek kitu kampu pakartosiu ir jums kaip vienam iš pretendentų, manau, kad rimtam pretendentui į Seimo Pirmininkus.

Sakykite, gerbiamasis pretendentė, Seimo darbe konkrečiai trys dalykai, kuriuos reikėtų pirmiausia tvarkyti. Tas įvaizdis ir tie darbai, ir chaosas, kuris yra, iš tikrųjų būdingas parlamentui, parlamentas yra kalbėjimų vieta. Bet kad tos kalbos neliktų tik kalbomis, o taptų koku nors konkrečiu produktu, štai, aš manau, kad tai vienas iš uždavinių kaip tik yra Seimo Pirmininko. Kokia jūsų vizija šiuo aspektu? Trumpai.

E. GENTVILAS. Gerbiamasis profesoriau, kas kas, bet jūs žinote, kad viskas prasideda nuo pinigų planavimo. Tai yra biudžetas, Seimo vidinio biudžeto peržiūra. Kalbu ne apie valstybės biudžetą. Ar mes tikrai ten prioritetus esame sudėlioję dėl Seimo biudžeto? Ne dėl Seimo darbo yra sudėliotas tas biudžetas, o dėl Seimo, kaip rūmų, kaip pastatų užtikrinimo. Man šitas dalykas nepriimtinas. Antras dalykas – koordinavimas, tai, ką atsakydamas R. J. Dagui į klausimą pasakiau, koordinacijos nebūta.

Ir trečias dalykas – parlamentinė kontrolė. Iš tiesų pripažinkime, kad parlamentinė kontrolė buvo minimali. Kai bandydavome ką nors paklausti, kartais sulaukdavome iš tuometinės valdančiosios daugumos arba Vyriausybės replikų, kaltinimų ar nepasitenkinimo. Aš neatmetu galimybės, kad taip bus ir ateityje. Tačiau tai nereiškia, kad Seimo vadovas turi atsiriboti nuo parlamentinės kontrolės prievolės ar atriboti Seimą. Aš manau, kad Seimo vadovas turi skatinti parlamentinę kontrolę per komitetus, galų gale per politines frakcijas, bet kai komitetai nemato reikalo pasikviesti atsakingų institucijų vadovų per ketverius metus bent vieną kartą, tai kokia čia parlamentinė kontrolė? Mano įsitikinimu, tai turi vykti, tai skamba pasiūlymuose, bet tai yra ir mano mintis.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS. Ačiū. Gerbiamasis kolega, iš tikrųjų smagu jus matyti tribūnoje. Paprastai, kai reikia rinkti Seimo Pirmininką, alternatyvos kokios nors, matome ir jūsų pasiūlymą. Iš tikrųjų sveikinu už drąsą, sveikinu už idėjinės minties palaikymą, kito nuomonės pripažinimą. Tik ne visai sutinku su jūsų paaiškinimu dėl Švedijos, nes, man atrodo, Švedijos atvejis yra kaip tik tas, kur valstybė daugiau reguliuoja negu Lietuvoje. Čia, man atrodo, ta priežastis jūsų pateikta ne visai atitinka. Man kelia abejonių, kad jūs matote, kad ne koordinuoti ir vadovauti Seimui, bet važinėti po savivaldybes svarbiausia, ką jūs priekaištavote kolegei.

Bet aš noriu pagrindinę mintį. Susikordinuoti, susitarti, ką gerbiamasis V. Pranckietis sakė savo prisistatyme, bet, kiek aš pamenu (laikas greitai bėga), ar ne jums seniūnaujant ir bandant susitarti 1992 metais Aukščiausioji Taryba taip ir išsivaikščiojo? Tas jūsų patirties pavyzdys lyg ir turi atvirkščią atspalvį. Tai galbūt geriau išbandykime gerbiamąjį V. Pranckietį, kuris neturi tokios liūdnos patirties, kaip tarėsi, tarėsi ir išsiskirstė. Mes norėtume tuos ketverius metus atidirbę su jumis pasidžiaugti geromis permainomis Lietuvoje. Ačiū.

E. GENTVILAS. Gerbiamas Juozai, puiki atmintis. O aš noriu pasakyti – bloga patirtis kartais yra vertingesnė už gerą patirtį. Taip, tai šlykšti patirtis. Bet ne aš įvardinau, kad Lietuvoje vyksta

šliaužiantis perversmas ir sprendimus priėmė, deja, tokia vadinamoji institucija, jaunesni žmonės neprisimenate. Ji buvo vadinama „Kudla“ – koalicija „Už demokratinę Lietuvą“. Tai štai ši koalicija priėmė sprendimą, kad reikia surengti pirmalaikius Seimo rinkimus kartu su Konstitucijos tvirtinimu referendume, ir tai įvyko 1992 m. spalio 25 d., kas ir tapo Lietuvos Respublikos Konstitucijos diena. *(Juokiasi)* Bet pats, Juozai, gerai kali man į kaktą, ar ne? Lyg Gentvilas būtų kaltas dėl tų sprendimų. Taip, tai aš reabilituoju save sakydamas, kad tai tikrai ne mano iniciatyva, kad atkurtos Lietuvos pirmasis parlamentas neišbuvo visą kadenciją.

Kita vertus, nieko baisaus, kad išbuvo tik pusė kadencijos. Blogybė yra ta, kad išsiskirstė ne atlikę darbus ir susitarę išsiskirstyti, bet išsiskirstė dėl to, kad nebesugebėjo susitarti tarpusavyje.

PIRMININKAS. Kolegos, primenu, labai kviečiu spėti paklausti per vieną minutę.

Dabar klausia Seimo narys A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS. Gerbiamas pretendentė, prieš tris mėnesius, „Gallup“ duomenimis, pasitikėjimas parlamentu siekė 9 %, bet tai duomenys ne apie Lietuvos parlamentą, o apie galias demokratijos tradicijas turintį Amerikos Kongresą. Lietuvoje pasitikėjimas Seimu tuo metu siekė 8 %. Taigi pasitikėjimo klausimai nėra kažkokia ypatinga Lietuvos bėda ir, manyčiau, šaknys to slypi visai kitur, tačiau siūlomos priemonės, kad ir šiandien vėliau mes svarstysime kai kurias priemones, – kažką sumažinti, kažką nukirpti, kažką įkurti papildomai, yra daugiau techninio pobūdžio, bet kartu jose galima išvelgti kai kurias opozicijos galimybių mažinimo tendencijas, kai kurias parlamentarų nepriklausomumo mažinimo tendencijas. Kokios būtų vis dėlto jūsų siūlomos priemonės, kurios galėtų taisyti Seimo prestižą, net žinant jūsų galimybę šiuose rinkimuose?

E. GENTVILAS. O jos didžiulės, taip? *(Juokiasi)* Su Amerika galime lygintis, tačiau įvertinkime, kad Amerika buvo prezidento rinkimų išvakarėse, ir politologai įvertintų, kad šalies susiskaldymas arba dėmesys prezidento institucijai santykinai auga, o parlamentui mažėja. Bet nežinau, ne tai esminis dalykas. Aš nuoširdžiai pritariu siūlymams ne dėl to, kad noriu dabar gauti balsų iš naujai susiformavusios valdančiosios daugumos, bet aš nuoširdžiai pritariu siūlymams mažinti parlamento vicepirmininkų skaičių. Tą patį siūliau poniai L. Grauzinienei po mūsų pirmininkavimo Europos Tarybai, nes septintas vicepirmininko etatas buvo įvestas tuo pretekstu, kad pirminkausime Europos Tarybai. Aš nuoširdžiai pritariu automobilių išmokų, priemonių ar ko panaikinimui vėl ne tam, kad pataikaučiau. Aš čia tikrai atsistoju ne tam, kad laimėčiau, ne tam, kad įtikčiau ar pasirodyčiau Lietuvos žmonėms. Aš 27 metai Lietuvos žmonėms, o nuo Sąjūdžio pradžios ir dar daugiau rodau. Man šito nereikia. Aš tiesiog noriu kitokios pozicijos ir vienas iš tų dalykų yra parlamente, sakysime, privilegijų auginimo nebeturėtų būti.

Taip, aš galėčiau labai profesionaliai papasakoti, kokias privilegijas turi, pavyzdžiui, Italijos parlamentarai: 15,5 tūkst. eurų atlyginimas, nuo kurio nemokamas pajamų mokestis. Ar mes tą norime didinti, ar mes norite taip didinti atotrūkį tarp žmonių ir valdžios? Aš tikrai nenoriu. Aš manau, kad kiekvienas parlamentaras, sąžiningai pridėjęs ranką prie širdies, turi pasakyti: pragyventi galima, dirbti su rinkėjais galima ir šitų dalykų tikrai nereikia didinti.

Aš manau, dialogas su visuomene turi prasidėti nuo to, kad patys truputį apsitvarkome. Ir jei kas nors pasiūlė truputį apsitvarkyti savo kieme, man tai yra priimtina.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS. Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke.

PIRMININKAS. Atsiprašau.

G. STEPONAVIČIUS. Gerbiamas Eugenijau, nėra suderintas su jumis klausimas iš anksto, tai tikiuosi ekspromtu, ką jūs puikiai sugebate. Įsivaizduokite, kad jūs laimite šį balsavimą įtikindamas ir dalį dvejojančių. Kokie būtų pirmųjų trijų dienų pagrindiniai jūsų darbai tam, kad jūs kaip, nebūtinai šiandien aiškėjančios daugumos atstovas, galėtumėte suvaldyti situaciją Seime ir kokie būtų pirmieji sprendimai?

E. GENTVILAS. Pirmas sprendimas būtų susikviesti frakcijų vadovus, net ne po vieną žmogų, nebūtinai formalų vadovą, nors dar nežinau, kas bus tie frakcijų vadovai, ir kalbėti, kaip dirbsime toliau. Jei parlamentas man išreikštų pasitikėjimą, aš tikėčiausi pagarbos tokiam parlamento sprendimui, patinka ar nepatinka. Aš šiandien priimsiu ir kitokį sprendimą, patinka jis man ar nepatinka. Reiks sėsti ir kalbėti. Ir kalbėti apie tai, kaip dirbsime turėdami tokią Lietuvos politinę tradiciją neordinarioje situacijoje. Bet ji nėra visiškai precedentas. Tai, ko paklausė J. Olekas apie

1992 metus, aš tuo metu, nors ir buvau parlamento seniūnas, vadinkime, tas ceremonmeisteris, aš jau nebebuvau daugumoje. Tokių dalykų yra buvę. Žinoma, tai atvedė štai prie tų dalykų. Tiesiog aš manau, kad nuo kalbėjimosi su frakcijų vadovais. Dar tikrai nevažinėčiau į rajonus ir į kaimus, dar reiktų pasidarbuoti šioje institucijoje.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS. Ačiū. Gerbiamas pretendentė, tą klausimą aš norėjau pateikti prieš tai buvusiam pretendentui, tai taip pat ir jūsų klausiu ir galbūt išgirsiu kada nors ir atsakymą. O be kita ko, jūs ir pats turėsite apsispręsite balsuodamas, ar jūs būsite išrinktas, ar ne į Seimo Pirmininkus. Turiu galvoje Seimo statuto pakeitimą ten, kur bus kalbama apie komitetų skaičiaus padidinimą. Tai vienas klausimas, kaip jūs žiūrite apskritai į padidinimą komitetų skaičiaus, turint omenyje ir ekonomines išlaidas, sąnaudas? Ir apskritai Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto išskyrimą į du darinius, kai tai yra, mano giliausiu įsitikinimu ir visa savo profesine praktika išbandyta, vienas kūnas. Tai tas pats, kaip atskirti Biudžeto ir finansų komitetą į du padalinius. Kokia jūsų asmeninė nuomonė? Ačiū.

E. GENTVILAS. Gerbiamas Vytautai, nustebinote mane. Aš tikrai maniau, kad jūs, kaip ir aš, kaip ir ponas R. Karbauskis, žiūrite pozityviai į Kultūros komiteto atskyrimą, išskyrimą, suteikiant daugiau dėmesio kultūrai, bet tvarka, tokia jūsų nuomonė. Mes frakcijoje nebalsavome.

V. JUOZAPAITIS. Aš klausiu jūsų nuomonės, ne savo nuomonės. Ačiū.

E. GENTVILAS. Mes frakcijoje nebalsavome dėl to, aš tiesiog sakau savo nuomonę. Aš pritarčiau tokiam atskyrimui.

Kitas dalykas arba kita jūsų klausimo dalis. Blogai, jeigu didėja komitetų. Klausimas, ar tai brangina parlamento išlaidas? Kaip bus sudėliotas personalas, atsiradus naujam penkioliktam komitetui, ar padaugės personalo, kuris kainuos brangiau mums ir mokesčių mokėtojams, aš nežinau. Tai yra organizaciniai dalykai. Aš girdžiu kitą aspektą. Planuojama mažinti nuolatinųjų komisijų skaičių. Dalis personalo, kuris dirba kaip nuolatinųjų komisijų personalas, ten, rodos, yra 15–16 etatų, turėtų mažėti, atrodytų, ir galėtų būti priskirta prie naujai įkurto penkiolikto komiteto. Mane šioje situacijoje jaudina vienas dalykas: ar pabrangs parlamento išlaikymas? Jei bus randami svertai, kad nepabrangintų, kodėl neatskyrus kultūros nuo Mokslo ir švietimo komiteto?

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys V. Rinkevičius. Prašom.

V. RINKEVIČIUS. Ačiū, gerbiamas pretendentė. Jūsų jau klausė apie jūsų pirmus darbus, jeigu būsite išrinktas. Aišku, teorinę galimybę jūs turite, tai labai įdomu, kaip jūs įsivaizduojate tą darbo organizavimą, koordinavimą? Seniūnų sueiga, Seimo valdyba, komitetai, komitetų pirmininkai, tai vis tiek suformuota dabar yra kita valdančioji dauguma ir ten bus kitų frakcijų žmonės. Kaip jūs, būdamas mažumoje, sugebėsite koordinuoti, organizuoti ir valdyti visą tą situaciją? Tai labai svarbu – Seimo darbo organizavimas, Seimo valdyba, Seniūnų sueiga.

E. GENTVILAS. Gerbiamas Viktorai, jeigu aš čia jau 40 minučių sugebu valdyti šią auditoriją, tiesiog pritraukti dėmesį, patikėkite, kad mano sugebėjimai frakcijoms, partijoms, išrinktoms į Seimą, palikti teisę išsaugoti tas pačias visas proporcijas tikrai egzistuoja. Aš tikrai nesakyčiau, kad V. Rinkevičių reikia iš projektuojamo komiteto pirmininkų išbraukti ir kaip nors atiduoti opozicijai. Tokia rinkėjų logika, tokia rinkėjų valia ir prašome – skirstykitės, darbuokitės taip, kaip esate suplanavę.

Čia yra kitas klausimas – rinkėjų valia formuoti valstybinę valdžią ir Seimo valia formuoti savo vadovybę. Aš apeliuoju į jus. Jūs galite turėti teisę formuoti Seimo vadovybę pradedant nuo Seimo Pirmininko rinkimų, tačiau Seimo Pirmininkas neturėtų paneiginti rinkėjų valios skirstantis, ar valdančioji dauguma, ar mažuma, skirstantis ministrų portfelius Vyriausybėje, sudarant jūsų koalicinės Vyriausybės programą. Tai yra jūsų reikalas atspindėti rinkėjų valią.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS. Gerbiamas prelegente, vis tiek jūs puikiai žinote, kaip ir praeitą kadenciją, kad nebūsime išrinktas, deja, visą valandą gaišinate Seimą. Toks yra jūsų konstruktyvus darbas. Dar konstruktyvesnį darbą jums priminė ponas J. Olekas – per 25 metus tik vienintelė Aukščiausioji Taryba neišdirbo visos kadencijos, nes tuo metu jūs buvote vienas iš lyderių.

Mano klausimas būtų jums. Vis dėlto tauta nepatikėjo, kad E. Masiulis pasiskolino pinigų, bet tikiu, kad teisėtvarka patikės. Ar jūs tikite, kad E. Masiulis toks godus, kad daugiau kaip 250 tūkst. eurų buvo skirta tik jam, o ne partijai?

E. GENTVILAS. Čia konstruktyvus klausimas nekonstruktyviam E. Gentvilui. Supratau. Aš negaliu komentuoti nieko daugiau, kas galėtų pažeisti teisėsaugos teises tirti šitą procesą. Aš tik dar kartą kartoju: asmeniškai man jokios aplinkybės nežinomos... (*Balsai salėje*) Nerėkite, konstruktyvusis Gražuli! Nerėkite ir netrukdykite man atsakinėti į jūsų konstruktyvų klausimą. Man jokios aplinkybės nežinomos, aš su ta istorija niekaip nesusijęs. Tegul tiria teisėsauga. Jeigu jūs klausiate, kaip aš vertinu E. Masiulio poelgį arba paaiškinimą, man tai neatrodo įtikėtina. Jeigu ir galiama teoriškai patikėti, tai nepuošia politiko arba bet kuriuo atveju tai yra neteisėta politiko veikla.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys B. Markauskas. Prašom.

B. MARKAUSKAS. Sveiki, kolegos. Iš tikrųjų aš irgi seniai pažįstu E. Gentvilą ir gerbiu jį kaip politiką ir kaip konkurentą vienmandatėje apygardoje. Tuo labiau stebiuosi, kad kolegos jį prikalbino kandidatuoti į Seimo Pirmininkus, nes šįvakar jis tiek kartų pasakė komplimentų V. Pranckiečiui ir Valstiečių ir žaliųjų sąjungai, kad turbūt pats balsuos už V. Pranckietį.

Klausimas būtų toks. Jūs kalbėjote apie tai, kad valstybė turėtų kuo mažiau kištis į žmonių gyvenimą. Kokią jūs matote galimybę išspręsti šiandien susikūrusią oligopolinę sistemą, kai prekybos tinklai diktuoja savo sąlygas perdirbėjams ir prekybininkams? Aš turiu omeny, be valstybės įsikišimo. Ačiū.

E. GENTVILAS. Čia, mano manymu, kažkada atsirado vienos, kitos valdžios (aš nekalbu apie laikotarpį, apie politines kryptis) pataikavimas verslui, kuris tęsiasi iki šiol. Stiprus verslas išsikovodavo per įvairias valdžias vis stipresnes pozicijas pereinant monopolijų ir oligopolijų link. Mes šiandien matome pasekmes. Deja, nekritikuodami buvusių valdžių ir nekalbėdami, kuriose srityse tai veikia, mes turime stiprinti konkurencijos didinimo įstatymus įvairiose srityse, pradedant nuo bendrųjų Konkurencijos įstatymo nuostatų. Tikrai turime baigti su pataikavimu verslui. Kuo stambesnis verslas, tuo didesnis seilėtekis prasideda politikams. Šitaip neturi būti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS. Labai ačiū. Norėčiau iš esmės pakartoti tą patį klausimą, kurį uždavė ponas A. Kubilius gerbiamam V. Pranckiečiui dėl vadinamojo Astravo projekto. Prieš tai kalbėjęs kandidatas į Seimo Pirmininko postą labai nedviprasmiškai pasakė, kad tai bus vienas iš svarbiausių prioritetinių klausimų, kurie bus teikiami svarstyti Seimui. Tuo tarpu liberalų programoje per visą rinkimų kampaniją vis diskutuodavome apie jūsų nuostatą, kad liberalai pasisakys prieš bet kokius administracinius ar techninius energijos išteklių ir elektros importo į Lietuvą ribojimus. Jūs, kaip būsimas Seimo Pirmininkas, ar vis dėlto pritartumėte tam projektui, kad visus mus suvienytumėte, ar laikysitės savo rinkimų programos?

E. GENTVILAS. Aš pats esu pasirašęs šitą petiją. Pačioje pradžioje čia, Seime, matyt, kai jūsų kolegos pradėjo rinkti, pasirašiau, paskui daug kartų stverdavo mane už rankovės ir sakydavo pasirašyk. Sakiau: aš jau esu pasirašęs. Rinkimų programoje po jos patvirtinimo aš atkreipiau kolegų dėmesį, kad yra nenuoseklumas, deja, mes neištaisėme. Mes laikomės ir toliau savo pozicijos iškelti tą dalyką į europinį lygmenį, bet ta pati vieta man nepatinka. Jūs galite tikėti, galite netikėti. Aš tikrai esu kolegoms Seimo nariams ar rinkimų štabui sakęs: žiūrėkite, ką mes parašėme, kad mes ginsime tik vartotojų interesą, ir jeigu pigiai gausime, tai pirsime iš bet kur. Man tai nepatinka. Taip, ar tai yra *lapsus linguae*, ar kieno nors pasaulėžiūrinis dalykėlis rengiant energetinę programos dalį, aš tai turiu pripažinti.

PIRMININKAS. Laikas klausimams baigėsi. Paskutinis klausimą užduoda S. Jovaiša. Prašom, gerbiamas Seimo narys.

S. JOVAIŠA. Dėkoju. Gerbiamas Eugenijau, aš norėčiau pabaigti klausimą truputį linksmesne gaida. Dabar viešai galiu pasakyti, kaip vertinu jūsų žinias, politinę išmintį ir gerą humoro jausmą. Man patinka tokie žmonės, kurie turi tokį jausmą, tokie, kurie kandidatuoja, pavyzdžiui, Šalčininkuose ir planuoja 5 % ribose daugiau arba mažiau. Ar jūs priimtumėte šios dienos iššūkį, jeigu jūs surinksite daugiau kaip 10 % balsų už jus šiandien, kad būtumėte pakviestas už Seimo ribų aptarti rezultatus? Jeigu priešingas rezultatas, kviečiate jus. Ačiū.

E. GENTVILAS. Tai yra, jeigu aš tampu Seimo Pirmininku, kviečiu aš? (*Balsas salėje*) Aha! Pasakysiu tai, ką pasakiau 2013 m. spalio 3 d. konkuruodamas prieš poną L. Graužinienę. Manęs nenustebins, jeigu aš gausiu du ar penkis balsus. Tikiu, kad aš gausiu daugiau negu 10, gausiu daugiau negu dešimtadalį. Nustebčiau, jeigu laimėčiau, nes tokia politinė logika, kuri man visiškai suprantama. Aš kandidatuoju, nuoširdžiai prašau jūsų balsų. Manau, kad priešingu atveju

mes turėsime taip pat gerai dirbantį Seimą. Mano išrinkimo atveju mes tiesiog turėsime nestandartinę, neordinarinę situaciją, su kuria aš sugebėčiau susitvarkyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Kolegos, dėkui gerbiama E. Gentvilui už atsakymus į jūsų klausimus.

Dabar pagal procedūrą vyks diskusija. Diskusijoje užsirašė devyni mūsų kolegos, devyni Seimo nariai. Kalbėti skiriama 5 minutės. Į tribūną kviečiu pirmą kalbėtoją G. Landsbergį. Prašom, gerbiamas Gabrieliau, į tribūną.

G. LANDSBERGIS. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų klausėme dviejų kandidatų. Aš turiu pripažinti, kad antrasis kandidatas konkrečiau pristatė, ką mato, kad reikia nuveikti. Gal partitis, gal kalbėjimo ir retorikos įgūdžiai, sunku pasakyti. Grįžkime prie gerbiamo V. Pranckiečio kandidatūros ir bendro jausmo bent šitoje salės pusėje. Iš tikrųjų iššūkis yra didelis dėl to, kad mes taip ir negirdime, taip ir nesupratome, kas, apie ką ir ką ketina nuveikti. Čia yra didžioji problema. Aš šiek tiek užsiminiau, kad ore sklindo gausybė idėjų apie Konstitucijos pakeitimus, apie svarbias ir dideles reformas. Yra netgi didelė tikimybė, kaip ir Valstiečių ir žaliųjų partijos pirmininkas sakė, kad bus reikalinga parama, kur kas platesnė negu tik koalicijos.

Na, ir čia Seimo Pirmininko darbas yra tikrai aktualus ir svarbus – telkti žmones, suburti koalicijas vienu ar kitu klausimu. Tai kokiais klausimais tos koalicijos bus reikalingos, kokios jos būtų galimos, kur reikės tokios paramos, kokie įstatymų projektai būtų pirmiausia svarstomi – mes to neišgirdome ir nesupratome.

Tiesą sakant, mes esame matę patyrimų ir buvo paminėti atvejai, kai Seimo Pirmininkai kalbėjo apie prestižo atkūrimą ir dėmesio susigrąžinimą į Seimą, institucinės svarbos atkūrimą, bet iš tikrųjų visa tai baigdavosi tik gražiomis kalbomis ir daugiau niekuo. Tai aš tikrai palinkėčiau, kad tos pastabos būtų išgirstos, ir jeigu nors dalis idėjos, kad Seimas turi atkurti savo prestižą, yra dar likusi po rinkimų, tai reikia labai rimtai užsiimti šiuo klausimu, nes kol kas šiandien atrodo galbūt toks truputėlį plaukiojimas. Tai tiek. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Dėkui gerbiama G. Landsbergiui. Kitas kalbės K. Glaveckas. Prašom į tribūną.

K. GLAVECKAS. Gerbiama pirmininke, gerbiama kolegos, iš tikro parlamentarizmas tai yra kalbėjimo tribūna. Man labai džiugu matyti ir girdėti mums visiems, kad mes jau turime du kandidatus. Galų gale abiejų kalbos buvo gana aiškios ir su bandymu išdėstyti vieną ar kitą viziją arba tą, ko mes turėtume siekti, kokia mūsų ateitis. Tai šia prasme jaučiama, kad gali įvykti permainų, kurios yra būtinos Lietuvai, nes mes, Lietuva, negali būti atskirai nuo pasaulio, bendrame katile virdami mes nesukursime atskiros valstybės gerovės, tiek Europos Sąjungos, tiek pasaulyje. Žinome, kas dabar darosi pasaulyje. Tame vandenyne, kuriame mes esame nedideliame laivelyje, iš esmės siaučia didelės audros, ir mes tą puikiai žinome. Tą audros laivelį, kuris yra Lietuva, reikia ne tik neapversti, nes ekonominė krizė gali apversti ir daug kitų problemų pridaryti, bet ir kad jis dar eitų į priekį. Todėl visiems, nors ir kas būtų išrinktas Seimo Pirmininku, aš manau, svarbiausi dalykai yra ekonominiai dalykai, finansiniai ir, be abejo, žmogiškieji dalykai.

Ekonomikoje, be abejo, svarbiausias dalykas, daugelis programose tą pažymėjote, yra ekonomikos augimas. Augimas, kaip mes pasirengsime 2020 metams, galų gale kaip keisis Europos Sąjungos dalykai – tai taip pat tiesioginis Seimo klausimas. Seimo Pirmininkas turės ne tik vadovauti Seimui, bet jis turės vadovauti ir komitetams, tarp jų ir Ekonomikos, atsiprašau, Europos reikalų komitetui, kuris formuoja užduotis Vyriausybei. Todėl Seimas ir Vyriausybė turi dirbti iš vienos rankos, kitaip sakant, tandemu. Jeigu to nebus, mes rezultato neturėsime.

O kad neužimčiau daug laiko, pasakysiu paprastą palinkėjimą. Nors ir kas bus išrinktas Pirmininku, mes, be abejo, jį gerbsime, bet pagarba priklausys nuo jo paties veiksmų ir tų veiksmų realizavimo, nes žmonės, kurie išrinko daugumą ir kurie norėjo kitokios daugumos, iš tikrųjų labai aiškiai pasakė, ko jie nori. Tai būkime teisingi ir nenuvilkime tų žmonių, nes žmonėms labiausiai rūpi jų gyvenimas, jų saugumas, galų gale valstybės saugumas, o tai yra klausimai, kurie neišsprendžiami per vieną naktį.

Keletą žodžių apie biudžetą. Mano supratimu, bet kurios programos pagrindas yra vis tiek susijęs su finansais, su viešaisiais finansais. Kai mes prieš ateidami į valdžią mažai domimės biudžetu, tai mane tam tikra prasme apima nerimas, nes faktiškai bet kuri programa turi būti įdėta į biudžetą. Aš bandžiau sudėti atskirų partijų programų biudžetus, nenoriu vardinti partijų, bet iš tikro beveik visose išlaidų perteklius yra ne 0,8 %, 0,6 %, bet iš tikrųjų 2–3 %. Kitaip tariant, norai

ir pasiūlymai programoje yra daug didesni negu krašto ekonominės galimybės. Tai šia prasme, jeigu dabar dar nepadarėte to dalyko, tą dalyką reikia skubiai daryti, nes galvojimas, kad tik kitais metais mes pasirengsime, sudarysime darbo grupes ir išspręsime, yra klaidingas galvojimas. Tą galima padaryti reformomis, galima padaryti per pirmus tris keturis mėnesius, ne tik pasirengti, bet ir pradėti daryti. Todėl atėjo laikas išipareigojimus vykdyti.

Abudu kandidatus palaikau, aišku, Eugenijus didesnę patyrimą turi. Kolega profesorius irgi labai garbingas žmogus, aš iškart lenkiu kepurę. Aš nežinau tiek, kiek jūs žinote savo srityje, gal jūs nežinote tų biudžetų, natūralu, bet išmoksitė. Kadangi aš esu liberalas, aišku, už kitą signatarą turiu irgi paagituoti, nes jis irgi yra garbingas, nors jis nesiklausantis, bet šiaip kartais atkreipiantis dėmesį žmogus. Tuo ir baigsiu pasisakymą palaikydamas Eugenijų, bet pasakydamas, kad abu yra verti. Kaip žmogus turi dvi rankas, taip ir du pasirinkimus turi. Kuris geresnis, pamatysime. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui K. Glaveckui. Bet jūs pastebėjote, kiek jam reikėjo energijos ir balsą sustiprinti, kad jūs išgirstumėte jį. Aš labai kviečiu. Tarpparlamentinių grupių kūrimui bus dar laiko, pasistenkime šiandien su lapais tarp suolų nelakstyti ir netriukšmauti. Pirmas posėdis, na, padarykime pirmą posėdį pavyzdinį.

Kitas kalbėtojas – Seimo narys T. Tomilinas. Prašom. (*Šurmulyš salėje*)

T. TOMILINAS. Gerbiami prisiekę Seimo nariai, kaip minėjau, pažįstu V. Pranckietį. Galbūt jis mažiau žinomas iš televizijos ekranų, bet ta Lietuva, kuri skaito regioninę spaudą, kuri skaito kaimo spaudą, jį pažįsta puikiausiai. Būtent ta Lietuva balsavo ir norėjo tam tikrų permainų Seime.

Aš taip pat pasakysiu, kad V. Pranckietis yra vienas iš Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos lyderių, tikrų lyderių, t. y. tų žmonių, kurie elgiasi, balsuoja, kalba pagal savo sąžinę ir drįsta prieštarauti, kai to reikia. Bet kartu aš tikriausiai nerasiu žmogaus, kuris būtų geresnis tolerancijos, komandinio darbo, nepakantumo patyčioms ir dar vienos svarbios savybės – kuklumo simbolis. Jis šiomet tapo profesoriumi, bet mes faktiškai apie tai nesužinojome, nes žmogus yra kuklus ir nesipuikuoja tuo titulu. Bet jūs turite tai žinoti.

Galbūt nebūsiu pakankamai kuklus, bet pasakysiu, kad šiomet mes minime K. Griniaus metines. Jūsų Seimo dėka šie metai paskelbti Prezidento Kazio Griniaus metais. Tai Prezidentas, Seimo narys, Ministras Pirmininkas, kurio vizija iš esmės ir paremta mūsų programa – aktyvi regioninė Lietuva, aktyvus valstybės vaidmuo ekonomikoje, humanizmas, sveikatos ir švietimo sistemos pertvarka. Taigi balsuokite už šitas permainas, balsuokite už V. Pranckietį. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkui, kolega. Kitas kalbėtojas – Seimo narys N. Puteikis. Prašau.

N. PUTEIKIS. Aš atsiprašau, aš agituosiu prieš vieną kandidatą, už kitą neagituosiu ir bandysiu sujaudinti konservatorių širdis, konkrečiai M. Majausko, kadangi iš jo pasisakymo, iš jo klausimų aš supratau, kad jis tarsi linkęs palaikyti E. Gentvilą.

Gerbiamas Mykolai, kodėl aš agituojau nebalsuoti už E. Gentvilą. Jūs gal nežinote, bet liberalai yra ta vienintelė stipri politinė jėga, kuri pasisako, kad lombardai dirbtų visą parą be jokių pertraukų, kad priklausomybių turintys žmonės, vagys visą parą turėtų galimybę nunešti arba pavogtą daiktą ir iš karto gauti pinigų, arba žmogus, kuris priklausomas nuo lošimo ar alkoholio, galėtų iš karto išgerti arba eiti lošti. Šita liberalų nuostata yra labai stipri. Aš tą stiprumą matau Klaipėdos miesto taryboje. Klaipėdos policininkai daug metų prašo liberalus būti gerus, susimylėti ir paprašyti finansų ministro, kad pakeistų tą teisės aktą, kuris leidžia lombardams dirbti visą parą, bet Klaipėdos liberalai sako, kad negalima išduoti verslo ir kad negalima trukdyti verslo, ir kad tai gali turėti didelę įtaką Lietuvos ekonomikai ir suduoti didžiulį smūgį biudžeto įplaukoms. Nežinau, kiek lombardai sumoka į biudžetą, nežinau, kiek ten yra darbo vietų, bet tikrai žinau, kad lombardai visą parą tikrai prisideda prie savižudybių skaičiaus didėjimo. Jūs, gerbiamas Mykolai, labai mane sužavėjote tuo, kad esate šiuo metu garsiausiai kalbantis apie savižudybių prevenciją politikas ir tikrai esate ryžtingas šioje srityje, aš tuo žaviuosi. Būtent todėl, pateikdamas šitą pavyzdį dėl superlaukinio kapitalizmo siautėjimo, kurį diegia liberalai Lietuvoje, aš pateikiu būtent šitą aštriausią pavyzdį, nes neišivaizduoju, kaip, pavyzdžiui, E. Gentvilas galėtų apginti lombardų darbą visą parą.

Aš tikiu, kad jeigu mes išrinksime gerbiamąjį V. Pranckietį ir leisime Valstiečių ir žaliųjų sąjungai pakeisti laukinį kapitalizmą bent jau į labiau vokišką ar skandinaviską, tai mes sutramdysime tas nesąmones, kurios ir šiuo metu dedasi visoje Lietuvoje. Jeigu jūs atsistotumėte prie bet

kurio lombardo, pavyzdžiui, pirmą valandą nakties, jūs pamatytumėte, kokie žmonės neša ten vogtus daiktus arba neša mamų, tėvų daiktus, kad galėtų lošti arba gerti. Gerbiamasis Mykolai, balsuokite prieš E. Gentvilą, balsuokite prieš laukinį libertalizmą, nes Lietuvos liberalai yra laukiniai libertarai, jie nėra liberalai klasikine prasme, o jūs būkite tikras konservatorius, ginkite konservatyvias vertybės. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju N. Puteikiui. Gerbiamieji kolegos Seimo nariai, dar kartą noriu paprašyti atsistoti į savo vietas. Labai prašau.

Kalbės P. Saudargas. Prašome, gerbiamasis kolega.

P. SAUDARGAS. Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, šiandien renkame Seimo Pirmininką, vieną iš trijų, o kontekstas yra gana sudėtingas ir karštas: pasaulis baigia išprotėti, Europos Sąjunga mažėja, o ne didėja, vieni kariauja, kiti apsimeta, kad to nemato, Amerika renka D. Trumpą, o Lietuva kraujuoja ir baigia visiškai nukraujuoti, turime milžiniškų problemų.

Kalbėsiu apie vieną dalyką, kurį pavadinčiau tautos saugumo klausimais. Tai ir nacionalinis saugumas, grėsmės yra visiškai realios, tai ir socialinis saugumas, to saugumo irgi nepadidėjo per pastaruosius ketverius metus, užtai, jausdamiesi nesaugūs, mūsų piliečiai važiuoja iš Lietuvos. Yra dar ir toks kultūrinis, identiteto saugumas, ir jo Lietuvoje nedaugėja, todėl galinčios priimti ryžtingus sprendimus, daryti ryžtingas reformas valdžios įvaizdis visuomenei yra be galo svarbus, ir jo kol kas mes neturime. Aš kol kas galiu tik linkėti naujai valdžiai, kad bus sukurta visiškai kita valdžios ir visuomenės santykio tradicija, kad mes demonstruosime ryžtą, kad mes demonstruosime gebėjimą čia ir dabar spręsti tas problemas – socialines, socialinės atskirties, alkoholizmo.

Vienas dalykas yra programa, programas mes visi mokame rašyti. Programos yra geros, bet kitas dalykas yra realus veikimas. Seimo Pirmininko pareigybė yra be galo svarbi, ji susijusi su Seimo įvaizdžiu, ji susijusi su kalbėjimusi su visuomene ir kalbėjimusi čia, tai yra valdžios tvarumo dalykas. Man teko matyti įvairių Seimo Pirmininkų, ir ne visais aš vienodai džiaugiuosi: kai kurie nesuprato savo misijos ir savo asmenybėmis dar labiau gilino valdžios įvaizdžio krizę. Kad ir kuris kandidatas būtų išrinktas, aš tikrai linkėčiau... Aš matau abu rimtus, patyrusius vyrus, vienas politikoje yra gerokai labiau patyręs, kitas – mažiau, bet tikrai pasitikėjimo avansas, kuris tikriausiai kris ant jūsų pečių, yra milžiniškas. Tikrai nuoširdžiai linkiu jums išnaudoti šias galimybes grąžinant Seimui normalų veidą, nes tai, kas yra padaryta iš Seimo įvaizdžio, tikrai, manau, yra pasiektas tam tikras dugnas visuomenėje. Ir visuomenė nebepasitiki tokiu būdu per Seimą ir apskritai valdžia, kad mes ką nors gero galime dar padaryti, todėl rinkėjų pasitikėjimas, esantis jūsų pusėje, jus be galo stipriai įpareigoja.

Aš manau, kad didelių siurprizų, renkant Seimo Pirmininką, šį kartą nebus, anksčiau jų būdavo, visokių dalykų būdavo, iš trečio karto rinkdavome Seimo Pirmininką. Tas taip pat neprisidėjo prie gero Seimo įvaizdžio, jeigu būsima valdžia nesugeba susitarti tarpusavyje, kas vadovaus Seimui, tai tokie ženklai irgi negeri. Aš jums linkiu nesuklupti žengiant pirmuosius žingsnius, linkiu išsirinkti šiandien Seimo Pirmininką iki 12 valandos ir išsiskirstyti draugiškai, o rytą pradėti kibtį į darbus, kurių laukia iš mūsų visuomenė ir mūsų tauta. Aš sutaupysiu laiko kitiems kolegoms. Linkiu visiems sėkmės ir konstruktyvaus darbo.

PIRMININKAS. Dėkoju kalbėtojų. Į tribūną kviečiu M. Adomėną. Prašom.

M. ADOMĖNAS. Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų esame unikaloje kryžkelėje, kai renkamės žmogų, kuris bus trečiasis asmuo valstybėje, kuris bus mūsų parlamentarizmo ir mūsų valstybės veidas. Šioje vietoje iš tiesų aš noriu pasveikinti kolegas valstiečius ir žaliuosius, kurie turi tokią daugumą, kurios jau dvidešimt metų šis parlamentas nėra regėjęs. Tai leidžia mobilizuotis, ryžtingai spręsti labai pribrendusius valstybės uždavinius. Su visa derama pagarba, tikrai nuoširdžiai džiaugdamasis prisistačiusio kandidato tezėmis, jo laikysena, jo mintimis ir intencijomis, aš vis dėlto pasigendu tam tikro ryžto tą susikaupusią politinę energiją panaudoti labai aiškiai pribrendusiems klausimams spręsti, neiššvaistyti jos kosmetiniams Seimo statuto pataisymams, bet nukreipti ten, kur labiausiai skauda, kur yra tikroji socialinė atskirtis, kur yra tikrasis skurdas, kur yra švietimas, kai ne visi Lietuvos vaikai gauna tokį išsilavinimą, kuris jiems duotų tikrą pagrindą būsimajam gyvenimui, kur yra jau mano kolegos Pauliaus minė-

ti tarptautinės padėties sunkumai. Čia iš tiesų mes pasigedome tokio aiškaus idėjų žvilgsnio ir darbų išdėstymo, kurio norėtusi.

Iš tiesų nematau, kad mano kalba pakeis pasiryžimą remti savo partijos kandidatą. Tai yra greičiau palinkėjimas, kad tie teiginiai, tos tezės, tie užsibrėžti darbai kuo greičiau atsirastų kalbose, darbotvarkėse, kad mes transliuotume iš šio Seimo iš tiesų labai aiškią darbotvarkę Lietuvai, kur visi galėtume... Ir tikrai mes esame pasiryžę būti konstruktyvi opozicija ir visa tai, kas sprendžia pribrendusius sopulius mūsų visuomenėje, paremti, tam, kas stiprina mūsų valstybę, nesipriešinti, kaip kad esame matę praeityje opozicijos laikyseną, ypač sunkiais 2008–2012 metais. Tikrai norisi, kad galėtume kuo daugiau jungtis tam bendram darbui.

Tame kontekste iš tiesų ta mano klausimo potekstė, pirmojo šiame parlamente, šioje kadencijoje užduoto klausimo kandidatui potekstė yra tokia: mes gyvename demokratinėje visuomenėje, kur lyderiai gauna visuomenės pasitikėjimo mandatą; tie, kurie yra plakatuose, tie, kurie yra sąrašų priekyje, gauna pasitikėjimo mandatą ir jie turėtų prisiimti ir atsakomybę eiti premjero ir Seimo Pirmininko pareigas. Tai yra demokratinio skaidrumo reikalavimas, kad tie, kurie gauna visuomenės pasitikėjimo mandatą, jie ir prisiima su tuo susijusią našą, jie, tie sprendimų priėmėjai, ir būna pačiame priešakyje šioje tribūnoje, Vyriausybės rūmuose. Antraip pavyzdys, kuris man peršasi, yra, deja, ne iš demokratinės valstybių repertuaro. Gruzijoje prieš keletą metų atėjusi gražiai pavadinta Gruziniškos svajonės koalicija turėjo būtent tokią situaciją, kur tikrasis politinis lyderis, tikrasis žmogus, kuris subūrė tą koaliciją, nepriėmė jokių postų ir iš šešėlio, iš paraščių viską bandė valdyti. Valstybė nuo to laimingesnė netapo.

Aš kviečiu, iš tiesų neabejodamas kandidato privalumais ir pranašumais šioje situacijoje, žiūrėti į tai vakarietiškai, skaidriai, tegul tikrieji lyderiai prisiima tikrąsias atsakomybes ir tikrąsias pozicijas. Tuomet, manau, mes kartu galėsime nuveikti mūsų valstybei labai daug. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui gerbiamajam M. Adomėnui. Į tribūną kviečiu gerbiamąjį V. Rinkevičių.

V. RINKEVIČIUS. Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, šiandien prisiekiant buvo pateikti skaičiai, kiek atėjo naujų Seimo narių, kiek likę iš buvusios kadencijos. Skaičių turbūt puikiai atsimenate, apie 80 yra naujų Seimo narių. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad tauta nori pokyčių, ne tik parodė, kad Seime, bet ir Seimo vadovybėje. Tai ką mes ir siūlome šiandien – tai V. Pranckiečio kandidatūrą. Jis yra naujas žmogus. Aš manau, jis yra tikrai vertas šitos pareigybės.

Pažįstu V. Pranckietį seniai, pažįstu kaip akademinės visuomenės atstovą, kaip profesorių, kaip dekaną, kaip eruditą, labai plačių pažiūrų žmogų, kuris turi daug patirties dirbdamas su studentais, dirbdamas tarptautiniuose projektuose. Jis visur puikiausiai rado save ir yra pripažintas, kad ir kurioje srityje dirbtų ir būtų. Aš manau, kad jis labai gerai geba komunikuoti, bendrauti su žmonėmis, ir čia, su mumis bendraudamas, jis tikrai ras bendrą kalbą, ras pačius geriausius sprendimus. O čia būtent reikalingas šaltas protas, blaivus mąstymas, nereikia karščiutis, nereikia daug emocijų, o tik blaiviai mąstant galima pasiekti gerą rezultatą.

Prieš kokius 15 metų teko būti su Seimo delegacija Danijoje, tada mes ruošėmės stoti į Europos Sąjungą ir mes važiuovome mokytis vakarietiško parlamentarizmo. Aš dabar neatsimenu, ar iš čia esančių salėje kas nors tada buvo kartu toje delegacijoje. Bet mes tada buvome Danijos parlamente ir mus mokė, kaip apskritai turėtų dirbti parlamentas, mes tada dar nebuvo Europos Sąjungoje, kaip viskas sprendžiama. Buvo susitikimas su vienu parlamento nariu, pakankamai pagyvenusiu žmogumi, mes to irgi klausėme, aš irgi buvau išrinktas, gal metus buvau dirbęs Seime, apie parlamento darbą, apie komitetus, apie tuos šakinius komitetus ir t. t. Reikėtų pažiūrėti, kaip spręsti, kas kompetentingesnis spręsti tą klausimą, ar tos srities geriausias specialistas, ar žmogus, kuris mato visuomenės akimis tą problemą. Ir šiandien buvo V. Pranckiečiui klausimai, kad jis nepatyręs, neturi patirties, kad jis politikos naujokas. O aš kaip tik atsimenu tą pamoką Danijos parlamento nario, kad būtent žmogus, atėjęs iš šalies, visai kitaip mato, visai kitaip žiūri į problemą ir jis gali kaip tik atnešti naujų idėjų, gerų idėjų ir naujai pažiūrėti į tą darbą, ko reikia mums ir ko tauta nori iš mūsų. Aš manau, kad V. Pranckietis tikrai yra vertas to posto. Jis nėra žmogus, atsiprašau už tą žodį, iš sistemos, iš klando, kaip pas mus šiandien Lietuvoje daug susidarė. Šiandien buvo kalbama, kaip daug kur yra atstovų, ir valdžioje, ir kitur, iš klando, iš savų. O kai problema, tai, aišku, klanas dengia, vienas narys kitą ir t. t. Tauta tai mato, visuomenė mato ir problemos, nepasitikėjimas valdžia kyla iš tų problemų. Taigi V. Pranckietis, aš manau, tikrai ver-

tas, dar kartą siūlau balsuoti už jį, žmogus vertas pasitikėjimo, vertas mūsų visų balso. Aš irgi pasiruošęs tai padaryti. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkui V. Rinkevičiui. Tribūnoje – P. Gražulis. Prašom, kolega.

P. GRAŽULIS. Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, kaip žinote, stovėjo šitoje tribūnoje du kandidatai. Tai E. Gentvilas ir mano užduotą klausimą neatsakė. Kadangi, kaip jūs žinote, E. Masiulis tai yra Eugenijaus politinis kūdikis, jis jį atvedė į politiką, jis jį kaip politiką išaugino ir, be abejonės, jis rėmė, kad jis būtų Liberalų partijos pirmininku, aš manau, kad jau kas kas, bet E. Gentvilas turėjo žinoti E. Masiulio savybes, ar jis iš tikrųjų yra godus, ar piniigus tik sau norėjo pasiimti, ar neskyrė dalies partijai? Mano buvo visiškai natūralus klausimas, bet jis, pretendentas ir Seimo narius E. Gentvilas, pasakė, kad yra nekorektiškas klausimas. Galbūt kitam Seimo nariui tai būtų nekorektiškas, nes mažiau galbūt pažinojo. Bet niekas kitas taip gerai nepažinojo E. Masiulio kaip E. Gentvilas. Tikrai, manau, jis galėjo atsakyti į klausimą. Aš manau, kiek aš pažinau E. Gentvilą, man atrodo, jis buvo linkęs dalintis. Bet situacija yra, kokia yra. Kad ideologija liberalizmo tai yra godumo, gobšumo, stipresnio ideologija – tai čia yra ne paslaptis.

Šiandien, žiūrėkite, kas įvyko. Šiandien tai įvyko rinkimuose, yra Konservatorių partija, yra Liberalų partija, yra Socialdemokratų partija, bet tik pavadinimai tokie, o iš tikrųjų Lietuvą buvo užvaldžiusi liberalioji politika. Atėjo nauja jėga, nauja jėga, kuri deklaravo socialine prasme kairiąją politiką, o moraline prasme deklaruoja krikščionišką politiką. Iš tikrųjų tai yra šansas dabartinei valdančiajai daugumai padaryti tai ir moraline prasme, ko nepadarėme per 25 metus, ir socialine prasme atsigręžti ne vardu socialdemokratija, bet konkrečiais darbais į žmogų.

Jūs susirinkę deleguojate kandidatą ir Seimo Pirmininkus gerbiamąjį profesorių V. Pranckietį. Mes jį ne visi gerai pažįstame, bet, žinote, kas mane kaip Seimo narį sužavėjo? Pirmą kartą iš Seimo tribūnos išgirdau žodžius, kai jo buvo paklausta žiniasklaidos atstovų, kaip vertina buvusio Seimo darbą, buvusių Seimo vadovų darbą? Jis atsakė, kad per daug yra cinizmo, per daug yra patyčių Seime ir politiniame gyvenime. Patyčių yra labai daug mokslo įstaigose, visuomenėje. Bet, aš manau, jis pastebėjo, kad politikoje patyčių yra daugiausia. Jeigu žmogus suklupo, jeigu žmogus ne taip žodį pasakė, tai jau nebus leidžiama jam atsitiesti. Be abejo, jis bus žeminamas. Ir štai man labai įstrigo šitie jo žodžiai, tai yra be galo, matyt, aukštos kultūros žmogus. Manau, kad jis tikrai duos tokį sveiką pradą ir ieškos būdų, kaip tų patyčių visuomenėje, taip pat ir Seime būtų mažiau, kad būtų daugiau pagarbos žmogui, daugiau pagarbos Seimo nariui, ir tikrai mes ne žodžiais, o darbais įgyvendintume tuos lūkesčius, kurių iš mūsų tikisi visuomenė. Linkiu naujam Seimo Pirmininkui gero pirmininkavimo ir gerų darbų.

PIRMININKAS. Dėkui gerbiamajam P. Gražuliui. Į tribūną kviečiu J. Oleką.

J. OLEKAS. Kaip vienas iš ilgiau tarnaujančių čia, šioje institucijoje, šiandien noriu iš tikrųjų pasidžiaugti, pasidžiaugti, kad mes turime iš ko pasirinkti, kad mes turime galimybę išsirinkti iš savo tarpo kolegą, kuris padės mums sklandžiau įvykdyti savo darbus čia, Seime. Turiu pataisyti kolegą Mantą, kuris nurodė, kad renkame trečią valstybės žmogų. Pagal Konstituciją mes rankame antrą valstybės žmogų ir tie, kurie dirba ne pirmą kadenciją, tikrai tą turėtų žinoti. Čia atėjome, kad tarnautume Lietuvos žmonėms, kiekvienas iš mūsų gavome didelį pasitikėjimą, vieni daugiau, kiti mažiau, bet visi turime tą Lietuvos žmonių pasitikėjimo užtaisą. Todėl nereikėtų kolegoms, ypač opozicijoje, nurodinėti, kas turi prisiimti atsakomybę. Atsakomybę turime prisiimti kiekvienas iš mūsų, nes mums žmonės patikėjo šį ateinantį ketverių metų laikotarpį.

Pagrindinis dalykas Seimo Pirmininko – iš tikrųjų koordinuoti Seimo darbą, užtikrinti sutarimą, užtikrinti politines diskusijas ir užtikrinti darbo sąlygas.

Šiandien Socialdemokratų frakcija turėjo galimybę pasikalbėti su gerbiamuoju kolega V. Pranckiečiu. Sulaukėme atsakymų, kurie tenkino mūsų frakciją, kad Seime bus tariamasi, bus tariamasi ne tik su Seimo dauguma, bus tariamasi bandant ieškoti pritarimo ir su opozicijos kolegoms, ir kad tą naują kultūrą, politinę kultūrą mes galime pademonstruoti. Štai čia iškyla klausimas, ar mes šį pirmą uždavinį išspręsimė sėkmingai pademonstruodami, kad galime susitarti?

Turime kitą kandidatą – E. Gentvilą, kuris tikrai turi puikią patirtį, ilgametis Seimo narys. Bet turi ir tą pavyzdį (aš klausiau), kuris nedemonstruoja, kad jis gali suvadelioti ir sutarti, suderinti skirtingas nuomones. Deja, Eugenijau, tau likimas taip lėmė, kad tau vadeliuojant Aukščiau-

sioji Taryba išsivaikščiojo į priešingas puses. Siūlau nelipti ant to paties grėblio, o pabandyti, kad kolega V. Pranckietis galėtų pademonstruoti naują pavyzdį.

Ir čia aš labai kreipiuosi į opoziciją. Taip, šiandien jėgų santykis yra toks, kad gerbiamojo V. Pranckiečio kandidatūrą pateikė 79 Seimo nariai. Vadinasi, 62 vietos yra kitoje pusėje. Ir mes galime po slapto balsavimo turėti skirtį beveik per vidurį. Bet aš kviečiu jus, kurie kvietėte tartis ir susitarti, pademonstruoti pavyzdį, kad mes galime išsirinkti bendrą Seimo Pirmininką ir kad ir pozicija, ir opozicija gali iš tikrųjų sutarti ir parodyti žmogui kelią, kad mes pradėdame darbą kartu. (*Balsai salėje*) Bus, kolegos, per tuos ketverius metus, aš Eugenijų užtikrinu, kad po ketverių metų galėsite pasidžiaugti, nebus (...). Bus laiko ir kur pasiginčyti – komitetai, frakcijos, įstatymų svarstymai. Bet šiandien mes kalbame apie darnų Seimo darbą. Ir kad tas pirmas žingsnis užvestų ant to gerojo kelio, kviečiu ir opoziciją balsuoti už mūsų pasiūlytą kandidatą V. Pranckietį. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui J. Olekui. Taigi ačiū visiems dalyvavusiems diskusijoje.

O dabar, gerbiameji kolegos, primenu, kad turėjome galimybę išklausti kandidatus į Seimo Pirmininkus. Jie atsakė į visus mūsų klausimus, o visi Seimo nariai, kurie norėjo dalyvauti diskusijoje, galėjo tai padaryti. Mums reikia patvirtinti slapto balsavimo biuletenį. Biuletenyje nurodyta, kad balsuojama dėl Seimo Pirmininko išrinkimo.

Pagal Statuto 117 straipsnį balsuojantysis biuletenyje palieka pavardę to, už kurį balsuoja „už“, ir išbraukia pavardę to kandidato, už kurį balsuoja „prieš“. Negaliojančiais biuleteniais pripažįstami nepatvirtinto pavyzdžio ar neantspauduoti, be Seimo posėdžio pirmininko parašo biuleteniai, taip pat tie, kuriuose palikta pavardžių daugiau, nei renkama pareigūnų.

Perskaitysiu biuletenį: „Slapto balsavimo biuletenis dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko išrinkimo. E. Gentvilas, V. Pranckietis. Vilnius, 2016 m. lapkričio 14 d.“ Palieka pavardę to, už kurį balsuojate.

Norėčiau jūsų paklausti, ar galėtume bendru sutarimu patvirtinti balsavimo biuletenį? (*Balsai salėje*) Dėkui. Ar yra kitaip manančių? Nėra. Jeigu ne, tai biuletenis patvirtintas bendru sutarimu.

Dabar mums reikia atlikti dar vieną procedūrą – pagal Seimo statuto 83 ir 119 straipsnių nuostatas paskirti Balsų skaičiavimo grupę, kurią sudaro skirtingų grupių nariai, be to, jauniausias pagal amžių Seimo narys (šįkart bus jauniausioji) yra skiriamas į pirmąją Balsų skaičiavimo grupę.

Skaitau: „Į Balsų skaičiavimo grupę siūlomi šie Seimo nariai: M. Adomėnas – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų partija, V. Alekna – Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdis, R. Andrikis – partija Tvarka ir teisingumas, M. Bastys – Lietuvos socialdemokratų partija, R. Mičiūtė – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga (tai jausiausia Seimo narė, dar kartą primenu) ir V. Kravčionok – Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjunga.“

Ar būtų prieštaravimų dėl šių kandidatų? Ne. Jeigu ne, tai gal galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkui. Balsų skaičiavimo grupė patvirtinta.

Tolesnė informacija. Dėmesio! (*Skambina varpelio*) Dar norėtume šiek tiek dėmesio, gerbiame kolegos, nes procedūra atsakinga.

Prieš paskelbdamas pertrauką, noriu pasiūlyti jos metu pagal Seimo statuto 26 straipsnį sudaryti frakcijas, jei esate pasirengę. Remdamiesi Statuto 38, 39 straipsniais... (*Triukšmas salėje*) Dėmesio! Dar tylos! Kviečiu tylos! Seimo nariai, norintys įkurti frakciją, sesijos metu Seimo Pirmininkui pateikia pareiškimą su savo parašais. Šiame pareiškime turi būti nurodytas frakcijos pavadinimas, seniūno ir seniūno pavaduotojų pavardės. Taip pat siūloma sudarytoms frakcijoms paskirti savo atstovus į Seniūnų sueigą. Kiekviena frakcija pagal Statuto 28 straipsnį į Seniūnų sueigą skiria po vieną atstovą nuo dešimties frakcijos narių. Kiekviena frakcija papildomai... (*Triukšmas salėje*) Dėmesio! Dar prašau tylos! Kiekviena frakcija papildomai skiria į Seniūnų sueigą po vieną atstovą nuo nepilnos dešimties frakcijos narių, jeigu šią nepilną dešimtį sudaro daugiau negu penki Seimo nariai. Na, sakykime, šešiolika. Nuo dešimt – vienas, nuo šešių – dar vienas papildomas. Frakcijos, kuriose nėra dešimties narių, į Seniūnų sueigą skiria po vieną atstovą. Seimo nariai, neįsiregistravę į frakcijas, sudaro Mišrią Seimo narių grupę, kuri taip pat turi teisę pasiūlyti savo atstovą į Seniūnų sueigą.

Per pertrauką Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga renkasi I rūmuose, Konstitucijos salėje, gerbiame valstiečiai, Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai – III rūmuose, 218b kabi-

nete, Lietuvos socialdemokratų partija – I rūmuose, 203 kabinete, Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdis – III rūmuose, 218 kabinete, Partija Tvarka ir teisingumas – I rūmuose, 115 kabinete, Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjunga – II rūmuose, 415 kabinete ir Mišri Seimo narių grupė – II rūmuose, 414 kabinete.

Gerbiamieji Seimo nariai, dar truputį informacijos, pakentėkite! Balsavimui yra numatyta 30 minučių. Balsavimas vyks šio aukšto fojė. Po to skiriama papildoma pertrauka frakcijoms sudaryti. (*Balsai salėje: „Kiek minučių?“*) Balsų skaičiavimo grupė kviečiama prie centrinės tribūnos. Balsavimo pradžia – 19.10 val., pabaiga – 19.40 val. Plenarinis posėdis bus tęsiamas 20.10 val. Viskas? (*V. Gureckienė: „Balsų skaičiavimo komisija“*) Balsų skaičiavimo grupė... komisija ateina prie centrinės tribūnos. (*V. Gureckienė: „Prašau neiti dar balsuoti niekur! 19.10 val. balsavimas prasideda. Gerbiamą Seimo narį M. Adomėną kviečiame prie centrinės tribūnos!“*)

Pertrauka

20.10 val.

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko rinkimai (*tęsinys*)

PIRMININKAS. Gerbiamieji Seimo nariai, prašom sėstis į savo vietas. Beveik visi sėdi, bet dar vienas kitas nespėjo. Tęsiame mūsų posėdį.

Seimo nutarimo „Dėl Viktoro Pranckiečio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininku“ priėmimas

Balsų skaičiavimo grupė pasirašė balsų skaičiavimo protokolą (aš čia jį turiu ir, jums leidus, perskaitysiu): iš viso išduota 140 biuletenių, rasta – 140, galiojančių – 129, negaliojančių 11. Už kandidatą E. Gentvilą balsavo 36 kolegos, už V. Pranckietį 93! (*Plojimai*)

Remdamiesi slapto balsavimo rezultatais, Seimo nutarimą „Dėl Viktoro Pranckiečio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininku“ skelbiu priimtą. (*Gongas*) (*Plojimai*)

Gerbiami kolegos, viso Seimo, visų jūsų vardu noriu pasveikinti kaip posėdžio pirmininkas naująjį Seimo Pirmininką, palinkėti jam didelės sėkmės, konstruktyvaus darbo ir visų mūsų paramos, kad visi darbai, čia mūsų daromi, jam vadovaujant būtų naudingi Lietuvai ir jos piliečiams.

Dabar kviečiu išrinktąjį naują Seimo Pirmininką V. Pranckietį čia, į tribūną. Prašom. Gal kas norėtų pasveikinti? Jau ateina. (*Plojimai*)

Gerbiamas Pirmininke, jus dar nori per šoninį mikrofoną mūsų kolegos pasveikinti. G. Landsbergis, taip?

G. LANDSBERGIS. Taip.

PIRMININKAS. Prašau.

G. LANDSBERGIS. Labai ačiū. Gerbiamas Pirmininke, mes gėlių nuo frakcijos neįteikėme, nes iš tikrųjų nerimavome, kad skubėsite jas nugėdinti. Kita vertus, norime pasidžiaugti vadina-mąja plačiąja vienybės koalicija, apie kurią taip šauniai kalbėjo R. Karbauskis, iš tikrųjų šaunu, kolegos, kad dabar jau galime įvertinti, kas yra jos sudėtis. Tai sveikinu ir linkiu gerų darbų. Gra-žaus vakaro. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Dar norėtų sveikinimo žodį tarti P. Gražulis.

P. GRAŽULIS. Taip, Seimo Pirmininką aš jau sveikinau, bet man labai įdomu – E. Gentvilas čia valandą konstruktyviai gaišino Seimą, bet balsavo už jį tik konservatoriai, net liberalai nebal-savo. Kaip čia dabar yra? Tai ta opozicija tikrai nėra konstruktyvi. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Taip. K. Glaveckas. Prašom.

K. GLAVECKAS. Aš norėjau prieš tai buvusiam prelegentui pasakyti, kad pyktis tai yra nuo-dai, kuriuos geri, ne kitą nuodijį, bet save nuodijį. Taigi, Petrai, atkreipk į tai dėmesį. O Pirminin-ką sveikinu su išrinkimu ir tikimės, kad bus gerai.

PIRMININKAS. Dėkui. (*Plojimai*)

Kviečiu gerbiamą Pirmininką, jūsų žodis.

20.14 val.

Seimo Pirmininko V. Pranckiečio kalba

V. PRANCKIETIS. 93 – tai beveik konstitucinė dauguma, mes įveikėme tokią ribą, kuri pasako labai reikšmingai apie rezultatą. Dėkoju jums visiems.

Gerbiami kolegos Seimo nariai, posėdžio svečiai, ponios ir ponai, dėkoju Lietuvos žmonėms, dar kartą dėkoju Lietuvos žmonėms, per daug padėkos jiems nebus, išrinkusiems mane Seimo nariu, dėkoju kolegoms Seimo nariams, išrinkusiems mane Seimo Pirmininku, ačiū jums. Dėkoju už man išreikštą pasitikėjimą. Skirsiu visas pastangas, laiką ir energiją, kad šį pasitikėjimą pateisinčiau. Tikiu, kad patirtis ir įgūdžiai leis man efektyviai ir kokybiškai atlikti patikėtas pareigas su visų jūsų pagalba.

Aš atėjau iš šviesios, pažangios, tolerantiškos mokslo bendruomenės, todėl labai stengsiuosi, kad Seime įsivyrautų esminės akademinės nuostatos – dialogo kultūra, argumentų kalba, klausymai, girdėjimas, siekis suprasti, konstruktyvi diskusija, pagarba kitai ir kitokiai nuomonei, orus, malonus, etiškas bendravimas. Manau, kad arogancija ir ciniškumas, abejingumas, susireikšminimas ar privilegijų siekis yra nesuderinami su išrinktojo piliečių atstovo statusu.

Seimo Pirmininko pareigą suvokių ne tik kaip didelę garbę, bet pirmiausia kaip sunkų ir atkaklų darbą Lietuvos labui bei asmeninę atsakomybę už teigiamus šio darbo rezultatus. Visus kolegas Seimo narius kviečiu pamiršti rinkimines kovas, pralaimėjimų kartėlį ir laimėjimų euforiją – laikas ir darbai nelaukia. Tikiu ir visomis išgalėmis sieksiu, kad per ketverius metus, mūsų bendro darbo metus, šis Seimas pateisintų žmonių lūkesčius, atgautų visuomenės pagarbą ir pasitikėjimą. Dėkoju jums. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju Seimo Pirmininkui ir prašau sėsti į posėdžio pirmininko vietą. Prašom. (*Plojimai*)

20.18 val.

Seimo frakcijų paskelbimas

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiamieji Seimo nariai, tęsiame posėdį. Dabar į tribūną norėčiau pakviesti frakcijų atstovus, kad paskelbtų apie frakcijų sudarymą ir atstovų į Seniūnų sueigą paskyrimą. Kas norėtų būti pirmieji? (*Balsai salėje*) Seimo narys R. Žemaitaitis. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS. Pirmininke, gerbiami kolegos, nuo didžiausio ar nuo mažiausio, jokio skirtumo – visi vienodi, Seimo nario mandatas yra lygus, o kadangi mums teks dirbti opozicijoje, tai dar labiau reikia susivienyti.

Kolegos, Lietuvos Respublikos Seimo nariai, pranešimas Seimo Pirmininkui dėl frakcijos įkūrimo, 2016 m. lapkričio 9 d. „Pranešame, kad mes, šį pareiškimą pasirašę Lietuvos Respublikos Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Seime įkūrėme „Tvarkos ir teisingumo“ frakciją. Frakcijos seniūnu išrinktas Seimo narys R. Žemaitaitis, frakcijos seniūno pavaduotojai – K. Bartkevičius, R. Andrikis. Į seniūnų sueigą skiriame K. Bartkevičių.“ Pasirašo aštuoni frakcijos nariai: R. Žemaitaitis, K. Bartkevičius, V. Kamblevičius, A. Dumbrava, R. Andrikis, J. Imbrasas, P. Gražulis, K. Pūkas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Seimo narė I. Šiaulienė.

I. ŠIAULIENĖ. Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, šiuo šios dienos pareiškimu pranešame, kad Lietuvos Seime įkuriamą Lietuvos socialdemokratų partijos frakciją, kurią sudarys 19 Seimo narių. Frakcijos seniūne išrinkta I. Šiaulienė. Frakcijos seniūno pavaduotojais išrinkti J. Olekas ir V. Bukauskas. Į Seniūnų sueigą yra skiriami I. Šiaulienė ir J. Olekas. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkojame. Matau, pasiruošusi Seimo narė R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ. Gerbiamas Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, pirmiausia frakcijos vardu noriu pasveikinti naujai išrinktą Seimo Pirmininką, kuris šiandien atvyko į mūsų frakciją. Mes turėjome galimybę paklausti mums rūpimų klausimų ir pasitikėjome šiuo žmogumi.

Mūsų frakcijos pareiškimas dėl frakcijos įkūrimo. 2016 m. lapkričio 14 d. „Pranešame, kad mes, šį pareiškimą pasirašę Lietuvos Respublikos Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Seime įkū-

rėme Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakciją. Frakcijos seniūnu išrinkta Seimo narė R. Tamašunienė, frakcijos seniūno pavaduotoja – V. Kravčionok. Į Seimo Seniūnų sueigą skiriama R. Tamašunienė.“ Pasirašo frakcijos nariai: R. Tamašunienė, V. Kravčionok, Z. Jedinskis, M. Mackevičius, J. Narkevičius, Č. Olševskis, I. Rozova ir L. Talmontas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Seimo narys G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS. Pirmininke, pasveikinti jau spėjau. Taigi dabar pranešimas, pareiškimas: „Pranešame, kad šį pareiškimą pasirašę Lietuvos Respublikos Seimo nariai Lietuvos Respublikos Seime įkūrė Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakciją. Frakcijos seniūnu išrinktas G. Landsbergis, frakcijos seniūno pavaduotojais – I. Degutienė, J. Razma, A. Bilotaitė ir R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Į Seimo Seniūnų sueigą skiriame G. Landsbergį, R. Morkūnaitę-Mikulėnienę ir J. Razmą.“

Taip pat deklaracija: „Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija, būdama ištikima Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų deklaruojamoms vertybėms, 2016 metų Seimo rinkimų programai ir vadovaudamasi Seimo statuto 41 straipsniu, skelbiasi opozicine frakcija. Esame įsitikinę, kad pagrindiniai šių dienų Lietuvos iššūkiai – ekonominės ir socialinės atskirties mažinimas kuriant naujas darbo vietas, sisteminė švietimo reforma siekiant geriausios kokybės išsilavinimo kiekvienam, visapusiškas Lietuvos saugumo stiprinimas, įskaitant svarbiausių energetikos projektų tęstinumą, struktūrinę viešojo sektoriaus pertvarką, emigracijos suvaldymas bei išvykusių tautiečių susigrąžinimas į Tėvynę. Pagal atitikimą šiems tikslams vertinsime ir valdančiosios koalicijos darbus. Esame pasirengę būti konstruktyvi opozicija, ne tik principingai vertinti valdančiosios koalicijos neatliktus darbus ar klaidas, bet ir paremti valstybei bei piliečių gerovei reikalingas valdančiosios koalicijos iniciatyvas ir savo iniciatyva siūlyti įstatymų projektus bei esamų teisės aktų pataisas, kurios leistų įgyvendinti svarbiausius darbus Lietuvai.“ Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Seimo narė A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ. Labas vakaras visiems kolegoms! Visų pirma leiskite palinkėti šiuos ketvėjus metus prasmingai dirbti Lietuvai. Taip pat Seimo Pirmininką sveikinu su garbingomis pareigomis.

Leiskite perskaityti mūsų Liberalų sąjūdžio pareiškimą: „Pranešame, kad mes, šį pareiškimą pasirašę Lietuvos Respublikos Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Seime įkūrė Liberalų sąjūdžio frakciją. Frakcijos seniūnu išrinktas E. Gentvilas, frakcijos seniūno pavaduotoju – G. Steponavičius. Į Seniūnų sueigą deleguojame seniūno pavaduotoją G. Steponavičių.“

Kolegos, taip pat leiskite perskaityti mūsų Liberalų sąjūdžio deklaraciją dėl darbo opozicijoje: „Lietuvos Respublikos Seimo Liberalų sąjūdžio frakcija savo politinėje programoje įsipareigoja ginti pamatines asmens laisvės ir teisingumo idėjas. Tai yra privačią nuosavybę, visų lygybę prieš įstatymą, žmogaus galimybę rinktis laisvai įgyvendinti savo idėjas, dirbti ir užsidirbti. Įsipareigojame Lietuvos žmonėms principingai siekti šalies gyventojų gerovės ir saugumo, spartaus mūsų šalies ekonomikos augimo ir atvirumo. Vertiname rinkėjų mums išreikštą pasitikėjimą ir aktyviai sieksime savo rinkimų programos įgyvendinimo.“

Atsižvelgiant į tai, jog Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos ir Lietuvos socialdemokratų partijos valdančiosios daugumos formuojamos Vyriausybės programinės nuostatos neatitinka esminių Liberalų sąjūdžio atstovaujamų idėjų bei politinės darbotvarkės, Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžio frakcija skelbia, jog dirbs opozicijoje. Aktyviai sieksime savo nuostatų įgyvendinimo dirbdami opozicijoje bei esame pasiruošę palaikyti valdančiuosius, kai jų siūlomos iniciatyvos atitiks esminius Liberalų sąjūdžio atstovaujamus principus. Palaikysime tuos sprendimus, kurie padės Lietuvai tapti atviresne, modernesne, turtingesne valstybe, ir kritikuosime kolektyvizmo ir valdžios kišimosi į asmeninį žmonių gyvenimą apraiškas. Liberalų sąjūdžio frakcija.“ Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkojame Seimo nariui.

Seimo narys R. Karbauskis.

R. KARBAUSKIS. Pareiškimas dėl frakcijos įkūrimo: „Pranešame, kad mes, šį pareiškimą pasirašę 59 Lietuvos Respublikos Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Seime įkūrė Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakciją. Frakcijos seniūnu išrinktas R. Karbauskis, frakcijos seniūno pavaduotojais – G. Kildišienė, A. Norkienė. Į Seimo Seniūnų sueigą skiriami R. Karbauskis, G. Kildišienė, A. Norkienė, A. Širinskienė, P. Urbšys ir D. Gaižauskas.“

PIRMININKAS. Dėkojame. Seimo narys L. Balsys.

L. BALSYS. Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, noriu patvirtinti, kad ir šiame Seime yra Mišri Seimo narių grupė. Mišrios Seimo narių grupės, kaip jūs žinote, steigti nereikia. Ji randasi pati iš tikrai laisvą Seimo nario mandatą turinčių tautos išrinktų atstovų. Patvirtinu, kad šiuo metu tokie esame du – A. Maldeikienė ir L. Balsys. Seniūnu išrinktas ir sueigoje atstovaus L. Balsys, pavaduotoja – A. Maldeikienė. Aš nė kiek neabejoju, kad Mišri Seimo narių grupė augs, tvirtės, didės ir iki Seimo kadencijos pabaigos dar daugiau Seimo narių galės leisti sau malonumą patirti tikrai laisvo Seimo nario mandato privalumus. Mišri Seimo narių grupė yra statutinė mažuma, todėl, gerbiami ir opozicija, ir pozicija, ir valdantieji, tikiuosi jūsų supratimo ir pagarbos mažumoms. Tai yra, kai reikės siūlyti įstatymų projektus, įtraukti juos į darbotvarkes, mes tikimės supratimo ir tolerancijos. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Seimo narys R. Karbauskis.

R. KARBAUSKIS. Deklaracija dėl koalicijos steigimo: „Pranešame, kad vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 38 straipsnio 5 dalimi, mes, žemiau pasirašę 78 Lietuvos Respublikos Seimo nariai, priklausantys Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijai ir Lietuvos socialdemokratų frakcijai, jungiamės į koaliciją.“

PIRMININKAS. Dėkojame. Gerbiamieji Seimo nariai... O, atsiprašau. R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ. Ačiū Pirmininkui. Mes nesupratome, kad reikia dar paskelbti, ar priklausys opozicijai, ar kitokią formą. Noriu mūsų Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos vardu perskaityti raštą dėl pasiskelbimo Seimo daugumai nepriklausančia frakcija: „Frakcijos posėdžio metu nusprendėme nepriklausyti daugumai, bet ir nesiskelbiame opozicine frakcija.“ Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Seimo narys R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS. Ačiū, gerbiamas posėdžio Pirmininke. Šiandien frakcija „Tvarka ir teisingumas“ taip pat svarstė šį klausimą ir frakcija „Tvarka ir teisingumas“ nusprendė pasiskelbti opozicine frakcija. *(Balsai salėje)*

PIRMININKAS. Dėkojame. *(Balsai salėje)* Gerbiami Seimo nariai, pirmą kartą panaudosiu skambutį. *(Skambina varpeliu)* Prašau dėmesio!

Prašom užsiregistruoti. Užsiregistravo 130 Seimo narių.

20.30 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15², 24, 43, 61¹, 66 ir 188 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 62¹ straipsniu“ projektas Nr. XIII-P-1 (pateikimas)

Dabar kviečiu Seimo narę R. Baškiene į tribūną pateikti Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-339... (V. Gureckienė: „Prašom, prašom perskaityti.“) ...15², 24, 25, 43, 60, 66, 80² ir 188 straipsnių pakeitimo, 61¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Statuto papildymo 62¹ straipsniu“ projektą. (V. Gureckienė: „Dėl vedimo tvarkos A. Kubilius.“)

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiamasis Pirmininke, prieš pradėdamas gerbiamajai R. Baškienei pristatyti svarbų klausimą, vis dėlto noriu dar sykį pasveikinti jus, išrinktą Seimo Pirmininku, svarbus darbas. Jūs turbūt suprantate, kad jus išrinko valdančioji koalicija, frakcija „Tvarka ir teisingumas“ ir Lenkų rinkimų akcija, jeigu pažiūrėtume į balsus, tai tiek jūs ir gavote. Bet yra dar tokia opozicija, t. y. liberalai ir mes, kurie galbūt nesame informuoti apie tai, ką veiksite rytoj. Ar būtų galima, aš čia žiūriu į poniją V. Gureckienę, gal jinai gali paaiškinti Pirmininkui, kada mes gausime darbotvarkės projektą, nes jau dabar yra turbūt 20 val. 30 min., mes tikrai norėtume kaip nors pradėti planuoti rytdienos darbą. *(Balsai salėje)* Kur rytdienos darbotvarkė, kur jinai yra? Kada jinai pasirodys? Ar galite paaiškinti garsiai, kad mes dar turėtume palaukti.

PIRMININKAS. Po Pirmininko pavaduotojų rinkimų... *(Kalba visi kartu)*

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Gerbiamieji kolegos, gerbiamasis Pirmininke, kad mūsų darbas būtų produktyvesnis, noriu pateikti jums Seimo narių I. Šiaulienės, J. Oleko, R. Karbauskio ir mano užregistruotą Lietuvos Respublikos Seimo statuto minėtų straipsnių pakeitimo projektą. Išties labai svarbu mums pagalvoti ir apie Seimo Pirmininko pavaduotojų skaičių. Tą siūlome keisdami 24 straipsnio 2 dalį, kad Seimo Pirmininko pavaduotojų yra ne daugiau... buvo septyni, mes siūlome ne daugiau kaip penkis, kad Seimo Pirmininkui pagal pareigas priklausio

tarnybinis automobilis su vairuotoju, o siūlome išbraukti nuostatą, jo pavaduotojams ir opozicijos lyderiui jis nepriklausytų, nei vairuotojas, nei automobilis, nes yra Transporto skyrius, kuris sėkmingai gali mus visus aptarnauti, ir tai rodytų tam tikrą kitokį požiūrį.

Ir dar labai svarbu, kad mūsų darbas iš tiesų būtų produktyvus rytoj ir ateinančiomis dienomis, mums svarbu šiandien svarstyti 43 straipsnio punktą dėl Seimo komitetų sudėties. Yra pasiūlymas Informacinės visuomenės plėtros komitetą pavadinti Inovacijų ir technologijų, to reikalauja laikmetis. Atitinkamai jūs turbūt matėte ten nurodytas komiteto veiklos kryptis. Ir kadangi deklaravome, kad kultūra yra prioritetas, siūlome Kultūros komitetą įvardyti kaip atskirą komitetą, o anksčiau buvusį Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas pervadinti Švietimo ir mokslo komitetu. Atitinkamai, kaip minėjau, pateiktos veiklos kryptys.

Taip pat noriu atkreipti dėmesį į 188 straipsnio 2 dalį, kurioje išdėstoma, kad Seimo Pirmininko pavaduotojų pareigas, pasitaręs su frakcijomis, Seimo Pirmininkas siūlo pavaduotojų skaičių... kad jis būtų vienas iš opozicijos atstovų.

Toks būtų trumpas pateikimas. Ačiū, laikiu klausimų.

PIRMININKAS. Klausimams yra skirta 10 minučių, prašome klausti. Pirmas užsirašė A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamoji pirmininke, norėjau pasakyti, kolege, ar galėtumėte atsakyti į klausimą, ar nebūtų galima šitos Statuto pataisos dalinti į kelias dalis, nes yra labai skirtingos nuostatos? Pavyzdžiui, aš tikrai norėčiau ilgai su jumis diskutuoti dėl komitetų struktūros. Ar tikrai verta kurti atskirą arba išlaikyti atskirą Inovacijų ir technologijų komitetą, nesuteikiant jų pačių galių Ekonomikos komitetui ir dar net papildomai didinant net ir Kultūros komitetu, tai čia yra atskira tema. Viena tema, kuri tikrai reikalautų nuoseklios diskusijos, rimtos analizės, ar tikrai reikia tokius komitetus kurti.

Antra dalis dėl vadinamųjų automobilių Seimo Pirmininko pavaduotojams. Ar jūs nesutiktumėte, kad iš tikrųjų šiuo atveju Seimas turėtų elgtis taip, kaip elgiasi Vyriausybė, kur Vyriausybės įstatyme nėra parašyta, kad Vyriausybės Ministras Pirmininkas turi teisę į automobilį su vairuotoju, arba tiesiog parašyta, kad visomis tomis problemomis rūpinasi Vyriausybės kanceliarija. Kitaip sakant, ar nesutiktumėte, kad reikėtų išbraukti ir Seimo Pirmininką iš šito straipsnio, o tiesiog numatyti, kad tokius klausimus turi techniškai spręsti Seimo kanceliarija galbūt su valdybos tam tikrais aptarimais?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Jūsų taiklūs klausimai. Atsakant dėl pirmojo, dėl komitetų. Jeigu mes šiandien nesiimame šito darbo, mes įstringame į labai ilgą procesą ir komitetų veikla prasidės ne trečiadienį, ko mes labai tikimės, kad išsirinktume komitetų pirmininkus, kad prasiųdėtų komitetuose darbas, bet diskutuosime ir diskutuosime, reikia vieno, kito ar nereikia. Todėl manau, kad šiandien reikėtų tai padaryti. Statutas vėlgi sudaro galimybes teikti ir ateityje siūlymus ir dėl veiklos kryptių, ir dėl pačių komitetų skaičiaus. Mes turime galvoti apie produktyvų darbą kuo greičiau.

Dėl Seimo Pirmininko aptarnavimo automobiliu. Seimo Pirmininkas, kaip jūs žinote, yra valstybės pareigūnas, kuris turi kitą apsaugos statusą. Todėl mes ir sakome, kad Seimo Pirmininkui lieka tarnybinis automobilis ir ta apsauga, kurią turi, o pavaduotojai naudojami tuo, kuo naudojātės jūs kiekvienas, mielieji kolegos, Transporto skyriaus paslaugomis pagal atitinkamą limitą, pagal jūsų užsakomus automobilius, jus nuveža į vieną ar kitą renginį. O kad automobiliai lauktų, kol Seimo Pirmininko pavaduotojas sugalvos kur važiuoti, manau, tai yra neracionalu.

PIRMININKAS. R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamoji pranešėja, aišku, galima diskutuoti, koks rationalesnis būdas sutvarkyti tuos automobilius. Aš irgi manau, kad (...) reikalo mes einame, o Statutas tuos dalykus detalizuoja. Tai tikrai ne statutinio lygio klausimas, tai yra techninis klausimas.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Bet tai buvo Statute.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Mes kažkada užrašėme, turbūt nelabai gudriai pasielgėme. Bet mano klausimas yra kitas, vis tiek susijęs su teikiamu projektu. Vis dėlto galėtumėte atsakyti, koks dabar komitetas dėl šito Seimo statuto pataisų bus pagrindinis komitetas, kurį mes skirsime, kuris ir svarstys. Tai yra statutinė nuostata. Pavaduotojų rinkimams, kuriuos mes šiandien turime atlikti, iš tikrųjų nemaišo ir dabartinė Statuto nuostata iki septynių, jūs galite skirti keturis ir tris, čia jo-

kių problemų nėra, galime vėliau Statutą pataisyti, bet dabar mes neturėsime komiteto, kuris pagal Statutą turėtų kuruoti šitą klausimą ir pateikti išvadas. Tai yra statutinė nuostata.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū, jūs puikiai žinote Statutą ir žinote, kad jeigu būtų taikoma, o aš manau, galbūt Pirmininkas ir taikys ypatingą skubą, tai mes per tris valandas, o jūs per valandą laiko galėsite pateikti pasiūlymus, galėtume priimti ir jau nebeįsivelti į tolesnius svarstymus, o greičiau priimti šitą poziciją.

PIRMININKAS. Klausia I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamoji kolege, aš norėčiau paklausti apie komitetus. Pagal jūsų siūlomą Statuto 43 straipsnio pataisą atsiranda naujas papildomas komitetas. Kadangi jūsų partija visą laiką deklaravo (ir labai teisingai), kaip reikia valstybės biudžeto išlaidas mažinti, gal galite pasakyti, atsiradus dar naujam komitetui, kiek padidėja valstybės biudžeto išlaidos, tai yra kiek tų lėšų reikės Seimo kanceliarijos arba Seimo biudžetui, kuris iš esmės jau yra suplanuotas? Ir tai mums Vyriausybė, kaip visada, nedavė tiek pinigų, kiek Seimas yra pagal būtiniausias reikmes paprašęs. Ar galėtumėte pasakyti, ar tai jau esate apskaičiavę ir ar jau numatoma biudžeto pataisa šiuo klausimu? Ačiū.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Labai geras jūsų klausimas, kuris kaip tik ir pasako, kad mums reikia dirbti labai racionaliai, peržiūrėti. Naujoji valdyba, manau, imsis šios veiklos peržiūrėti visų komitetų biurų veiklą, kad nedidintume biurų veiklos apimtį ir tomis pačiomis sąnaudomis, esant tiems patiems žmonėms, kurie dirbo Švietimo, mokslo ir kultūros komitete, tiesiog surastume galimybę labai racionaliai... Prie viso šito, mielieji kolegos, nekelkime didelių emocijų galvodami apie komisijas, kurios yra. Puikūs mūsų profesionalai – Kanceliarijos Personalo skyriaus darbuotojai sėkmingai galės veikti, jei nebeliks Jūrinių reikalų ir žuvininkystės komisijos, gal galimai Konstitucijos komisijos. Mes, čia sutaupę, turėsime lėšų, todėl papildomomis lėšomis tikrai šių metų biudžeto papildyti nereikės.

PIRMININKAS. E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamoji pranešėja, jūs jau užsiminėte apie komisijas. Nuo seno buvo kalbama, kad galbūt į aukštesnį lygį būtų galima pakelti ir Sporto komisiją, t. y. galbūt ją galima būtų jungti prie, pavyzdžiui, Kultūros – būtų Kultūros, sporto ir jaunimo, ir tokiu būdu išspręsti ir kitą labai svarbų klausimą. Iš tiesų mes turime ne tik daug kultūros veikėjų, bet ir sporto žvaigždžių, ir tų, kurie rūpinasi sveikata. Tai vienas toks komitetas galėtų nagrinėti ir kitus klausimus, ir būtų išspręstas dar vienos komisijos reikalas.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Kiekvieno mintys yra labai svarbios ir labai svarstytinos. Nebūtinai galbūt reikalingas komitetas. Mes puikiai žinome, kad gali sėkmingai dirbti pakomitečiai. Tai yra kur kas pigiau, kai aptarnauja tas pats komiteto biuras, o statusas yra ganėtinai atskaitingas. Iš tikrųjų šito Statuto teikimu, šito mažo projekto teikimu, manau, mes darome tik pradžią tam, ką darysime ateityje. O ateityje mes darysime iš esmės jūsų racionalių pasiūlymų pagrindu Statuto pataisas ganėtinai esmingesnes ir jų bus daug daugiau.

PIRMININKAS. V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, ištis ką tik jūs pati ir atsakėte į tą klausimą, kalbėdama apie Kultūros komiteto išskėlimą už ribų to mūsų įprastinio komiteto, suteikiant jam pakomitečio statusą. Iš tikrųjų išspręstume visas ir technines, ir finansines problemas. Juolab, aš dar sykį kartoju šiandien, kad aš neįsivaizduoju, kaip galima atskirti tas dvi sritis ir jas koordinuoti iš skirtingų vietų, kai mes visada kalbėjome, kad kultūra ir švietimas yra dvi vieno obuolio pusės ir jas atskyrus pasekmės gali būti neprognozuojamos. Bet čia, matyt, yra kiti dalykai ir kitos priežastys.

Aš noriu paklausti, ar Inovacijų ir technologijų komitetas, arba buvęs Informacinės visuomenės plėtros, vis dar įrašytas Statute, ar yra tikrai būtinybė (tai buvo jūsų programos dalimi), ar vis dėlto tai yra koalicijos partnerių sąlyga, kad sklandžiai vyktų darbas, palaikyti tą komitetą kojam nors postui užtikrinti? Ačiū.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Manau, kad tikrai tai nėra taip, kaip jūs manote.

Dėl prioriteto galiu pasakyti viena, kad kultūra yra labai svarbu ir kad pakomitečio lygmuo to neužtikrintų. Kaip jūs žinote vėlgi iš mūsų senos darbo patirties, kad labai dažnai iš viso komitetai daro ir jungtinius posėdžius, jei to reikia, svarsto klausimus papildomo komiteto teisėmis,

kai vienas – pagrindinis, kitas – papildomas. Atskirti kiekvieno komiteto, nubraižant tam tikras ribas, iš tikrųjų nėra nei pagrindo, nei galimybių. O kad Kultūros komitetą mes turėsime aukštesniu lygmeniu kaip komitetą, mes parodysime ir kultūros žmonėms, kuriems jūs taip puikiai atstovaujate ir atstovavote praėjusioje kadencijoje, supratimą, kad tai yra labai labai svarbu.

Dėl Informacinės visuomenės plėtros komiteto, apie kurį jūs klausėte, tai išties žinau, kad labai nuosekliai šioje srityje yra numačiusi savo prioritetines veiklas ir Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Ateityje galbūt ir bus kiti sprendimo keliai, bet šiandien, norėdami parodyti tikrai didžiulį reikšmingumą inovacijoms, naujosioms technologijoms, mes šį komitetą, sustiprinę Informacinės visuomenės plėtros komiteto veiklos sritis, kaip tik padarysime labiau ir efektyviau veikiančiu.

PIRMININKAS. Dėkojame Seimo narei. Laikas klausimams baigėsi.

Dėl balsavimo motyvų už užsirašę kalbėti Seimo narys J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, aš kviesčiau pritarti įstatymo projektui po pateikimo. Juo mes subalansuojame tuos dalykus, kuriuos ne vieną kartą esame sprendę čia ir ankstesnėse kadencijose. Dėmesys kultūrai. Galime daug ginčytis, kiek plačiai tą turėtume daryti, bet kad paryškintume, parodytume, kad mūsų nacionalinė kultūra verta didesnio dėmesio, nei buvo iki šiol, tikrai, man atrodo, neturėtų prieštarauti nei vieni opozicijos atstovai, nei kiti. Aš kviesčiau, kad tai būtų padaryta.

Mes daug dėmesio šiandien skyrėme informacinei erdvei. Visi žinote, kad valstybės saugumas tai nėra tik ginkluotas pasipriešinimas ar piliečių supratimas, bet šiandien labai svarbu yra ir informacinė erdvė. Dėmesys informacinei erdvei, manau, negalėtų palikti ir Seimo, todėl siūlymui, kad galbūt, aukojant ar bandant taupyti, įkuriant Kultūros komitetą, reikia kažką panaikinti ir tai galėtų būti buvęs Informacinės visuomenės plėtros komitetas, išskaidant tas funkcijas, tai tikrai nesuvienija ir nesustiprina mūsų informacinėje erdvėje.

Todėl aš kviečiu, kad mes pritartume projektui po pateikimo. Juo labiau kad yra gerų pasiūlymų, kuriuos teikia dėl Seimo Pirmininko pavaduotojų, dėl ūkinių dalykų. Manau, kad mes tikrai susitaupysime ir galėsime užtikrinti mūsų efektyvesnę veiklą, turėdami tuos komitetus, kurie šiandien yra siūlomi. Ačiū. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkojame Seimo nariui. Dabar prašome balsuoti. Kas pritaria?.. (*Balsai salėje*) (V. Gureckienė: „Oi, atsiprašome. Anušauskas, teisingai. Atsiprašome. Prieš – Seimo narys A. Anušauskas.“)

Seimo narys A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami Seimo nariai, šiandien teikiami Statuto pakeitimai yra labai įvairūs. Tikrai neturiu nieko prieš prieš Seimo Pirmininko pavaduotojų skaičiaus mažinimą ar autoūkio paslaugų tariamą (tariamą!) mažinimą, tačiau noriu pasakyti, kad siūlomos priemonės, ko gero, yra tik techninio pobūdžio, sakyčiau, viešiesiems ryšiams skirtos, bet iš esmės nieko nekeičiančios. Neperžiūrimos reprezentacinės išlaidos Pirmininkui ir pavaduotojams. Nesiūloma įvesti rinkos santykių besinaudojantiems Seimo viešbučio paslaugomis. Ir dar daug ką galėčiau išvardyti klausdamas, kodėl nekeičiama. Pagaliau norėdamas apsispręsti, ar reikia papildomo komiteto, norėčiau žinoti, kokios iš tikrųjų tolesnės Seimo darbo pertvarkos naujovės laukia, ko bus atsisakyta. Kažkas išvardinta, tačiau neaišku, ar bus įgyvendinta.

Taigi kol kas matau, kad vienoje vietoje kažkas tariamai išbraukiama, bet išlaidos nesumažinamos. Priešingai – naujas komitetas reiškia, kad padidinamos išlaidos jam išlaikyti. Mano kukliais skaičiavimas, naujas komitetas kainuos beveik 100 tūkst. eurų. Susilaikysiu balsuodamas, kol nežinau visos reformų krypties ir kiek tai papildomai kainuos. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkojame. Dėl vedimo tvarkos prašau Seimo narį J. Razmą. (Kas čia, neįjungiu?)

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, frakcijos vardu šiuo klausimu aš prašau pertraukos iki kito posėdžio. Iš tikrųjų teikiamame projekte yra suplakti du labai skirtingi dalykai. Jei čia reiktų dėl Seimo Pirmininko pavaduotojų ir dėl jų automobilių, tai čia vienas, du galėtume balsuoti ir išspręsti, bet dėl komitetų tai tikrai reikia labai gerai pagalvoti, nes kaip atskirti mokslą ir technologijas, o mokslas – Švietimo, mokslo ir kultūros komitete, technologijas norime padėti kažkur kitur. Kaip atskirti ekonomiką nuo technologijų, inovacijas nuo švietimo ir mokslo? Todėl

tikrai aš nesiūlau skubotai spręsti tokių svarbių klausimų ir frakcijos vardu prašome balsuoti, kad būtų pertrauka per pateikimo stadiją iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Seimo narys P. Urbšys. Prašom.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiamasis Seimo Pirmininke, norėčiau jūsų paprašyti sudaryti galimybę greičiau galvojantiems Seimo nariams greičiau apsispręsti, todėl frakcijos vardu siūlau pusės valandos pertrauką. Seimas tegu apsisprendžia balsavimo tvarka.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, iš tikrųjų buvo opozicijos siūlymas, frakcija „Tvarka ir teisingumas“ irgi prašo iki kito posėdžio, juolab kad aš registravau Statuto pataisą, kad tikrai reikia naikinti informacinių technologijų komitetą ir jis turi būti prijungtas prie Ekonomikos komiteto, kas yra logiška pagal valstybės valdomų įmonių sandarą ir įtaigų bei organizacijų. Lygiai tas pats yra su Kultūros komitetu. Aš suskaičiavau, kiek reikėtų pinigų, išiešiotinių kompensacijų išmokėti žmonėms, kuriant naują su komandiruotėm ir panašiai, tai yra 250 tūkst. kitų metų biudžete. Kolegos, tai yra Seimo pinigai, tai, ką Seimas pasiskirstome. Ir tokio sprendimo siūlau neskubėti ir nepriimti, ypač šiandien. Patvirtinkime komitetus, trečiadienį tegu renkasi komitetų sudėtys ir priima vienokius ar kitokius sprendimus. Po to mes... Pertraukos galime prašyti iki kito posėdžio, iki rytojaus.

PIRMININKAS. Seimo narys G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Labai ačiū. Gerbiamieji kolegos, aš manau, kad mes turime nepradėti šitoje stadijoje vieni kitiems stabdyti proceso. Liberalų sąjūdžio frakcija mano, kad mes galime pasiekti kompromisą. Siūlymas būtų toks: pritarti po pateikimo, kad projektas galėtų judėti į priekį, ir galutinį sprendimą mes priimtume rytoj. Teisybė yra ta, gerbiamoji valdančioji dauguma, ta, kad kol kas nebuvo progų kitoms frakcijoms niekaip pateikti racionalių pasiūlymų ir net jų aptarti frakcijose, ir galbūt Seniūnų sueigoje susėdus apie tai pakalbėti. Aš siūlau šiandien bent vieną žingsnį į priekį žengti – pritarti po pateikimo. Tai leis iš tiesų mums judėti į priekį. Jeigu yra noras važiuoti buldozeriu, gal tas žodis ne visai tinka, atkreipiu dėmesį, kad balsų dėl pertraukos vieno penktadalio opozicijos tikrai užteks. Todėl aš siūlau ieškoti kompromiso.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamasis Pirmininke, iš tikrųjų aš pritariu tam, ką sakė G. Steponavičius, tuo labiau kai jūs buvote tribūnoje, jums buvo užduotas klausimas apie komitetus, net jūs nežinojote šitų registruoto Statuto pataisų, tai mes, nežinau, gal valdančiosios daugumos žmonės ir yra perskaite, bet mes tik dabar pamatėme ir internete tik dabar atsirado. Tikrai būtų logiška vykdyti prašymą. Jūs dabar privalote teikti balsuoti opozicinės frakcijos siūlymą daryti pertrauką iki kito posėdžio. Aš manau, kad tikrai čia nėra jokios konfrontacijos, tiesiog tai yra mūsų ateities darbas, vadovaujantis Statutu. Dar kartą noriu priminti, kad Statutas taisytas nuo 1991 metų tris kartus. Dirbo didžiausios sudarytos Seimo narių grupės. Paskutinei vadovavo Č. Juršėnas. Tikrai buvo išdiskutuotas kiekvienas straipsnis su visom frakcijom. Taip, labai gerai, atsiranda naujų idėjų, galbūt jos yra labai teisingos, bet tikrai skubotai šiandien mes nieko daryti negalime. Todėl siūlyčiau naktinių reformų klaidų daugiau nedaryti.

PIRMININKAS. Gerbiamieji Seimo nariai, ar galėtume balsuoti už pateikimą? (*Balsai salėje: „Už pertrauką!“*) (V. Gureckienė: „Gera, balsuojame, kas už tai, kad darytume pertrauką iki kito posėdžio.“)

Balsuojame. Kas už tai, kad darytume pertrauką iki kito posėdžio? Klausimą toliau svarstysime kitame posėdyje.

20.57 val.

Informaciniai pranešimai

Dabar, remdamasis Statuto 188 straipsniu, noriu dar padaryti vieną savo pareiškimą.

Remdamasis Statuto 188 straipsniu, pertrauką paskelbsiu, bet prieš tai noriu padaryti asmeninį pareiškimą apie tai, kad stabdau savo narystę Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijoje. Tai privalėjau padaryti. Dabar skelbiu 30 minučių pertrauką pasitarimams su frakcijomis. Kas dar? (V. Gureckienė: „Pakartokite, kad skelbiama Statuto svarstymo pertrauka iki kito posėdžio.“) Skelbiama Statuto svarstymo pertrauka iki kito posėdžio. Tai jau buvo paskelbta. (V. Gureckienė: „O dabar 30 minučių pertrauka susitikimams su...“) Dabar 30 minučių pertrauka pasitarimams su frakcijomis dėl Seimo Pirmininko pavaduotojų. Kur? (V. Gureckienė: „Tose pačiose frakcijų salėse, kur buvo paskelbta.“) Frakcijų salėse, kur buvo paskelbta anksčiau.

*Pertrauka***Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojų rinkimai***21.40 val.*

Seimo nutarimo „Dėl Rimos Baškienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XIII-P-8 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, tęsiame Seimo posėdį. (*Skambutis*)

Noriu paaiškinti, kaip bus renkami Seimo Pirmininko pavaduotojai. Pasitaręs su frakcijomis, teikiu pirmąją kandidatūrą. 15 minučių prisistatyti. Klausti skiriama 15 minučių, ir diskusijos. Teikiu Valstiečių ir žaliųjų sąjungos kandidatūrą Seimo narę R. Baškienę. Prašom. Ar sutinkate? Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, visų pirma, nuoširdžiai dėkoju už mano kandidatūros pasiūlymą į šitas išties labai atsakingas pareigas. Daugelis mane pažįstate, bet tiems, kurie atėjote į Lietuvos Respublikos Seimą naujai, aš labai trumpai prisistatysiu. Apie tai, kad parlamentinio darbo patirtį įgijau nepaprastai nuosekliai, laipteliais: profsąjunginė veikla Žemės ūkio darbuotojų profsąjungoje, puikią politinio darbo mokyklą išėjau dirbdama Seimo nario R. Karbauskio padėjėja, vėliau dvi kadencijas – Šiaulių rajono mero pavaduotoja.

Iš tikrųjų manau, kad meilė žmonėms ir darbui lėmė tai, kad ketvirtą kartą esu išrenkama toje pačioje vienmandatėje rinkimų apygardoje Šiaulių rajone, dabar ji truputėlį pakeista – prijungta Šiaulių miesto dalis. Net 41 tūkst. 806 žmonės daugiamandatėje, balsuodami už Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungą, mane reitingavo. Iš tikrųjų dėkoju Lietuvos žmonėms už tokį pasitikėjimą. Manau, kad taip buvo įvertintas ir mano 20-ies metų buvimas šitoje partijoje, toje pačioje. Gal dėl to, kad esu žemaitė, mėgstu pastovumą ne tik partijoje, ir santuokoje gyvenu jau 35 metus.

Lietuvos Respublikos Seime dvi kadencijas dirbau Socialinių reikalų ir darbo komitete, Švietimo, mokslo ir kultūros komitete, Narkomanijos ir alkoholizmo prevencijos komisijoje, Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijoje. Taip pat buvo tokia Šeimos ir vaiko reikalų komisija, turėjau garbę jai vadovauti, įvairiose parlamentinėse grupėse.

Mielieji senieji mano kolegos, su kuriais teko dirbti, aš noriu nuoširdžiai padėkoti už jūsų išmintį, už jūsų patarimus, už mūsų bendrą darbą, nes tik jūsų dėka galėjau būti tuo, kuo esu šiandieną, ir padaryti tiek, kiek padarėme. Aš manau, kad mes padarėme išties labai daug kartu.

Moters politikės pavyzdys čia, Lietuvos Respublikos Seime, man yra I. Degutienė. Aš jai nepaprastai dėkoju. Ir, aišku, taip pat džiaugiuosi, kad likimas leido man pažinti ir bendradarbiauti, ir stebėti politikos džentelmeno Č. Juršeno darbą. Taip pat daugelį kitų politikų galėčiau įvardinti, minėti jų vardus, jų darbus ir sakyti, kokie jie buvo ir yra šaunūs. Visada skauda širdį, kai Lietuvos žmonės pasako, kad Seimas yra blogas. Dirbdama čia 12 metų aš mačiau nepaprastai daug gėrio, išminties, susikalbėjimo, mokėjimo rasti kompromisus, mokėjimo kelti sau ir kitiems pačius aukščiausius reikalavimus, nes to reikalauja Seimo nario priesaika, to reikalauja Valstybės politiko elgesio kodeksas.

Aš nuolat džiaugiuosi turėdama progą dar kartą paminėti Valstybės politiko elgesio kodekso nuostatas, kurios svarbios ir reikšmingos. Ypač kreipdamasi į savo jaunuosius, naujuosius kolegas sakau, įsiminkime: pagarba žmogui ir valstybei, teisingumas, sąžiningumas, skaidrumas ir viešumas, padorumas, pavyzdingumas, nesavanaudiškumas, nešališkumas ir, žinoma, atsakomybė už savo darbą, atsakomybė už savo poelgius, kad ne asmeninis interesas, o bendrojo gėrio siekimas, viešojo intereso gynimas.

Lietuvos žmonės išreiškė didžiulę viltį išrinkdami mus – šitą Lietuvos Respublikos Seimą – ir mes neturime teisės šitų mūsų žmonių apvilti. Mus išrinkę žmonės tikriausiai tikisi iš mūsų sąžiningumo, tikisi darbštumo, tikisi, kad būtent mes pakeisime esamą situaciją. Aš nuoširdžiai tikiu ir turiu viltį, kad bendradarbiaujant, nuoširdžiai ir sutelktai dirbant mums pavyks, kad Lietuvos Respublikos Seimas įgytų didesnę žmonių pasitikėjimą. Apie tai girdėjau kalbant ir pretendentes į Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkus. Darnus darbas Lietuvos Respublikos Seime, visuomenės informavimas, didesnis ryšys su žmonėmis ir didesnis dėmesys kiekvieno žmogaus

problemos sprendimui. Nuolat būti kartu, susitikinėti su rinkėjais. Tegul tai ir labai daug užima mūsų laiko, bet tai parodo, kad mes esame ne kažkur aukščiau, o čia, šalia žmogaus, šalia kiekvieno, kuriam paspaudžiame ranką ir kurio problemas išgirstame.

Aktyvi parlamentinė kontrolė leis įtvirtinti ir įsitikinti mums patiems, ar mūsų įstatymai veikia taip, kaip mes tikimės, kad jie turi veikti. Glaudus ryšys su savivalda, su kaimo bendruomenėmis, su nevyriausybinėmis organizacijomis, kad kartu išgirstume ir pajaustumė širdimi tai, kas skauda – ir patyčios, ir smurtas, ir skurdas, ir visos kitos negerovės.

Nuo mūsų pačių priklauso, kokius ir kaip mes formuojame prioritetus. Argi nesvarbu prioritetas kultūrai ir švietimui? Būtent jie leistų ugdyti kitokią ateitį, kitokį jaunimą, užtikrinti vaikų užimtumą. Atsakingas požiūris į šeimos vertybių puoselėjimą. Tikriausiai būsiu kai kam įkyri sakydama, kad man (manau, ir jums) tai yra nepaprastai svarbu – šeimos, mūsų tautos ir valstybės išlikimo garanto puoselėjimas, mūsų kalbos išsaugojimas, tradicinių vertybių ir blaivybės, sveikos gyvensenos. Visa tai leis pakeisti mūsų Lietuvą, pakeisti Seimą ir rodyti pavyzdį.

Gerbiamieji kolegos, ypač svarbi yra kiekvieno iš jūsų išmintis, kiekvieno iš jūsų nusiteikimas šitam darbui. Aš tikrai nuoširdžiai esu įsitikinusi, kad kiekvienam iš jūsų, nepriklausomai nuo to, ar opozicijoje, ar pozicijoje dirbame, turime sudaryti tinkamas sąlygas, kad jūs jaustumėtės gerai, kad mes visi veiktume dėl vieno tikslo ir tos bendrystės, to susikalbėjimo, ir dar kartą norisi pasiekti, kad visi matytų – štai pavyzdys!

Žinoma, bus visko. Kaip ir dabar. Na, štai, kas įvyko? Po pateikimo mes padarėme pertrauką. Vadinas, rytoj atsakingai svarstysime toliau. Be pykčio, be kokios nors paniekos vienas kitam, o tiesiog nuosekliai išsiaiškindami situaciją.

Laukia nepaprastai daug darbų. Lietuva pasitinka šimtmetį. Turime pasiekti, kad Lietuvoje būtų daugiau bendrojo gėrio, kad čia gyvenantieji nenorėtų išvykti, o išvykę norėtų sugrįžti. Demografinių problemų sprendimas. Galėčiau vardyti daugelį daugelį temų, su kuriomis dirbome, kurioms reikia dar daugiau širdies ir meilės dabar iš mūsų Seimo.

Todėl nuoširdžiai tikiu, kad mano sukaupta parlamentinio darbo patirtis leidžia stovėti šitoje tribūnoje, prašyti jūsų pasitikėjimo ir manyti, kad galėčiau būti darbšti Seimo Pirmininko pavaduotoja. Labai ačiū. Atsakysiu į klausimus. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Turite 15 minučių klausimams. Ar jau galima registruotis, ar jau užsiregistravę? Gerai. Pirmasis klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Gerbiama Rima, miela kolege, iš 56 jūsų frakcijos narių, dabar jau 59, aš daugelio nepažįstu, pažįstu penkis, visų pirma, jus. Pagal jus sprendamas aš galvojau, kad jei-gu tokia dauguma būtų šitoje frakcijoje, tai tikrai su jais galima didelius darbus nudirbti. Lygiai taip pat aš jums ir asmeniškai buvau pasakęs, aš labai norėjau, kad jūs pretenduotumėte būti Seimo Pirmininke, ir aš neabejoju, kadangi jūs labiau žinoma ir mums pažįstama, tai jūs būtumėte pelnūs ir stiprų palaikymą.

Visgi ar nesigailite, kad jūs to nepadarėte?

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Labai ačiū. Ne, iš tikrųjų nesigailiu. Labai nuoširdžiai džiaugiuosi ir dėkoju už jūsų pasitikėjimą Seimo Pirmininku V. Pranckiečiu. Jūsų balsavimai įrodė, kad jūs pasitikite šituo žmogumi, aš juo pasitikiu taip pat. Manau, kad būdama šalia aš būsiu puiki talkininkė.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamoji pretendente, gerbiama Rima, išties malonu, kad jūs kandidatuoju kaip didžiausią patirtį turinti mūsų koalicijos partnerių kolegė į Seimo Pirmininko pavaduotojus, greičiausiai ir būsite pirmoji pavaduotoja. Jūs minėjote parlamentinės kontrolės svarbą, turbūt ne mažiau svarbu yra atsikovoti tas parlamentinės respublikos teises iš dabar pusiau prezidentinio valdymo ir sandaros. Kaip jūs stiprinsite parlamento svorį, ar stiprindama ekspertinį parlamento lygmenį, atitinkamai pritraukiant žmones, kurie padės parlamentui dirbti jo itin svarbioje įstatymų leidybos ir parlamentinės kontrolės srityje? Ar turite numąčiusi kitokių metodų? Ačiū.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Labai ačiū. Labai puikus jūsų klausimas. Nemanau, kad mums reikėtų ieškoti skirtumų ir priešpriešos su Lietuvos Respublikos prezidentūra. Iš tikrųjų bendras darbas gali duoti geresnį rezultatą, tačiau mes turime ieškoti daug daugiau sąsajų su Lietuvos savivalda, kad mūsų įstatymai būtų įgyvendinami gerai, mes labiausiai jaučiame, kaip juos pajaučia, kaip įstatymų įgyvendinimo prasmę išgyvena Lietuvos žmonės, o savivalda yra ta sritis, kuri yra ar-

čiausia žmogaus. Manau, ryšys su savivalda, dažnesnė galbūt bendradarbiavimo pagrindu veikla ir, aišku, visų jūsų pasiūlymai, kuriuos teiksime ir kuriuos (kaip Seimo Pirmininko pavaduotoja) turime girdėti, nes negalima apsiriboti viena pozicija. Seimo Pirmininko pavaduotojas, manau, turi būti tas ryšys tarp frakcijų išiklausant ir pasiūlymus labai prasmingai įvertinant.

PIRMININKAS. Dėkojame. Seimo narė A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiama Rima, su jumis teko darbuotis dvi kadencijas grupėje „Už Lietuvą be korupcijos“ ir tikrai jus galiu apibūdinti kaip labai sąžiningą, principingą, darbščią, pareigingą parlamentarę. Tikrai malonumas buvo kartu su jumis darbuotis, tad mano klausimai būtų du. Vienas: ar jūs ir toliau planuotumėte tęsti darbą šitoje grupėje? Ir kitas klausimas: ar, kaip Seimo Pirmininko pavaduotoja, jūs galėsite kaip nors prisidėti, kad ta antikorupcinė veikla būtų efektyvesnė ir geresnė. Ačiū.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Aš noriu dėkoti jums, nes tai, ką darote jūs ir ką darėte inicijuodami kovą su korupcija, yra ženklų. Įtraukiant į tai jaunimą, pakviečiant kiek įmanoma daugiau nevyriausybinį organizacijų, tai reikia tęsti. Kiek bus galimybių, prie to prisidėsiu. Aš manau, kad jūsų pradėtas darbas turi įgauti pagreitį. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys V. Simulikas.

V. SIMULIK (LVŽSF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Miela kolege, kad jūs turite išskirtinių savybių ir bruožų čia, manau, niekas neabejoja, ypač tie, kurie šituose rūmuose dirba ne pirmus metus. Vis dėlto Seimo pavaduotojai turi barus. Kaip jūs įsivaizduojate, kuriame iš barų ar iš prioritetų jūs matote save kaip pavaduotoją?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Sunku pasakyti, veiklos sritis paskirsto Pirmininkas ir mes tikriausiai pirmame valdybos posėdyje dėl to apsispręsimė. Iš prigimties esu organizatorė, ką paves, tą darysime.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege, ištis keletą kadencijų man teko su jumis dirbti ir tą organizuotumą jūs tikrai parodėte, kad sugebate suorganizuoti žmones, nes kadencijos pabaigoje Mišri frakcija dažniausiai dviženkliai skaičiumi baigdavosi.

Bet mano klausimas iš jūsų kalbos. Jūs pasakėte, kad jums yra labai svarbus Politiko etikos kodeksas, jo nuostatos, pagarba žmogui, valstybei, atsakomybė, viešasis interesas. Kaip, kaip busima Seimo vicepirmininkė, jūs žiūrite į Žmogaus Teisių Teismo sprendimus, jų įgyvendinimą ir kaip, būdama Seimo vicepirmininke, manote, Lietuva turi juos įgyvendinti ar ne?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Na, jūs, kaip teisininkais, paklausėte to, į ką jau žinote atsakymą – Konstitucinio Teismo išaiškinimai. (*Balsai salėje*) Ir Europos Žmogaus Teisių Teismo. Į juos reikia išiklausyti, juos reikia vertinti. Lietuvos Respublikos parlamentas atitinkamai juos turi vykdyti ir toje valioje yra mūsų sprendimas, ar bus vykdoma taip, kaip mes kiekvienas tą suprantame, tai atitinkamai, mes turime išdiskutuoti. Mes turime ne veltui pasitelkę į šitą darbą ir mūsų komitetus. Atsakyčiau taip į jūsų klausimą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys L. Balsys.

L. BALSYS (MSNG). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamoji kolege, sveikinu apsisprendus kandidatuoti į tokį atsakingą postą, man tikrai buvo malonu dirbti praėjusią kadenciją Mišrioje Seimo narių grupėje. Jūs, kaip niekas kitas, suprantate, kaip sunku Seimo nariams, kurie yra neprisijungę prie kokių nors didžiųjų frakcijų, pramušti gerąją prasme, pateikti savo įstatymų projektų siūlymus. Labai dažnai, nors visų Seimo narių mandatas lygus, vieni yra lygesni už kitus ir labai dažnai naudojami buldozeriniai metodai. Šiandien jūs pretenduojate sėsti prie didelio galin-go valstiečių buldozerio vairo, kaip jūs elgsitės, ar naudositės tais buldozeriniais metodais, ar turite kokių nors sumanymų, kaip garantuoti, kad visų Seimo narių teikiami siūlymai būtų lygiai ir vienodai traktuojami ir visi turėtų vienodas galimybes teikti savo įstatymų pataisas ir vykdyti Seimo nario veiklą? Ačiū.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Gerbiamasis kolega, jūs puikiai žinote mūsų Statutą, mes turime opozicinę darbotvarkę. Taip, Mišri Seimo narių grupė nepriklauso opozicijai, bet aš galiu tik padėkoti praėjusios kadencijos Tėvynės sąjungos frakcijai ir liberalams, kurie mus labai nuoširdžiai priimdavo. Įstatymų svarstymo tvarka, manau, liks ta pati, kurią mes ir vykdėme: jeigu jūsų klausimas bus susijęs su teikiamais tos pačios krypties klausimais, tai jis negali likti vien dėl

to nuošalyje, kad jūs tą teiksite. Surasime sprendimus, nemanau, ką kalboje ir sakiau, kiekvienas Seimo narys, ar dirbantis pozicijoje, ar opozicijoje, vienodai svarbus, jūsų kiekvieno pasiūlymai yra svarbūs ir reikšmingi. Svarbu, kad įstatymus mes teiktume labai atsakingai, išdiskutavę, pagalvoję, o ne dėl skaičiaus.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiama kolege, turbūt daug kas iš mūsų galėtų pasakyti daug komplimentų, dirbant su jumis visada yra lengva. Mes tikrai esame rengę ne vieną įstatymo projektą kartu, ypač susijusius su šeimos stiprinimu. Jūs, kaip Seimo Pirmininko pavaduotoja, tikėtina, pirmoji pavaduotoja, kiekvienas sakė, kad turėsite koki nors barą, o ir išskirtinį rūpestį, ar jūs vis dėlto... Norėčiau gauti iš jūsų patikinimą, viešą patikinimą, kadangi tai yra vieša diskusija, kad tos klaidos, kurios buvo daromos praėjusiame Seime, kai Konstitucijos 38 straipsnio pataisa buvo vilkinama dvejus su puse metų ir buvo vilkinami kiti dešimt įstatymų, susiję su šeimos stiprinimu, kad tai taps jūsų prioritetu, nes jie yra tokie, kad juos galima priimti, tik nebuvo valios.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Labai ačiū. Iš tikrųjų blogoji patirtis neturėtų turėti tęstinumo. Mes visi turime skirtingą požiūrį, jį vertiname – liberalesnį, krikščionišką. Kiekvieno jūsų nuomonė labai svarbi, todėl įstatymo projektas, už kurį jau balsavo Seimas po pateikimo (yra terminai), negali būti vilkinimas ir aš darysiu viską, kad tokios praktikos tikrai nebūtų, nežiūrint to, kad pati tema vienam ar kitam asmeniui ar frakcijai nebus maloni. Tiesiog mes turime įvykdyti procedūras ir baigti įstatymo svarstymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia Seimo narė A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Aš tikiu, kad jūs būsite nuostabi Seimo Pirmininko pavaduotoja ir kartu, be abejo, rūpinsitės tuo, kad mūsų Seimo darbas būtų kiek įmanoma darnesnis. Klausdama komitete, ar jūs turite darbo reglamentą, aš savo nuostabai išsiaiškinau, kad mūsų Seimo komitetai neturi savo darbo reglamentų, nors, tarkime, netgi savivaldybių komitetai tokius reglamentus turi. Kaip jūs vertintumėte šią problemą ir ar nemanote, kad vis dėlto reikėtų patvirtinti komitetų darbo reglamentus?

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Taip, ačiū. Jūsų pastaba iš tikrųjų gera, nes labai dažnai mes įklimpstame į labai ilgas diskusijas ar lobistinių grupių pastabų klausymą komitetuose. Darbo veiklos reglamentas svarbus ir būtinas. Jeigu komitetui reikalingi klausymai ar kiti išvažiuojamieji posėdžiai, ar tos problemos išsiaiškinimas, tam yra visos galimybės, tačiau tas mūsų darbo reglamentavimas yra labai svarbus. Dėl to mes turėtume spėresnį darbą, galėtume atsakingiau priimti klausimus ir tai būtų tik į naudą. Labai jums ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Daug metų jus pažįstu kaip politikę, tikrai turite daug gerų savybių, iš kurių norėčiau išskirti dvi. Jūs tikrai puiki kompromiso meistrė ir nuostabi rinkėjų atstovė. Tikrai tokios reikėtų paieškoti. Vis dėlto turime labai ambicingą programą, turime buldozerį, kaip sakė vienas Seimo narys, kuriuo turbūt nesiruošiamo važiuoti. Aš norėčiau vis dėlto paklausti, kokios, jūsų nuomone, šio Seimo pačios svarbiausios prioritetinės kryptys, kurios tikrai šiandien dega?

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Jūs tikriausiai kiekvienas suprantate, kad Lietuva turi išlikti, išlikti kaip valstybė, ir esant tokiai demografiniai situacijai mes turime daug problemų. Aš tikiuosi, kad man pavyks grįžti dirbti į Socialinių reikalų ir darbo komitetą, kuriame šiai sričiai mes skirsime didžiulį dėmesį. Aišku, galėčiau vardinti ir kitas sritis, bet šitą aš įvardinsiu kaip pačią svarbiausią man.

PIRMININKAS. Klausimą užduos Seimo narys B. Markauskas.

B. MARKAUSKAS (*LVŽSF*). Gerbiamoji Rima, aš turbūt nepagirsiu jūsų labiau, nei jus giria opozicijos atstovai. Aš pats 20 metų dirbau kaip socialinis partneris, kaip žemdirbių atstovas ir norėčiau jūsų paklausti, kaip jūs, kaip būsima Seimo Pirmininko pavaduotoja, versite komitetus ir patį Seimą daugiau dirbti su socialiniais partneriais? Ne tik savivaldybėmis, bet ir verslo struktūromis, ir kaimo bendruomenėmis, ir taip toliau, nes aš manau, kad tai yra be galo svarbu informuojant visuomenę apie Seimo ir Seimo komitetų priimamus sprendimus. Ačiū.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Taip, jūs savo klausimu tiesiog ir atsakėte tą, ką mes ir turime daryti. Štai ir praėjusį penktadienį mes kartu su Šiaulių krašto bičiulių parlamentinės grupės nariais susitikome su Verslo asociacijos atstovais. Girdėti tai, ką jie sako, įsiklausyti – tai viena sritis, aišku,

su žemdirbiais, su bet kuriais kitais tas ryšys turi išlikti ir tai duoda daugiausia. Tai leidžia mums taisyti įstatymų projektus, tai leidžia teikti naujus pasiūlymus, nes tik šitaip aš įsivaizduoju savo darbą – girdėti žmonių problemas ir kuo daugiau bendrauti.

PIRMININKAS. Laikas baigėsi.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Pereisime prie diskusijų. Pasisakymams skiriama po septynias minutes, iki septynių minučių. (*Balsai salėje*) Yra užsirašiusių? Iki septynių minučių nereiškia, kad būtinai septynias minutes kalbės. (*Balsai salėje*) Turiu paklausti, yra užsirašę kalbėti trys Seimo nariai: P. Urbšys, V. Simulikas, R. J. Dagys. (*Balsai salėje*) Turite teisę.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbdamas labai brangų Seimo narių laiką aš atsisakau kalbėti ir aš tikiu jūsų išmintingu sprendimu. Ačiū jums. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Seimo narys V. Simulikas.

V. SIMULIK (LVŽSF). Gerbiamasis Seimo Pirmininke, mielieji kolegos, aš labai trumpai. Su Ri-
ma pažįstami 12 metų, dirbame ranka rankon, petys petin, duok Dieve, gerbiamasis Antanai, kuris replikuoja, kad visi vyrai būtų tokie sąžiningi, tvirti, atsakingi ir darbštūs.

PIRMININKAS. Dėkojame.

22.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Butkevičiaus išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIIIP-9 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Teikiu Lietuvos socialdemokratų frakcijos Seime nario, Seimo nario A. Butkevičiaus kandidatūrą į Seimo Pirmininko pavaduotojus. Noriu paklausti, ar sutinkate kandidatuoti?

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Taip.

PIRMININKAS. Tada prašome pasisakyti.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Gerbiamasis Seimo Pirmininke, gerbiamieji kolegos, pirmiausia noriu padėkoti už parodytą pasitikėjimą iškelti mano kandidatūrą į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas. Pirmiausia noriu pasakyti, kad priklausau Seimo narių, taip pasakyčiau, senbuvų grupei, esu išrinktas į Seimą jau šeštą kartą, bet manau, kad kiekvieną kartą naujas Seimas, susirinkęs į naują kadenciją, supras tai kaip naują komandą, kaip ir Seimo Pirmininkas sakė, kuri atverčia naują Lietuvos istorijos puslapį.

Kodėl paminėjau žodį „komanda“? Aš manau, kad tik dirbant komandoje vieningai, dirbant kartu ir suprantant svarbiausius prioritetinius Lietuvos klausimus ir juos sprendžiant, kartu konstruktyviai diskutuojant ir su opozicija, galima pasiekti daug greitesnių, apčiuopiamų rezultatų, kurių laukia mūsų Lietuvos žmonės. Noriu pasakyti, kad teko dirbti trijose vyriausybėse, finansų ministru ir susisiekimo ministru, taip pat visiškai neseniai teko užbaigti, galima sakyti, iki šios dienos vadovavimą Vyriausybei, nuo šios dienos Vyriausybė yra laikinai einanti pareigas, kol bus patvirtinta nauja Vyriausybės programa.

Teko dirbti ir pozicijoje, ir opozicijoje, ir valdančiajai koalicijai pirmiausia, manau, yra svarbu įgyvendinti rinkėjams duotus pažadus ir, kaip minėjau, kartu su opozicija rasti bendrus sprendimus valstybei ypač svarbiais klausimais. Rinkimų kampanija jau yra pasibaigusi ir kaip Ministras Pirmininkas, naudodamasis šia tribūna, norėčiau pabrėžti (matau čia ir kai kuriuos ministrus), kad per praeitą kadenciją tikrai pavyko į Lietuvos istoriją įrašyti tuos padarytus darbus, kurie bus nepamiršti ir minimi.

Pirmiausia tai yra euro įvedimas, derybos, pradėtos su Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija. Gyvenamųjų namų renovacija. Noriu pabrėžti, kad šiuo metu Lietuvoje, gal dar daugelis Seimo narių nežino, yra renovuojama 1930 namų, šiais metais jau baigta renovuoti 530. Kiek žinau, investicinių projektų yra patvirtinta per 3 tūkst.

Aš manau, kitas žengtas žingsnis, kuris buvo nepaprastai svarbus, kad gyventojams neliko finansinių išsiskolinimų, o tie išsiskolinimai sudarė 500 mln. eurų. Ir aš manau, kad atėjo tas laikotarpis, kada tikrai, kaip daugelis Seimo narių kalba, reikia mažinti socialinę atskirtį. Aš manau, kad neturint skolų, neinvestuojant į praeitį tikrai bus galima daug sparčiau padaryti tuos žingsnius, kurių laukia žmonės. Aš turiu minty pensijų didinimą, socialinių išmokų didinimą, darbo užmokesčio didinimą ir biudžetiniame sektoriuje dirbantiems žmonėms.

Taip pat noriu pabrėžti, kad spalio 1 dieną, aš drąsiai galiu pasakyti, matydamas čia finansų ministrę, tikriausiai daugelis Seimo narių žino, nacionalinio biudžeto pajamų planas šiais metais yra viršytas 240 mln. eurų. Aš puikiai atsimenu, kai stovėjau prie šios tribūnos praeitais metais, kada buvo tvirtinamas 2016 metų biudžeto įstatymas, buvo labai daug kritikos, kad yra populistinis, nepagrįstas pajamų planas ir t. t. O valstybės biudžeto pajamų planas spalio 1 dieną yra viršytas net 137 mln. eurų. Nedarbas spalio 1 dieną pasiekė 7,5 %. Tokio nebuvo nežinau kurį laikotarpį. Jaunimo nedarbas iki 25 metų siekia 13,1 %. Dėl ko paminėjau tuos faktus? Tai yra praeitis, tai yra tam tikra istorija.

Mielieji, kalbant apie ateitį, aš manau, vienas iš pagrindinių uždavinių yra parlamentinės kontrolės stiprinimas. Lietuva yra parlamentinė teisinė valstybė. Taip pat manau, kad kai kurie klausimai yra nepaprastai aktualūs mūsų valstybėje. Tai švietimo sistemos pertvarka, aš nenoriu minėti žodžio „reforma“, manau, šitos valdančiosios daugumos, kartu pritariant ir opozicijai, bus sėkmingai įgyvendinta. Taip pat sveikatos apsaugos sistemoje pradėti darbai, apie kuriuos būtų galima daug kalbėti. Aš manau, jie ir toliau bus tęsiami.

Energetika. Aš tikriausiai naujo nieko nepasakysiu. Istorinis įvykis, kad Lietuva tapo energetiškai nepriklausoma valstybe, ir manau, kad čia valdančioji dauguma kartu su opozicija sutars dėl kitų strateginių energetinių projektų įgyvendinimo. Manau, energetikos sritis irgi bus viena iš prioritetinių sričių.

Noriu pasakyti, jeigu būsiu išrinktas Seimo Pirmininko pavaduotoju, dirbdamas šiame poste sieksiu, kad daugelis klausimų būtų išspręsti kompromiso būdu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Prašome klausti. Pirmasis klausti yra užsirašęs Seimo narys J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamasis kolega, gal ir galėčiau neklausti, nes dirbame jau seniai ir dėl daug ko pasikalbame ir atskirai. Tarp visų jūsų paminėtų pasiekimų, kuriuos pavyko pasiekti jūsų vadovaujamai Vyriausybei energetikos, ekonomikos srityse, dar yra viena dalis – tai krašto apsauga. Iš tikrųjų labai noriu padėkoti už dėmesį. Jūs man buvote septintas premjeras, tai iš tikrųjų čia buvo didžiausias dėmesys. Ir pakilimas iš tos duobės, kuri buvo palikta mums buvusios valdžios, yra ryškus.

Mano klausimas būtų: dabar eidamas šias naujas pareigas, kur bus daugiau visokių administracinių dalykų, ar nepamiršite krašto apsaugos?

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Dėkoju už išsakytas mintis. Aš manau, kad buvusi Vyriausybė kaip tik iš visų NATO šalių pastaruju metu labiausiai didino asignavimus krašto apsaugai, ir 2017 metų biudžeto įstatymo projekte yra numatyta beveik 1,8 % bendrojo vidaus produkto skirti krašto apsaugai. Aš manau, kad tie visi išpareigojimai, kurie numatyti politinių partijų susitarime, ir toliau bus sėkmingai įgyvendinami. Nepaprastai teigiamai vertinama Lietuva, jau keletą metų žengusi tuos žingsnius, kiekvienais metais papildomai skirdama po 150 mln. eurų krašto apsaugai, vadinasi, mūsų šalies žmonių saugumui ir gynybai užtikrinti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narė R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamasis Butkevičiaus, šandien taip įdomiai susiklojo, kad į jus galima kreiptis ir kaip į premjerą, ir kaip į kandidatą į Seimo Pirmininkus. Tikrai turbūt neeilinė proga.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Pavaduotojus.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Jūs paminėjote savo darbus. Aišku, džiaugiamės, kad gerus dalykus, kuriems buvo pakloti pamatai, pavyko šitai Vyriausybei įgyvendinti, tačiau, matyt, rinkėjų vertinimas yra kiek kitoks. Rinkėjų vertinimas, atsižvelgiant į rezultatus, konkrečiai jūsų partijos, jūsų vadovaujamos partijos, ir tai, kad jūsų vadovaujama Vyriausybė garsėjo ir ryžto stoka, ir neskaidriais tam tikrais veiksmais, ir korupciniais skandalais pačioje Vyriausybėje, matyt, rodo, kad to pasitikėjimo tiek jums, tiek jūsų vadovaujama Vyriausybė stigo.

Mano klausimas būtų susijęs su socialdemokratų ateitimi, kadangi aš labai susirūpinusi. Iš tikrųjų jūsų gretos rodo, kad jūsų rinkėjai nėra labai tikintys atsinaujinimo galimybėmis, nauji žmonės, nauji veidai krito sąrašė reitingavimo metu. Bet aš vis tiek noriu paklausti jūsų, ar jūsų gretose nėra kitų žmonių, kurie galėtų eiti Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas, atsižvelgiant į tai, kad ne visos partijos, ne visų partijų pirmininkai kandidatuoja į šią poziciją?

PIRMININKAS. Laikas.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Aš manau, kad tikrai mūsų frakcijoje yra daug žmonių, kurie galėtų eiti šias pareigas. Bet su kai kuriomis jūsų mintimis aš negalėčiau sutikti. Tikrai aš nenoriu kalbėti apie praeitį. Kaip sakiau, pabrėžiau tik pagrindinius, manau, padarytus istorinius darbus. Tikriausiai jūs puikiai sutiksite, jeigu stebite ir tarptautinius vertinimus Lietuvos, Lietuva iš visų Pabaltijo šalių dabar yra pirmaujanti tiek ekonominiu požiūriu, tiek ir finansiniu požiūriu, taip pat geriausiai vertinama susidorojusi su Rusijos embargu, suradusi naujų užsienio rinkų.

Bet aš manau, kad mūsų partijai tikriausiai iš rinkėjų pusės skaudžiausiai atsiliepė tai, kad mes nebijodami darėme struktūros reformas. Tikriausiai jūs patys irgi... (*Balsai salėje*) Kurias? Puikiai žinote, Andriau Kubiliau, kurias. Už padarytas struktūros reformas reikia kai kada skaudžiai sumokėti. Bet po kurio laiko, aš manau, tai bus įvertinta labai teigiamai, nes puikiai žinome, kad netgi Jungtinėse Amerikos Valstijose, tą rodo atlikti tyrimai, naujoves, pasiūlymus iš karto priima apie 16 % žmonių. Tik po tam tikrų viešųjų ryšių kampanijų, tam tikrų darbų atlikimo – tik tada pasitikėjimas atsiranda iki 36 %. Aš manau, mes tam skyrėme tikrai per mažai dėmesio.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamasis premjere, ar jums neatrodo, kad yra klaida būnant premjeru dar kandidatuoti į kažkokiais pareigas Seime? Nes dabar jūs čia stovite tribūnoje ir kalbate taip, lyg vis dar būtumėte premjeras ir toliau norėtumėte būti premjeru, kas yra turbūt suprantama. Bet žiūrint grynai konstituciniu požiūriu yra sudėtinga suprasti tokį veiksmą, nes kas bus tada, jeigu gruodžio 15 dieną nebus paskirtas naujas premjeras? Mes turėsime jus atšaukti iš Seimo Pirmininko pavaduotojų? Tai čia viena dalis klausimo.

Antra dalis mano klausimo susijusi su tuo, kad R. Karbauskis prieš rinkimus, ir rinkėjai tuo patikėjo, sakė, žadėjo ir garantavo, kad bus didelės permainos. Ar jūs manote, kad jūsų tapimas Seimo vicepirmininku yra tokių permainų simbolis?

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Jei kalbėtume apie permainas, aš manau, kad tos permainos, kurios buvo padarytos mano Vyriausybės, tikrai jos yra matomos, žinomos. Jeigu yra labai didžiulis noras, aš manau, kad Vyriausybės kanceliarija yra atlikusi Vyriausybės programos vertinimą, kokie darbai yra atlikti, nuveikti, tie vertinimai net yra sugretinti su ankstesnių vyriausybių padarytais darbais. Galima būtų šią informaciją pateikti.

Dabar dėl kandidatavimo kaip buvusio Ministro Pirmininko. (*Balsai salėje*) Aš aiškiai esu pasakęs, kad aš Vyriausybėje nesirengiu dirbti, nors yra tam tikrų pavyzdžių, kai, pavyzdžiui, Suomijoje buvęs ministras pirmininkas šiuo metu dirba finansų ministru. Bet aš puikiai suprantu, kad niekada tokio žingsnio nežengčiau. Aš čia esu Seimo narys, jei būsiu išrinktas Seimo Pirmininko pavaduotoju, tai aš visada prisidėsiu prie tų visų darbų, kuriuos Vyriausybė bus numačiusi savo programoje, ir Seimui pagelbėjant jie bus įgyvendinami. Tikrai esu pragmatiškas žmogus ir niekada kaip politikas nesielsiu kitaip.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausimą užduos Seimo narys A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kandidate į Seimo Pirmininko pavaduotojus, jūs labai gerai atsakėte į klausimus opozicijos, kuri gal ir norėjo jus išmušti iš vėžių, bet aš, negindamas jūsų, kaip premjero, noriu trumpai paklausti. Kuriai sričiai, jūsų manymu, geriausiai atstovautumėte kaip Seimo Pirmininko pavaduotojas?

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Aš manau, kad galėčiau atstovauti daugeliui sričių, bet manau, kad būtų, jeigu, aišku, tai būtų man deleguota Seimo Pirmininko, nes čia yra Seimo Pirmininko kompetencija, parlamentinės kontrolės.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narė I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, iš tikrųjų man šiandien įdomu. Čia vyksta toks spektaklis, kaip partijų programų pristatymai, bet visiškai neprisistato kandidatai į tas pareigas, į kurias siūlomi. Jūs irgi, kalbėdamas per savo prisistatymą, daugiau kalbėjote apie tai, ką nuveikė Vyriausybė. Galime vienaip ar kitaip vertinti, tai jau yra praeitis, ką dar darytumėte Vyriausybėje, juo labiau kad jūs dar einate Ministro Pirmininko pareigas, iki kol nebus sudaryta naujoji Vyriausybė.

Aš norėčiau paklausti, kaip jūs save matote kaip Seimo Pirmininko pavaduotoją? Ką jūs galvojate, kokias konkrečias sritis jūs galėtumėte kuruoti Seime? Jeigu paimtumėte 2012 metų stenogramą, aš specialiai pažiūrėjau, tai ir kolegos Seimo nariai neuždavinėjo tokių klausimų, kokius šiandien užduoda, ir kandidatų užimti Seimo vadovybės pozicijas irgi tokių prisistatymų nebuvo.

Ir dar vienas klausimas, jau statutinis. Aš manyčiau, kad tikrai turėtume visi pamąstyti. Galbūt, kol jūs einate Seimo Pirmininko pareigas... atsiprašau, premjero pareigas, mes ir galime balsuoti, tačiau kol jūs nebaigėte Vyriausybės vadovo pareigų, negalite eiti Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigų. Čia turėtų atsakyti mūsų teisininkai. Taigi daug klausimų.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Nuo paskutinio klausimo. Galiu pasakyti, kad mes su teisininkais konsultavomės. Jeigu būsiu išrinktas, tai turi būti atskiras punktas, kad šiuo klausimu nutarimas įsigalioja nuo gruodžio 15 dienos.

Antras. Kuruojančios sritys. Aš sakiau, žinote, kad Seimas turi įstaigas, kurios jam yra pavaldžios. Manau, kad Seimo darbas praeitoje kadencijoje kartu su tų įstaigų vadovais, su tų institucijų vadovais tikrai buvo labai silpnas. Ir buvo ne vieną kartą apie tai kalbama. Aš manau, kad ta sritis man būtų pati tinkamiausia.

Antras dalykas, jūs išsakėte pastabą lyg ir dėl Vyriausybės nuveiktų darbų, ir dėl būsimų darbų. Mielieji, aš puikiai suprantu, kad Vyriausybės teikiami įstatymų projektai yra priimami čia, Seime. Jeigu Vyriausybė neturės palaikymo, ypač valdančiosios daugumos, tai kalbėti apie pokyčius, permainas, kurios yra susietos su teisės aktais, tikrai mes negalėsime, ir negalėsime pateisinti žmonių lūkesčių. Todėl aš ir paliečiau kai kurias sritis. Jeigu kalbėtume apie švietimo sistemos tam tikrą pertvarką, tai aš neįsivaizduoju, kaip viena Vyriausybė visa tai galėtų įgyvendinti. Tai yra tiesiog neįmanoma. Arba jei kalbėtume apie kai kurių valstybės įmonių konsolidaciją, apie geresnę jos valdymą, jūs puikiai žinote, kad transporto holdingo koncepcija praeitam Seimui irgi buvo pristatyta, bet buvo nepritarta tai koncepcijai ir ji buvo atmesta.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamasis premjere, aš neabejoju, kad jūsų patirtis dirbant premjeru tikrai pravers einant Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas. Jūs minėjote, kad būtina stiprinti parlamentinę kontrolę. Be abejo, rinkėjai ir Lietuvos žmonės dažniausiai nusivilia tuo, kad yra blogi įstatymai ir t. t., bet paprastai būna priešingai – įstatymai tikrai ganėtinai neblogi, tačiau jie blogai vykdomi. Štai mes tiesiog pasigendame Seimui atskaitingų institucijų ir būtent tų institucijų, kurios turi vykdyti įstatymus ir užtikrinti jų kokybišką įgyvendinimą visuomeniniame gyvenime. Aš norėčiau paklausti jūsų, kokių priemonių ketinate imtis, jei kuruosite Seimui atskaitingų institucijų veiklą, būtent dėl įstatymų vykdymo užtikrinimo, kaip to padarinio, kaip parlamento kontrolės funkcijos vykdymo? Ačiū.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Dėkui. Jūs palietėte labai jautrų klausimą. Aš manau, kad, kalbant apie valstybės valdymą, čia reikėtų paliesti ir kalbėti ne vien apie tas institucijas, kurios yra atskaitingos Seimui, nes įstatymų įgyvendinimo problema yra daug gilesnė. Yra matoma, kad ne visada yra įgyvendinami iškelti tikslai, kurie yra atspindėti priimtuose įstatymuose. Aš mėgstu laikytis tos taisyklės: yra tikslas, veiksmas ir rezultatas. Įstatymo priėmimas yra kaip tikslas, o čia mes dažnai susiduriame su tolesne eiga, ką jūs palietėte apie tam tikrą kontrolę, apie atsiskaitomumą, apie atsakomybę. Tiesiog galima sakyti ir apie kompetenciją tam tikrų valstybės tarnautojų, kurie yra atsakingi už valstybės valdymą ir įstatymų įgyvendinimą. Aš manau, kad šis klausimas Seime tikrai bus svarstomas ne vieną kartą, aš manau, jeigu mes norime atkurti Seimo prestižą, kad visuomenė visiškai kitaip vertintų Seimą, tai tai sričiai turi būti skiriamas daug didesnis dėmesys akcentuojant, koks buvo pasiektas rezultatas, priėmus vieną ar kitą teisės aktą, praėjus tam tikram laikotarpiui.

PIRMININKAS. Klausimams liko 40 sekundžių. Klausimą užduoda Seimo narys M. Bastys.

M. BASTYS (LSDPF). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiamas kolega, visų pirma, sveikinu dėl jūsų apsisprendimo – sutikimo pretenduoti į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas.

O klausimas yra susijęs su jūsų turima didele patirtimi kaip premjero, turimu sukaupu dideliu bagažu žinių, kompetencijos. Šiandien, teikiant pataisas dėl Seimo statuto, opozicijos, konservatorių, kolegų A. Kubiliaus ir R. Žemaitaičio buvo keliamas klausimas dėl Informacinės visuomenės plėtros komiteto likimo. Sakykite, koks jūsų požiūris šiuo klausimu? Dėkoju už atsakymą.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Aš manau, kad ši sritis reikalauja tikrai didžiulės kompetencijos. Tai ta sritis, kuriai šioje kadencijoje reikia skirti nepaprastai didžiulį dėmesį. Jeigu vertintume pačią IT valdymo sistemą ir jeigu kalbėtume apie greitesnį inovacijų įsisavinimą, manau, kad šitas komitetas tikrai yra svarbus ir reikalingas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Pereisime prie diskusijų. Diskusijoms yra skirtos 7 minutės, 15 minučių. Pirmasis užsirašęs Seimo narys J. Olekas. Prašau. (*Balsai salėje*)

J. OLEKAS (LSDPF). Suprantu iš kolegų gestų, kad atsisakome. Aš kviečiu balsuoti už A. Butkevičių. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar patvirtinate atsisakymą? (*Balsai salėje*) Kalba Seimo narys J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, manau, šis teikimas į Pirminko pavaduotojus yra pats netinkamiausias ir nepriimtinausias. Aš vis dėlto ir rinkimus laimėjusiai Valstiečių ir žaliųjų sąjungai, jos atstovams Seime kviesčiau pasižiūrėti į šį teikimą rinkėjų akimis. Vis dėlto ir jūsėjote su permainingu ženklu, su kitokia pozicija, negu rinkėjai matė buvusios ir tebesančios Vyriausybės ir jos lyderio veiklą. Ar tinka šitokioje situacijoje, kai rinkėjai pasisakė už permainas ir kukliai bepalaikė buvusiuosius, siūlyti jų lyderį į aukštas pareigas Seime? Tikrai kviečiu pagalvoti ir slaptame balsavime yra galimybė balsuoti pagal sąžinę.

Šis teikimas dar ir abejotinas teisiniu konstituciniu požiūriu, nes iš tiesų A. Butkevičius šiuo metu eina ir nežinia, kiek laikinai dar eis Ministro Pirmininko pareigas. Jeigu jau yra tas sumanymas teikti į Seimo Pirmininko pavaduotojus, tai kodėl čia dabar taip skubėti? Juk galima tą vieną vietą rezervuoti, nieko neskirti ir vėliau pasiūlyti į tas laisvas pareigas, jeigu jau taip būtinai norima skirti.

Trečias dalykas. Turbūt visi pastebėjome, kad netrukus po rinkimų Valstiečių ir žaliųjų partijos lyderis pasakė, kad užtektų trijų Seimo Pirmininko pavaduotojų. Tai sutapo ir su mūsų mintimis. Pagal dabartinę Seimo struktūrą – vienas pavaduotojas Valstiečių ir žaliųjų sąjungai, vienas – koalicijos partneriams, vienas – opozicijai, ir užtektų, bet, kaip aš suprantu, kai prasidėjo koalicinės derybos, tas politinis turgus su socialdemokratais, buvo išsireikalauta, kad nedidelei jų frakcijai tektų dvi Seimo Pirmininko pavaduotojų kėdės. Manau, kad tikrai yra nelogiška ir tikrai nėra čia tų atsakomybės sričių tiek, kad būtų ką veikti turint tiek tų Pirmininko pavaduotojų. Vėlgi čia A. Butkevičiaus kandidatūra galėtų, kaip tik atkritusi, ir padėti grįžti prie pradinės padėties, nes tuo pakeitimu ir A. Butkevičiaus bandymu sugrįžti į aukštas politines pareigas kaip ir vėl sugrįžta jo buvę principai, kai ryte pasakoma viena, vakare jau daroma kitaip. Šiuo atveju valstiečių ir žaliųjų lyderis pasakė, kad bus mažiau pavaduotojų, atsirado socialdemokratai, jau jų yra daugiau. Štai vėlgi toks visai netinkamas dalykas skelbiant, kad čia bus dabar kitaip. Iš tiesų manau, kad gavus rinkėjų kuklų palaikymą buvusiam lyderiui geriausia pozicija būtų ramiai pabūti eiliniu Seimo nariu, permąstyti, kas ne taip buvo daroma, galbūt ateityje ką nors daryti kitaip, o ne iš karto veržtis į kitas aukštas politines pareigas. Tad, kolegos, kviečiu šios kandidatūros tikrai nepalaikyti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalba Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, iš tikrųjų, visų pirma, norėčiau kreiptis į valstiečius ir žaliuosius, galbūt ir labiau į naują kartą, apeliuodamas į permainas. Žmonės jumis tikėjo, tikėjo permainomis, ir man atrodo, kad tie žingsniai, kuriais pradodate šiandien mažindami Seimo narių privilegijas, skirdami didesnę dėmesį kultūrai, galbūt kalbėdami apie skaudžiausias socialines problemas, man atrodo, yra teisingi žingsniai. Visuomenė tai įvertins ir bent jau aš asmeniškai irgi stengsiuos palaikyti. Bet tie sprendimai, kurieėjo iki šiol, ir tie sprendimai, kuriuos mes matėme su šia Vyriausybe, pradėkime nuo tų pačių skaudžiausių socialinių problemų: patyčios mokyklose, vaikų savižudybės, tai, ką matome su išsiskyrusiomis šeimomis, ir kokios pagalbos jos nesulaukia... Čia yra vien tik socialinės problemos.

Pasižiūrėkime į finansinę sritį. Šiandien jums yra pristatytas biudžetas, kuris prieštarauja konstituciniam įstatymui. Biudžetas, kuris, anot Valstybės kontrolės ir Lietuvos banko oficialių išvadų, kelia riziką ir kelia rimtą susirūpinimą dėl finansų stabilumo. Aš labai rimtai kviečiu jus pasvarstyti ir pagalvoti, ar tiems žmonėms, kurie tikėjo jumis, kurie tikėjo permainomis, ar šiandien jūsų pasirinkimas skirti į tokias aukštas pareigas – Seimo Pirmininko pavaduotojo – A. Butkevičių nebus šaukštas deguto į medaus statinę? Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau kalbančių neužsirašė.

22.38 val.

Seimo nutarimo „Dėl Irenos Degutienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XIII-10 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Pereisiu prie kito teikimo. (*Balsai salėje*) Gerbiami Seimo nariai, arba užimkite vietas, arba malonėkite į poilsio zoną. Ačiū. Teikiu į Seimo Pirmininko pavaduotojo vietą Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos Seime narės I. Degutienės kandidatūrą. Ar sutinkate kandidatuoti? Ačiū. Prašom.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, pirmiausia noriu visus pasveikinti susirinkus į naujos kadencijos Seimą. Tikiuosi, kad taip, kaip pakili nuotaika yra šiandien, taip ir po ketverių metų galėsime pakilia nuotaika išsiskirstyti, pasidžiaugti, kad tie sumanymai, su kuriaisėjome į šios kadencijos Seimą, viskas buvo įvykdyta ir Lietuvos žmonėms mūsų darbas davė tikrai apčiuopiamos naudos. Dėkoju Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijai ir, kaip sakiau, Seimo Pirmininkui, pasiūliusiems kandidatuoti į Seimo Pirmininko pavaduotojus nuo opozicijos. Tai turbūt dar kartą parodo, kad Lietuva tikrai yra parlamentinė demokratinė valstybė ir kad gera opozicija visada yra didelis postūmis valdančiajai daugumai, nes nuo to, ar brandi opozicija ir ar brandus Seimo Pirmininko pavaduotojas opozicijoje, irgi turbūt priklauso, koks bus mūsų Seimo vadovų darbas.

Seimo statuto 30 straipsnyje labai aiškiai parašyta, kokie yra Seimo Pirmininko pavaduotojo įgaliojimai ir funkcijos. Todėl aš, būdama ne pirmą kadenciją Seime, tikrai galiu cituoti Seimo statutą ir įsipareigoju vykdyti tai, kas ten parašyta, o man funkcijas nustatys savo dekretu Seimo Pirmininkas.

Toliau apie Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų programą aš nekalbėsiu, nes čia ne apie tai Seimo nutarimas. Be to, yra vėlus vakaras ir jūs turbūt kiekvienas norite kuo greičiau baigti šitas procedūras, kurios yra grynai mūsų darbo pradžioje. Todėl aš su malonumu atsakysiu į jūsų klausimus, daugiau nekalbėsiu, nes laikas kiekvienam yra labai svarbus.

PIRMININKAS. Gerbiama pretendentė pati pasiūlė pereiti prie klausimų. Pirmasis užsirašęs yra Seimo narys J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiama kolege, tikrai pažįstu, daug laiko praleidome kartu dirbdami ir tikiu, kad... tikiu ir linkiu, kad jums sektųsi. Bet aš turiu pusantro klausimo. Viena dalis būtų, ar būdama Seimo Pirmininko pavaduotoja jūs lengviau padėsite tai jaunesnei daliai frakcijos, kuri taip pikdžiugiškai džiaugiasi, kad mane apgavo? Kai mes sakėme, kad nekalbėsime, iš jūsų gestų supratau, o po to jie tą darė. Jeigu tai padės, tai aš pasižadu baluoti už jus.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Aš tikrai pasižadu padėti ne tik mūsų frakcijos jaunimui, kurie yra išrinkti žmonių, bet ir kitiems kolegoms, kurie galbūt pirmą kadenciją. Jeigu galėsiu būti kam nors naudinga, tikrai esu pasirengusi padėti, nes aš būsiu šeštą kadenciją šitame Seime.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausimą užduos Seimo narys M. Bastys.

M. BASTYS (LSDPF). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiama kolege, mano klausimas yra susijęs su Informacinės visuomenės plėtros komitetu, nes jūsų kolegos: ir kolega A. Kubilius, ir V. Juozapaitis, užsiminė apie tai, kad šis komitetas galėtų būti naikinamas. Taigi man labai svarbi jūsų nuomonė dėl šio komiteto. Jūs turbūt puikiai suprantate dėl skaitmeninės darbo tvarkės, kuri yra paskelbta Europos Sąjungos mastu. Tiek žiūrint iš Lietuvos pozicijų, įvairios ministerijos informacinius klausimus sprendžia. Ir labai svarbu, kad tai būtų per parlamentinę kontrolę viename komitete tiek kalbant apie kibernetinę saugą, tiek apie ryšio technologijas ir visus kitus dalykus, kurie susiję su šiuo klausimu. Svarbu, kad jie tikrai nebūtų pažeminti arba, kitaip tariant, būtų grįžta į maždaug XX amžiaus pabaigą. Dėkoju.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Dėkui už klausimą. Iš tikrųjų čia yra platesnės diskusijos klausimas ir dėl to mes paprašėme pertraukos Statute svarstant šitą klausimą. Manau, kad šito komiteto darbų apimtis turi būti daug didesnė. Galbūt mes šiandien turėtume ir apie inovacijas daugiau kalbėti, galbūt ir jo pavadinimą reikėtų keisti, šito komiteto. Todėl, manau, tiek mūsų frakcija,

ties, ko gero, ir kitos frakcijos apie tai sužinojo tik šiandieną, kokios galimos pasekmės, ar tai liks Informacinės visuomenės plėtros komitetas, ar jį išvis panaikins, ar ir inovacijos klausimus įtrauksime. Aš manau, teisingai, padarėme pertrauką ir turėsime galimybę diskutuoti šiais klausimais ir tada bus visiškai aišku.

Bet, be abejojimų, naujovių daug, gyvenimas nestovi vietoje, mes irgi negalime atsilikti. Mano asmenine nuomone, jeigu jūs klausiate, tai šio komiteto darbų apimtis turi būti daug platesnė, negu buvo iki šiol.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiama pretendente, jūs turite didelę darbo Seime patirtį. Valstiečių ir žaliųjų sąjunga siūlė po rinkimų sudaryti plačią koaliciją, kad būtų darnesnis darbas ir žmonės geriau įvertintų. Dabar labai dažnai visuomenėje girdėti, kad Seime daugiau nieko nedaro, tik ginčijasi, pešasi tarpusavyje, ko iš jų norėti. Ir šiandien svarstant Seimo Pirmininko kandidatūrą ir jūsų, ir liberalų – visų buvo toks noras, lyg ir pageidavimai ir tokios nuomonės, kad vis dėlto būtų daug geriau, jeigu dirbtume darniai, tarpusavyje sutartinai, tai būtų rezultatas geresnis. Bet tikrai baigėme išrinkti Pirmininką, pradėjome eiti prie kitų klausimų, iš karto išsiskyrė nuomonės, pasikeitė ir jau vėl prasidėjo tie politiniai žaidimai.

Kaip jums atrodo, ar nebūtų geriau... ar pasiektume geresnį rezultatą, jeigu sudarytume plačią koaliciją, darniai, sutartinai dirbtume, tada ir visuomenės vertinimai būtų kiti, ir rezultatas būtų geresnis. Bet būtent jūsų partija buvo pirma, kuri pasakė kategoriškai prieš. Kaip jūs manote, ar teisingai tai buvo padaryta?

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju, kolega. Aš kalbėdama jau truputį kalbėjau apie tai, kad normalioje demokratinėje parlamentinėje valstybėje ir tokiam Seime demokratija skiriasi nuo autokratinio valdymo. Mes plačias koalicijas turime tik dviejose valstybėse, t. y. Rusijos Dūmoje, kada iš esmės opozicijos nėra, ir Baltarusijoje, kai opozicijos irgi nėra. Dar kartą noriu pasakyti, kad dėl kokybės ir sprendimų priėmimo daug geriau, nes tai yra objektyvu, tai yra demokratiška, tai yra nuomonių pliuralizmas.

Kitas dalykas, turbūt kiekviena partija ejo su tam tikromis programinėmis nuostatomis, na, ir dirbtinai kažką sukryžminti tu niekaip negali. Nes, be abejojimų, kiekvienas esame atsakingas rinkėjui, nes mūsų kai kurios programinės nuostatos visiškai skiriasi, ypač nuo socialdemokratų, kai kurios programinės nuostatos yra labai panašios su jūsų partijos nuostatomis. Būdami konstruktyvi, pabrėžiu, opozicija, o ne šiaip opozicija dėl opozicijos, mes tikrai galime priimti tokius sprendimus, kurių laukia šiandien Lietuvos žmonės. Ir mes savo įsipareigojimus tikrai įvykdysime – tiek Valstiečių ir žaliųjų sąjunga, tiek socialdemokratų pagal savo programų nuostatas, tiek mes pagal savo programų nuostatas. Todėl aš dar kartą akcentuoju, tikrai nenorėčiau būti kaip Rusijos Dūmoje arba Baltarusijos parlamente. Kuo stipresnė opozicija, tuo valdančiajai daugumai yra geriau.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamoji pretendente, miela Irena, išties pažadu, tikrai balsuosiu už jus. Džiaugiuosi, kad Tėvynės sąjunga būtų jus delegavo į šį atsakingą postą. Tačiau negaliu praleisti progos vedamas smalsumo pasiteirauti, kodėl jaunimą, kuris buvo pasirengęs, bent jau rinkimuose aiškiai dėstė savo retoriką valdyti visą valstybę, šiandieną jūs pasodinote ant atsarginių suolo, kas tai lėmė? Ar tai tiesiog nepasisekė rinkimai, ar turbūt kitos priežastys, ar tiesiog reikia dar tos brandos jaunimui? Ačiū.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, jūs turbūt norėjote paklausti, kodėl frakcija pasiūlė mano kandidatūrą, o ne kokio nors jauno kolegos? Aš manau, kad esant tokiai situacijai, kada mūsų kardinalūs pokyčiai įvyko Seime ir, kiek aš prisimenu, tiek daug pasikeitusių Seimo narių, kiek šiandien yra Seime, nelabai prisimenu, manau, kad šitoje situacijoje frakcija, norėdama konstruktyvaus darbo Seime, nusprendė, kad reikia labiau patyrusios vilkės, kuri galėtų šitą darbą daryti. O jaunieji kolegos tikrai užaugs ir greičiausiai kitos kadencijos Seime mano kandidatūra nebus siūloma, jeigu aš čia išvis būsiu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys M. Adomėnas.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiama pretendente, į prieš tai buvusį klausimą, manau, nė nevertėjo atsakyti. Manau, jį padiktavo apmaudas dėl to, kad Socialde-

mokratų frakcijoje jaunimo išvis nėra. Bet aš norėjau paklausti ko kito jūsų, kaip iš tiesų patyrušios Seimo vadovės. Žiūriu štai aš į Seimo statuto 188 straipsnio 2 dalį ir skaitau, kad kandidatus į Seimo Pirmininko pavaduotojų pareigas, pasitarę su frakcijomis, Seimo Pirmininkui siūlo taip, kad Seimo Pirmininko pavaduotojai būtų du ar trys Seimo opozicijos atstovai. Šios nuostatos yra akivaizdžiai nesilaikoma šiuo atveju. Vienas dalykas.

Kitas dalykas. Mano atmintyje, kuri nėra taip giliai siekianti kaip jūsų, vis dėlto Seimo Pirmininko pavaduotojai atspindėdavo frakcijų dydžius ir nebuvo taip, kad frakcija tam, kad patektų į valdančiąją daugumą, paskui gali *ad hoc* dauginti sau Seimo pavaduotojų skaičių tiek, kiek jiems patinka, pavyzdžiui, du, nors tai yra trečia pagal dydį frakcija. Ar jūs nemanote, kad čia vyksta Statuto pažeidimas, kai mes turime tokią struktūrą, kai opozicija turi tik vieną atstovą, o Socialdemokratų frakcija – du, visiškai neproporcingai savo dydžiui?

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju, kolega. Klausimas yra tiksliai pagal Statutą ir aš galiu pasakyti, kad 2008–2012 metų Seimo kadencijoje opozicijos ir buvo du vicepirmininkai: iš Socialdemokratų partijos buvo Č. Juršėnas, iš opozicinės Darbo partijos buvo V. Baltraitienė. Aš apgailestauju, kad šios daugumos Seimas nusprendė taip. Statute yra toks siūlymas iš tikrųjų ir tai būtų labai demokratiška, nes ir valdyboje turi dirbti paritetiniais pagrindais. Šiuo atveju Seimo Pirmininkas ir pavaduotojai yra iš valdančiosios daugumos ir tik vienas opozicijos atstovas, kuris bus valdybos narys. Tai, be abejo, yra kiekvienos valdančiosios daugumos pasirinkimas.

Aš tik vienu galiu pasidžiaugti, kad šios kadencijos valdančioji dauguma iš tikrųjų elgiasi garbingai ir opozicijai atiduoda tris tokius svarbius komitetus kaip Audito komitetą, Antikorupcijos komisiją ir Etikos ir procedūrų komisiją. Praeitose kadencijos Seimas net ir šitos nuostatos nesi-laikė ir mes, kaip opozicija, šitų pozicijų neturėjome Seime.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS. (LVŽSF). Laba naktis, gerbiamoji Irena, man jus teko truputėlį pažinti ir esu be galo laimingas, kad galėsiu dirbti su jumis šiuose rūmuose. Mane žavi jūsų nuoširdumas ir paprastumas, tai parodėte, kai buvote Seimo Pirmininkė, kaip gebėjote suvienyti įvairių nuomonių partijas. Klausimas būtų toks: koks yra jūsų asmeninis požiūris dėl dvigubos pilietybės suteikimo emigravusiems lietuviams? Ačiū.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju. Turbūt klausimą, kurį uždavėte... Tai bus turbūt ketvirtos kadencijos Seimas, kuris turėtų šį klausimą kuo greičiau spręsti todėl, kad visiškai nesvarbu, kur lietuvis gyvena, jis turi išlaikyti, jeigu tik nori, tą pilietybę, kurią gavo su gimimu, nesvarbu, kada jis gimė, ar prieš karą, ar po karo. Šiandien, kaip jūs puikiai žinote, mes daug kartų keitėme Pilietybės įstatymą, tačiau Pilietybės įstatymo Prezidentė nepasirašydavo vien todėl, kad jis prieštaraudavo Konstitucijai. Yra tik vienintelis būdas, norint mūsų piliečiams lietuviams, kurie gyvena šiandien ne Lietuvoje ir yra praradę pilietybę, tai Konstitucijos pataisos, kurios, kaip suprantate, turint tokią šiandieninę daugumą... Turbūt šiandien Seime irgi nėra nė vienos frakcijos, kuri balsuotų prieš dvigubos pilietybės įteisinimą lietuviui, nesvarbu, kokiame pasaulio krašte gyvenančiam.

PIRMININKAS. Dėkojame. Liko viena minutė. Klausimą užduoda Seimo narys S. Skvernelis.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gerbiamoji kolege, tikrai einant įvairias pareigas teko konstruktyviai bendradarbiauti su jumis, kaip Seimo Pirmininke, pavaduotoja. Jūs ne kartą ir šiandien minėjote savo kalboje „konstruktyvi opozicija“, kaip jūs suvokiate turinį šitos frazės arba šito termino „konstruktyvi opozicija“?

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, labai geras klausimas. Kaip aš suprantu ir ko visada norėjau dirbdama Seime, tikrai turbūt šiandien ir Seimo Pirmininkas tą išsakė, ir pati, kai dirbau Seimo Pirmininke, labiausiai visada nervina, kai yra tuščios, neargumentuotos kalbos. Kai kuris nors valdančiosios daugumos Seimo narys pasakė kad ir protingiausią mintį, bet jeigu sėdi opozicijoje, tai būtinai turi jam oponuoti, nesvarbu, kad *dūšioje* žinai, kad jis viską teisingai kalba, tai yra be rezultato, tai yra ne rezultatas, o tai yra tiesiog toks *pasišpilkavimas* Seimo salėje.

Kitas dalykas, turbūt ten, kur iš tiesų, kaip aš sakiau, programinės nuostatos vienos ar kitos partijos kardinaliai skiriasi, tai tu, natūralu, negali, sakykim, palaikyti to, kas tau visiškai yra nepriimtina pagal tavo programą, su kuria tuėjai į rinkimus, kurią pristatinėjai rinkėjams ir tavo rinkėjai arba tavo gerbėjai už tavo programą ir tavo mintis, ir tavo idėjas balsavo. Aš suprantu,

kad taip, ten, kur stuburą reikia laikyti dalykiniais klausimais, kur yra tavo programinės nuostatos, tą reikia laikyti, bet lygioje vietoje vien dėl to, kad tu esi opozicija, nors kartais ir nuostatos programinės atitinka, bet vis tiek prieštarauti, tai tikrai bendram darbui niekuo nepadeda, o Lietuvos žmogui tik kenkia.

Ir dar vienas pastebėjimas. Konstruktivią opoziciją aš suprantu tada, kai netgi... Vyksta, tarkim, Vyriausybės valanda ir prasideda iš vietos replikos, kurios galbūt visiškai ne į temą arba ne dėl to, ko nori paklausti, o tiesiog, sakyčiau taip, nemandagus parlamentarų elgesys. Tiek sau aš visada tokius reikalavimus kėliau, tiek savo frakcijai, nesvarbu, ar mes buvome valdančioji dauguma, ar opozicija, tiek keliu ir savo kolegoms, visiems kitiems parlamentarams, kad pirmiausia neužmirškime vieni kitų gerbti, gerbti kaip žmones, o pažiūras turėti skirtingas, todėl mes ir esame skirtingose partijose. Kad visi turėtume visas vienodas pažiūras, turbūt tokiais laikais jau mes gyvenome. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame, klausimų laikas baigėsi. (*Balsai salėje*) Diskusija. Diskutuoti užsirašė vienas Seimo narys – J. Olekas. Ar jūs kalbėsite?

J. OLEKAS (LSDPF). Mielieji kolegos, apgauti galima vieną kartą. Aš po Irenos kalbos noriu parodyti konstruktyvios pozicijos poziciją ir paraginti balsuoti už Ireną, kaip Seimo vicepirmininkę, nors turėčiau kai kurių pastabų, patikslinti – koalicinės Vyriausybės ne tik Baltarusijoje ar Rusijoje plačios, ir Suomijoje, ir Vokietijoje. Komitetas, apie kurį jūs kalbėjote ir kuris sakė, dėl ko jūs sustabdėte šio vakaro darbą, nevadinamas Informacinių technologijų, jis pasiūlyme vadinamas, kaip jūs norėjote, Inovacijų ir technologijų. Įsijunkite kompiuterį, kompiuteryje viską galima pamatyti.

Bet išėjau kalbėti ir dėl to, ir norėdamas tiesiog patarti jaunesiems jūsų frakcijos kolegoms. (*Balsai salėje*) Argumentai, kuriuos jūs vartojote sakydami, kad trokštate permainų... Aš labai gražiai galėčiau pasakyti: praeitą Seimo kadenciją – Seimo vicepirmininkė, užpraeitą kadenciją – Seimo Pirmininkė, šiek tiek anksčiau – laikinai einanti Ministro Pirmininko pareigas, dabar – Seimo vicepirmininkė, didelis pasikeitimas? Permainos, mielieji kolegos, tai nėra revoliucija, kai viską nutrypia, nudegina ir ant griuvėsių kažkas statoma, ir vargu ar pastatoma. Permainos tai yra tos patirties, kuri reikalinga, ir naujų jaunų idėjų suderinimas. Todėl nepaisant jūsų karštumo, vis tiek siūlau balsuoti ir už I. Degutienę, ir už A. Butkevičių.

23.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Gedimino Kirkilo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIII-11 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Teikiu Lietuvos Socialdemokratų partijos frakcijos Seime narį, Seimo narį G. Kirkilą į Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas. Ar sutinkate?

G. KIRKILAS (LSDPF). Taip, sutinku.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prašom.

G. KIRKILAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, pasistengsiu labai trumpai, gal čia daugelis, net ne daugelis, daugelis, ko gero, nežino, bet labai trumpai. Esu šiame Seime dirbęs įvairiausiose pozicijose, buvau ir frakcijos seniūnas, ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas, Užsienio reikalų komiteto pirmininkas, Europos reikalų komiteto pirmininkas, buvau net Prezidento V. Adamkaus paskirtas Kaliningrado derybininku. Kaliningrado tranzitas, kaip žinote, buvo viena iš sąlygų mums stoti į Europos Sąjungą. Teko dirbti ir daugumoje, ir opozicijoje, net trumpą laiką buvau opozicijos lyderis. Esu išmėginęs įvairias pozicijas.

Kolegos, mano nuomone, parlamentas tai, visų pirma, yra diskusija. Diskusija yra būtina. Tačiau tai yra ir kompromisas. Kompromisas reikalingas tam, kad mes priimtume kokybiškus sprendimus, ir, aišku, sprendimai turėtų būti daromi maksimaliai įmanomai plačiu konsensusu. Taip stengiausi dirbti ką tik pasibaigusioje kadencijoje Europos reikalų komitete, ypač pirmininkaujant Lietuvai Europos Sąjungos Tarybai. Kaip žinote, tai buvo sėkmingas pirmininkavimas, įvairių krizių metu ir kitais karštais atvejais, kuriuos teko spręsti Europos reikalų komitetui. Europoje, kaip žinote, mielieji kolegos, labai daug iššūkių, galbūt daugiausia per visą jos istoriją. Tikiuosi, mano patirtis jums visiems padedant būtų naudinga.

Tuo požiūriu, mielieji kolegos (baigiu), man artima jau išrinkto Seimo Pirmininko V. Pranckiečio pozicija dėl Seimo darbo atvirumo, darnos ir dalykiškumo. Manau, jog tai ir žiūrint į dabartinį geopolitinį kontekstą, ir Lietuvos požiūriu yra ypač svarbu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Pirmasis klausti užsirašė Seimo narys J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamasis kolega, iš tikrųjų linkiu sėkmingai darbuotis einant šitas naujas pareigas. Aš manau, kad ir pozicija, ir opozicija palaikys ir darbai mums visiems seksis sėkmingai. Mano klausimas būtų, ar tarp šitų sudėtingų darbų užteks laiko laisvalaikiui, sportui, kurį dažnai propaguojate? Taip pat ar užteks dėmesio jūsų mylimai krašto apsaugai ir ar tie 2 % 2018 metais mums bus pasiekiami?

G. KIRKILAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų planuoju rytoj pateikti mūsų Seimo rezoliuciją, aš tikiuosi, bendrą, kurią mes priimsime bendru sutarimu, dėl Lietuvos saugumo užsienio politikos ir gynybos tęstinumo. Tai būtų labai svarbus Lietuvos pareiškimas, mes pasauliui pasakytume, kad ši politika yra tęstina, ten taip pat kalbame ir apie krašto apsaugą. O dėl sporto aš manau, kad ypač naujoje Valstiečių ir žaliųjų frakcijoje yra labai daug sportiškų žmonių, propaguojančių sveiką gyvenimo būdą. Tiesa, aš nesu geriausias pavyzdys, bet tenisą labai mėgstu ir rekomenduoju prisijungti. Manau, kad tenisas beveik būtinas sportas politikui, man taip atrodo. (*Balsai salėje*) Futbolas taip pat.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega, jūs minėjote, kadėjote daug pareigų, aš dar vienas priminsiu. Seimo delegacija Lietuvos ir Lenkijos Seimo ir Senato narių Asamblėjoje. Vis dėlto valdyboje jūs būsite, ko gero, labiausiai patyręs užsienio politikos srityje. Vienaip ar kitaip, Seimo valdžia gali inicijuoti kažkokius tarpusavio santykių proveržius. Iš jūsų pusės kokie nors veiksmai galimi, numatomi žvelgiant į perspektyvą?

G. KIRKILAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Taip, buvau ir kitose delegacijose, buvau NATO parlamentinės delegacijos vadovas. Tenka pripažinti, kad praėjusioje kadencijoje, ką tik pasibaigusioje, nepavyko užmegzti glaudesnių Lietuvos ir Lenkijos parlamentinės asamblėjos santykių. Dabar, kaip žinote, lenkų pusė turi mus pakviesti, mes patys savęs pakviesti negalime. Aš manau, kad tiek Seimo Europos reikalų komitetas, tiek Užsienio reikalų komitetas, tiek parlamentinė draugystės grupė, mes tikrai turime pateikti visas įmanomas indikacijas mūsų kaimynams lenkams dėl tokių santykių atnaujinimo. Vienas toks ženklas kaip ir buvo – buvo kvieistas Europos reikalų komitetas. Tiesa, Lenkijos pusė paskutinę minutę atsisakė. Galbūt, kiek aš žinau, neformaliai motyvuodama, kad jie laukia naujojo Seimo išrinkimo. Taigi naujas Seimas jau yra išrinktas, aš tikiuosi, kad jie atsilieps į tai. Ir ne tik Lietuvos ir Lenkijos parlamentinė asamblėja, bet, kaip žinote, yra Lietuvos, Lenkijos ir Ukrainos trišalė parlamentinė asamblėja, kurioje teks Seimo Pirmininkui atstovauti, ir taip pat aktyviai veikti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narė I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega, aš labai džiaugiuosi, kad jūs esate pasiūlytas į Seimo Pirmininko pavaduotojo poziciją, ir labai tikiuosi, kad kaip ir praeitoje kadencijoje jums bus patikėta, kaip Seimo Pirmininko pavaduotojui, Europos reikalų komiteto pirmininko pozicija. Kadangi šios kadencijos Seimas yra gerokai atsinaujinęs, tiesiog noriu jūsų paklausti, jeigu mes jus išrinksime, o aš tikiuosi, kad taip ir bus, kiek jūs tikėtės turėti pavaduotojų Europos reikalų komitete, ar iš opozicijos irgi bus žmogus? Aš manau, kad šiuo klausimu, kaip visada jums vadovaujant, buvo puikiai sutariama, kokiomis kryptimis (ir tą valdyboje pristatydavote) mes turime vykdyti užsienio politiką. Jūs iš esmės buvote tas variklis, kuris užveddavo mus ant kelio. Ačiū.

G. KIRKILAS (LSDPF). Ačiū, mieloji Irena. Aš taip pat džiaugiuosi, kad jūs esate pasiūlyta į Seimo Pirmininko pavaduotojo poziciją. Aš manau, kad tikrai mes, jeigu būsime išrinkti, bendradarbiausime. Kryptys rytoj bus išdėstytos mano jau minėtoje rezoliucijoje. Aš tikiuosi, kad Seimas tikrai draugiškai tam pritars. Kiek aš žinau, yra dar kelios iniciatyvos dėl užsienio politikos rezoliucijų Seime, kurios, manau, nubrėš tam tikras Lietuvos užsienio politikos gaires. Čia gal nevisiškai Europos reikalų komiteto pirmininko reikalas, daugiau Užsienio reikalų komiteto, bet vis dėlto labai svarbi kryptis yra Jungtinės Amerikos Valstijos. Pati Europa, kaip žinote, aš jau minėjau, nenoriu plėstis, turi daugybę problemų, iššūkių, tai, aišku, ir breksitas, aišku, ir pabėgėlių krizė nėra dar pasibaigusi, taip pat ir kai kurios kitos. Ir mums teks ieškoti kelių kartu, beje, ir su

Prezidente. Priminsiu, kad užsienio politiką mes vykdome kartu su Vyriausybe ir Prezidente. Taigi man tos kryptys daugiau ar mažiau yra aiškios.

Dėl pavaduotojų. Kolegos, aš nevisiškai sutinku su visais, kurie svarsto, mažiau ar daugiau reikia. Mano požiūriu, pavaduotojai nėra kažkokie ypatingi viršininkai. Kuo daugiau įeina žmonių į vadovybę, pavyzdžiui, Europos reikalų komitetą, tuo geriau. Man taip atrodo. Opozicija būtinai turi turėti. Aš nesiruošiu ir niekada nepriiminėdavau sprendimų, jeigu nepritaria opozicija. Aš įsivaizduoju, kad tai yra bendri Lietuvos sprendimai. Juk pagrindinė Europos reikalų komiteto funkcija yra suteikti mandatą įvairioms taryboms, ministrams, beje, Prezidentei taip pat. Ir čia mes tikrai turime visada diskutuoti tol, kol pasieksime konsensumą. Tai galima padaryti. Kartais reikia galbūt tam kantrybės, ištvermės, bet ir tolerancijos, ir tai galime pasiekti. Aš manau, kad tai pasieksime.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausimą užduoda Seimo narys A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamasis pretendentė. Štai iš mūsų frakcijos 31 žmogaus rūko tik vienas, ir, man atrodo, mes jį išauklėsime, kad ir jis mestų. Tuo tarpu Socialdemokratų frakcijoje, matau, yra kokie šeši ar septyni, ir vienas iš jų esate jūs. Kol mes su Rima ir kai kuriais kitais buvome pavieniai, kurie kovojome už sveikesnę gyvenseną, tol jūs, atrodo, ir jūsų frakcija dar išsisuko. Bet dabar ir Aurelijus prisidėjo, ir Ramūnas, dar kai kurie kiti, Rima bus valdyboje tikriausiai. Tai jums bus sunku išsisukti. Ar jūs nemanote, kad jau laikas mesti rūkyti ir dėl to, kad sveikėnis būtumėte, ir geriau futbolą žaistumėte, ir kaip asmeninis pavyzdys tautai ir savo frakcijai būtumėte? Kaip jūs manote?

G. KIRKILAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega. Jau vieną kartą turėjau iššūkį. Kažkada jūsų kolega daktaras Ž. Padaiga, tuo metu sveikatos ministras, irgi metė iššūkį. Aš jam pasiūliau susirungti teniso aikštelėje. Tuo atveju jis pasirinko stalo tenisą. Jei jis būtų laimėjęs, jau seniai būčiau metęs rūkyti, bet taip neįvyko. Jei kas nors norėtų mesti iššūkį iš jūsų frakcijos, pavyzdžiui, lauko teniso aikštelėje, pamėginkime, gal pavyks. Bet iš tikrųjų jūs esate teisus. Tikrai blogo pavyzdžio niekam nesirengiu teikti. Be to, aš galvoju, kad turiu šiek tiek kultūringesnį nesveiką įprotį, t. y. rūkau pypkę. Bet jis tik trupučiuką kultūringesnis, bet negeras, pripažįstu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas kolega Gediminai, aš suprantu, kad jūs jau faktiškai užsitikrinote Seimo vicepirmininko kėdę, ir aš pats balsuosiu, bet klausiu jūsų, kaip Socialdemokratų partijos liberaliojo flango žmogaus, apie opozicijos teises, požiūrį į opozicijos teises. Štai ši siūloma reforma mažinti Seimo vicepirmininkų skaičių nuo septynių iki penkių iš esmės dvigubai arba trigubai sumažino opozicijos vicepirmininkų skaičių, žinant, kad šiandien dar galiojančiame Statute yra parašyta, kad Seimo opozicijai yra skiriama ne mažiau kaip dvi Seimo vicepirmininkų kėdės. Dabar paliekama viena. Valdantieji pasiūlo tokią reformą – sumažinti Seimo vicepirmininkų skaičių iš esmės sumažinant opozicijos vicepirmininkų sąskaita, savo valdančiųjų sąskaita – nuo penkių iki keturių, o žinant, kad nebuvo užimtas vienas etatas, tai iš esmės nuo keturių iki keturių. Kaip jūs, kaip liberalas tarp socdemų, vertinate tokią reformą?

G. KIRKILAS (LSDPF). Na, būkite geras, nevadinkite manęs liberalu, nes dėl jūsų nuolat nukenčiu frakcijoje ir partijoje.

Bet jei kalbėtume rimtai apie pavaduotojų skaičių, aš jau minėjau savo požiūrį į Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotojų skaičių. Aš manau, kad parlamentas... galėčiau pasakyti ir dėl komiteto, mano požiūriu, labai gera idėja turėti Kultūros komitetą, tikrai šios pozicijos nėra kokios nors valdininkų pozicijos. Dar kartą sakau, kuo daugiau ir opozicijos atstovų yra įtraukta į parlamento vadovybę ir komitetų vadovybę, tuo yra geriau. Tokia yra mano pozicija.

Gerbiamieji kolegos, bet nelaužykime iečių dėl komiteto įsteigimo. Aš pasakysiu kodėl. Komitetų struktūra turi atitikti gyvenimą. Pripažinkime sąžiningai, ir aš, kaip Seimo senbuvis, pripažįstu, kad mes labai mažai dėmesio skiriame kultūrai. Deja, kultūra Švietimo, mokslo ir kultūros komitete paskęsdavo. Jai būdavo skiriama tik tiek. Dabar komiteto išskyrimas yra labai svarbus dalykas. Aš pats kažkada atėjau iš kultūros ir žinau, kaip mūsų kultūros žmonės kenčia dėl dėmesio stokos. Ir įstatymų leidėjų, ir kitų institucijų. Todėl mes per daug iečių laužome. Aš manau, į jau pasiūlytą biudžeto projektą tikrai mes galime sukelti visas mūsų struktūrines reformas, išsaugoti demokratiją ir išsaugoti galbūt papildomą dėmesį šiuo atveju kultūrai.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiamas pretendentė, iš tikrųjų jūsų patirtis nepalieka abejingų. Galime ginčytis, vieniems palieka didelį gilų teigiamą įspūdį, kitiems galbūt šiek tiek kitoki. Bet iš tikrųjų jūs patirties turite daug. Ir, kaip Seimo Pirmininko pavaduotojo, tikrai jūsų patirtis ir vėl dar kartą atsiskleis. Bet ar nemanote, kad galbūt jau laikas leisti kitiems šiek tiek realizuoti savo galimybes, savo idėjas, galbūt jaunesniems frakcijos nariams?

G. KIRKILAS (LSDPF). Ateikite į mūsų komitetą, padirbėkite, laimėsite kitus rinkimus, tikrai jums su malonumu užleisiu. Manau, kad šiandien tai yra labai svarbi pozicija. Bet mes, Seimas, esame toks, kokia yra Lietuva. Lietuvoje yra ir jaunų, yra ir vidutinio amžiaus žmonių, ir vyresnių, tokių kaip aš, ir su įvairia patirtimi. Aš visada sakau: kas yra Seimas? Seimas tai yra mini Lietuva. Ji yra įvairių socialinių grupių, įvairių profesijų, patirčių. Ir mes tokie pat esame. Taip, aš sutinku su jumis. Ir ypač kviečiu jaunimą iš įvairių frakcijų ateiti į Europos reikalų komitetą. Kodėl? Ne todėl, kad kiti komitetai būtų blogesni. Bet Europos reikalų komitetas apima viską. Faktiškai viską, ką daro Vyriausybė plius Prezidentas ir ką daro Europa, šiame komitete jūs pamatysite ir išmoksitė. Kviečiu ateiti į Europos reikalų komitetą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narė M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Gediminai, visų pirma, noriu pasakyti, kad tikrai palaikysiu jūsų kandidatūrą ir balsuosiu už jus balsuojant dėl Seimo Pirmininko pavaduotojų. Tačiau matyti, kad jūsų frakcijai, Socialdemokratų frakcijai, atsinaujinimo klausimas yra gana skaudus ir opus, iš nuolat skriejančių replikų iš tos pusės į mūsų frakciją. Apie naujas idėjas turi kalbėti gerbiamas J. Olekas, kuris kažkada irgi buvo jaunas politikas, bet dabar matyti, kad taip ir nepavyko į frakciją atvesti daugiau jaunų politikų, kurie galėtų šiek tiek labiau simbolizuoti Socialdemokratų frakcijos atsinaujinimą.

Mano klausimas jums. Ar jums neatrodytų, kad tikrai jūsų frakcijai užtektų ir vieno Seimo Pirmininko pavaduotojo? O jei jums taip neatrodo, ar tikrai nebūtų kokio nors kito kandidato būti antruoju pavaduotoju, kuris geriau simbolizuotų valstiečių ir žaliųjų taip akcentuojamą profesionalizavimą ir atsinaujinimą visos mūsų struktūros? Labai ačiū.

G. KIRKILAS (LSDPF). Ačiū už tai, kad mane paremsite. Toks yra koalicijos daugumos sprendimas. Ji pasiūlė A. Butkevičių. Aš manyčiau, kad mes dažnai po savo karštų diskusijų, ypač po rinkimų, ne viską gerai vertiname. Ministro Pirmininko pozicija yra pati sunkiausia. Nenoriu įžeisti Seimo Pirmininko, nenoriu įžeisti mūsų valstybės vadovo, dabartinės Prezidentės, bet tai yra pati sunkiausia pozicija valstybėje. Galbūt jums atrodo, kad vieni geriau, kiti blogiau dirbo. Paklauskite A. Kubiliaus arba I. Degutienės, arba E. Gentvilo, kuriam taip pat šiek tiek teko paragauti Ministro Pirmininko pareigų. Tai yra pati sunkiausia pozicija. Ji yra labai vertintina.

O dėl Seimo Pirmininko pavaduotojų skaičiaus aš jau sakiau. Mano požiūriu, kuo daugiau žmonių įtraukta į parlamento vadovybę, tuo yra geriau.

PIRMININKAS. Dėkoju. Laikas klausti išseko. Pereisime prie diskusijų. Yra užsirašiusi viena Seimo narė I. Šiaulienė. Ji kalbės frakcijos vardu, todėl skiriama iki 7 minučių.

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Vėlus vakaras, ir gavau žinutę iš rinkėjų. Sako, naujas Seimas skelbia permainas, bet vėl tęsiasi naktiniai posėdžiai ir J. Razmos išvedžiojimai. Tai kad nebūtų vien Jurgio... (*Balsai salėje*) ...noriu pasidžiaugti, kad iš esmės Gediminas sulaukė visuotinio pritarimo ir Irenos iš dešinės adoracijos, ir Eugenijus priimtų į frakciją kaip liberalų. Man tik liko kreiptis į valdančiąją daugumą. Nepamirškite balsuoti už G. Kirkilą, kad Europos reikalai būtų patikimai, išmintingai ir toliau sprendžiami Respublikos Seime. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Teikiu Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos Seime narį A. Nekrošius kandidatą į Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojus. (*Balsai salėje*) Nebuvo daugiau užsirašiusių kalbėti. Ar sutinkate kandidatuoti? Prašom.

23.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl Arvydo Nekrošiaus išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIII-12 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Aš pasistengsiu trumpai. Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, kolegos ir bendraminčiai, pirmiausia noriu pasveikinti visus, šiandien prisiekusius ir pradėjusius savo ketverių metų tarnystę Lietuvai ir jos žmonėms. Įgijome milžinišką tautos pa-

sitikėjimo mandata: iš mūsų rinkėjai tikisi kitokio požiūrio į Lietuvos žmones, iš mūsų laukia sąžiningo darbo, atvirumo, jautrumo, tolerancijos ir pagarbos žmogui. Privalome būti teisingi, pavyzdinti, o mūsų sprendimai nesavanaudiški, skaidrūs, nešališki ir vieši. Daugelis Lietuvos žmonių tikisi esminių permainų, kurios gerins žmonių gyvenimą, todėl kviečiu visus Seimo narius, priklausančius valdančiajai koalicijai ar opozicijai, nusiteikti rimtai ir telktis šiam svarbiam darbui. Žinoma, kiekvienas turime laisvą Seimo nario mandatą, galime elgtis taip, kaip norime, bet susitelkę mes galime padaryti tuos darbus, kurių visuomenė laukia.

Gerbiamas Seimo Pirmininke, noriu padėkoti jums už tai, kad teikiate mano kandidatūrą į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas. Norėčiau padėkoti savo kolegoms – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos nariams, taip pat partijos pirmininkui R. Karbauskui už pasitikėjimą. Tai yra labai didelė atsakomybė. Į šias siūlomas pareigas aš žiūriu labai rimtai ir atsakingai. Pagrindinis uždavinys – siekti Seimo narių sutelkto ir konstruktyvaus darbo. Privalome kalbėtis ir susikalbėti, nepaisydami, ar atstovaujame valdančiajai daugumai, ar opozicijai, kad priimtume pačius geriausius sprendimus, kurių laukia žmonės.

Manau, kad galiu eiti šias siūlomas pareigas. Man visada buvo svarbu morali politika, pagarba žmogui ir valstybei, sąžiningumas, pareigingumas, atsakomybė. Balsuodami už mane, jūs turėsite ne tik patyrusį, darbštų Seimo Pirmininko pavaduotoją, bet ir turėsite galimybę įgyvendinti numatytus pokyčius, kurių labai reikia, kad politikoje būtų daugiau vertybių, teisingumo, pagarbos dirbančiam ir kuriančiam žmogui, kad Lietuvos piliečiai gyventų saugiai, oriai ir laimingai savo šalyje.

Kadangi daugelis nėra išsamiai susipažinę su mano gyvenimo aprašymu, gebėjimais ir kompetencijomis, pasistengsiu glaustai jas pristatyti. Esu raseiniškis, technologijos mokslų srities aplinkos inžinerijos mokslų daktaras, inžinierius energetikas, mokslininkas, Aleksandro Stulginskio ir Vytauto Didžiojo universitetų dėstytojas. Esu stropus, itin kruopštus ir atsakingas. Pasižymiu racionaliu, analitiniu mąstymu. Tai tik patvirtina mano moksliniai pasiekimai. Ne vienus metus tobulinau savo gebėjimus ir gilinau įgytas žinias įvairiose ilgalaikėse ir trumpalaikėse stažuotėse užsienyje, dirbau su įvairiais Europos Sąjungos moksliniais projektais, gebu bendrauti trimis užsienio kalbomis: anglų, vokiečių ir rusų.

Gerbiamieji Seimo nariai, mieli kolegos, bendraminčiai, nesvarbu, kuriai partijai priklausote, prašau palaikyti mano kandidatūrą į Lietuvos Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas. Balsuokite už naują politikų kartą.

Baigdamas noriu pasakyti. Puikiai suvokiu atsakomybę ir pareigą, tad jeigu būsiu išrinktas, turėsiu būti visiems jums vienodai teisingas, lygiai vienodai atsakingas.

Mielieji kolegos, į visus jums rūpimus klausimus esu pasirengęs atsakyti. Ačiū Pirmininkui už man suteiktą žodį.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausti yra užsirašę Seimo nariai. Pirmasis užsirašę Seimo narys J. Olekas. Prašau.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Aš užduosiu labai trumpą tradicinį klausimą. Jūs labai gražiai prisistatėte, paminėjote savo mokslinę veiklą. Mano klausimas yra: kaip jūs žiūrite į nacionalinį saugumą? Ar mes galėsime tikėtis Seimo vicepirmininko paramos 2018 metais ir sulaukti palaikymo, kad Lietuva pagaliau savo išipareigojimą 2 % finansuoti krašto apsaugai vykdytų, nes mes jau padarėme didelį žingsnį, konservatoriai buvo sumažinę finansavimą, ir visai jau artėjame prie 2 %? Reikia tikrai nedidelių pastangų, kad tai padarytume. Aš paklausiau Seimo vicepirmininko, jeigu galima.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Labai dėkoju už jūsų išsakytas mintis ir klausimą. Šiaip tai yra viena mano mėgstamiausių sričių, nes didžiausią kompetenciją esu pasiekęs aplinkosaugoje (ko gero, tikėčiausi darbą pratęsti Aplinkos apsaugos komitete), tačiau mano antrasis pasirinkimas būtų Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Man šie klausimai yra labai aktualūs.

PIRMININKAS. Dėkojame. Seimo narė I. Šiaulienė. Prašau klausti.

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs – jaunos kartos politikas, ir su puikiu išsilavinimu. Skaitau jūsų biografiją – inžinierius energetikas, technologijų mokslų daktaras. Prašau pasakyti, kaip jūs manote, ar gali būti programos „Darni Lietuva“ sėkmingas vykdymas be skaitmeninės ekonomikos darnios plėtros ir be su visu tuo susijusių klausimų?

Ar neplanuojate dirbti (aš tikiu, kad liks Inovacijų ir technologijų komitetas) šitame komitete, kad tikrai programa ir Lietuva būtų moderni? (*Balsai salėje*)

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Aš manau, kad kaip rytoj nuspręsite, taip ir bus. Iš tikro, kokie bus komitetai, manau, kaip Seimas nuspręs, taip ir dirbsime. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiamas pretendente, iš tikrųjų girdėjome nemažai liaupsių ir jūsų pačių prašymą palaikyti jus dėl to, kad jūs esate naujos kartos politikas. Aš manau, kad tikrai, žiūrėdami į visus pretendentes, turėtume tai padaryti, bet aš vis dėlto norėčiau paklausti jūsų nuomonės, nes jūs jau tai akcentuojate. Kokie, jūsų manymu, jūsų, kaip naujos kartos politiko, privalumai, lyginant su vyresne karta? Kodėl jūs manote, kad nauja karta vis dėlto turėtų imti viršų?

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju už klausimą. Iš tikro yra gana didelis, manau, požiūris į bendrą valdymo aparatą, t. y. bendrą požiūrį į Seimo darbą. Galbūt tie seni dirbantys politikai jau yra įpratę taip dirbti ir jiems nereikia pokyčių, jiems viskas gerai. Aš manau, kad naujas žmogus, naujas požiūris iš tikro prisidėtų prie būsimų pokyčių ne tik mūsų Seime, bet ir visoje Lietuvoje.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys V. Sinkevičius.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Pirmiausia noriu pasidžiaugti kaip vienas jauniausių parlamentarų savo frakcijos kolega. Norėčiau Arvydo paklausti. Seimo vicepirmininkai susiskirsto veiklos sritis ir prioritetus. Kokios būtų paties prioritetinės kryptys?

Antras toks galbūt šalia to klausimas. Mes siekiame būtent parlamente vienybės įvairiais klausimais. Kaip jūs matote, kaip jūs galite padėti taip pat naujai išrinktam Seimo Pirmininkui vienyti parlamentą? Ačiū.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Be abejo, prioritetinės sritys paskirstomos Seimo Pirmininko pavauduotojams ir kiekvienas dirba savo darbą. Be abejo, tai yra Pirmininko prerogatyva.

Kaip reikėtų suvienyti mūsų bendrą darbą? Aš manau, kad svarbiausia yra kalbėtis tarpusavyje. Kai daugiau kalbėsi, daugiau ir susikalbi.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Gerbiamas Arvydai Nekrošiau, sunku dar mums ir jūsų pavardę žinoti, o ypač visą frakciją ir jūsų frakcijos pažiūras suprasti. Štai aš bandžiau ieškoti, gūglinti – ne kažin ką čia ir atradau. Supratau, jūs turite kokią nors su politika mažiau susijusią kompetenciją, bet man vis dėlto labai rūpi, matyt, ir visiems rūpi jūsų, kaip politiko, pažiūros. Štai pagal „Mano balsas“ jūs esate nuo liberalo iki Rusijos mylėtojo. Apibūdinkite iš tikro savo pažiūras, savo politines preferencijas, savo ideologines pažiūras.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Norėčiau, kad sukonkretintumėte paskutinę pastabą, kur ten su Rusijos mylėtoju.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Buvo tokia apklausa, kurioje jūs dalyvavote.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Aš nesu labai jau ten didelis Rusijos mylėtojas.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Bet man taip pasirodė. Jūs pasakykite, gal aš klystu?

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Jeigu taip žiūrėtume, tai aš esu Lietuvos patriotas, čia, ko gero, klausimų netgi neturėtų kilti. Kadangi esu jaunimo atstovas, tai mano pažiūros yra gana liberalios, tačiau esu ir gana krikdemiškų pažiūrų, kadangi šeimos sąvoka ir Bažnyčios įtaka, manau, turi gana didelę įtaką mūsų gyvenime, ir aš laikyčiausi tradicinės šeimos vertybių.

Kalbant apie, kaip štai čia kolega klausė, nacionalinį saugumą, tai aš esu, nežinau, čia mane labai nustebino su tokiu klausimu, tai esu didelis Lietuvos patriotas ir daugelis mano draugų netgi nesuprastų, jeigu aš kitaip galvočiau.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamasis pretendente, norėčiau jūsų, kaip jauno žmogaus, paklausti. Sakykime, jūs kartu šioje rinkimų kampanijoje su savo partija deklaravote, kad štai pakelsite Seimo prestižą, ir būtent jums, kaip valdybos nariui, kaip Seimo Pirmininko pavauduotojui, reikės tą daryti. Vis dėlto, kaip jūs, na, tiesiog minėjote, kad daug stažavotės užsienyje, matėte, kokie ten parlamentų reitingai, kokioje vietoje yra reitingų lentelėje, ar dabar atėmus vien tikrai penkis vairuotojus iš Seimo Pirmininko pavauduotojų, tas reitingas staiga šoktels? Galbūt jūs matote kitą priežastį, kaip galima būtų sustiprinti parlamentinę veiklą, kad parlamentas

užimtų deramą vietą valstybės sąraangoje, kad būtų stiprus ekspertinis tas lygmuo pačiame parlamente? Ar čia tiktai vien tik kanceliarinės išlaidos, manote, lems tą prestižą? Ačiū.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Manau, kad tai tiktai pradžia ir mūsų čia pirmieji pasiūlymai parlamentinei veiklai skirtas lėšas pakankamai apriboti, nes jos buvo prieš tai išpūstos, kadangi pas mus buvo išpūsta dėl Europos pirmininkavimo ir panašiai. Tai aš manau, kad tas lėšas reikėtų tikrai sumažinti ir parodyti puikų pavyzdį mūsų žmonėms.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narė G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki, norėjau paklausti. Ištis jūsų prisistatymas pasirodė gal dėl politinės patirties stokos šiek tiek eklektiškas, na, jūs ir šiek tiek liberalių pažiūrų, šiek tiek ir krikdemiškų, šiek tiek ir valstietiškių. Iš kitos pusės, jūsų paties kalba pasirašyta pasirodė labiau kaip skaitymas iš reklaminio lankstinuko, o informacijos apie jus viešojoje erdvėje tikrai gana trūksta. Jūs save pristatote kaip naujos kartos politiką ir tai akcentuojate. Iš esmės kaip naujos kartos politikui, kaip jaunam žmogui, kaip žadėjusiam, kaip atstovui partijos, kuri žadėjo atsinaujinimą, kaip jums atrodo jūsų būsimi kolegos, bendradarbiai, kiti kandidatai į Seimo Pirmininko pavaduotojus iš Socialdemokratų frakcijos? Ar jie yra ta nauja karta, permaininga karta, ką jūs manote apie savo būsimus bendradarbius, jeigu apie save taip pakankamai painiai papasakojote?

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Suprantu, kad šis klausimas yra su intencija, tačiau aš į jį pabandyčiau atsakyti šiek tiek kitaip. Aš džiaugiuosi, kad turėsiu tokius kolegas, kurie man padės mano darbe, pasidalins savo patirtimi. Ypač džiaugiuosi I. Degutiene, kuri man yra puikus pavyzdys, kaip Seimo Pirmininkas turėtų dirbti. Tai aš tiktai džiaugiuosi.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamas jaunasis kolega, jūs pretenduojate į aukštas pareigas, būsite vienas iš valdančiosios koalicijos lyderių. Iš kitos pusės jūs, jūsų partija perimate valdžią iš buvusios A. Butkevičiaus Vyriausybės. Šiaip jau yra įprasta, kad keičiantis bet kokioje didelėje organizacijoje valdžioms yra atliekamas išsamus auditas, kas yra paveldima. Sakykite, ar jūs atliksite, aš kalbu, čia jau kaip į valdančiosios koalicijos lyderį į jus žiūriu, ar atliksite auditą tų reikalų, kuriuos perimate iš buvusios Vyriausybės, aš turiu omeny visokių ir auksinių šakučių, vijūnėlių, žentų ir t. t.? Ar leisite, kad visi galai būtų paskandinti tam, kad turėtumėte pavaduotoju, pavyzdžiui, A. Butkevičių?

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Be abejo, manau, kad Seimo Pirmininkas irgi, kaip šnekėjo savo pristatomojoje kalboje, akcentavo, kad reikės perimti daugelį funkcijų ir dėl daugelio reikės atlikti inventorizaciją, kaip jūs įvardinote, tam tikrų veiksmų, tam tikrų veiklų. Aš manau, kad šitai irgi bus įgyvendinta.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, noriu paklausti, ar jūs domėjotės pastaruoju metu Seime priimamais įstatymais, susijusiais su aplinkosauga, ypač iš jūsų srities – geologijos? Jeigu taip, tai ką jūs esate girdėjęs ir ką manote apie paskutinį Žemės gelmių įstatymo pakeitimą, kur būtų galima užstatyti statiniais tam tikras vietas, kur yra išžvalgyti telkiniai? Ar jūs girdėjote ką nors apie tai ir kokia būtų jūsų nuomonė apie tai? Ačiū.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Šiaip mano požiūris būtų neigiamas. Tačiau plačiau negalėčiau pakomentuoti šiuo metu.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narys V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Gerbiamas pretendentė, šiandien visą vakarą klausau, kadangi dauguma yra valstiečiai, visi kalba apie kažkokius prioritetus, tačiau žemės ūkis niekam neįdomus, pasirodo. Kaimas baigia ištuštėti, kaip rašė J. Avyžius „Kaimas kryžkelėje“, dabar jau pasiekėme didesnę momentą. Aš jau nekalbu, kad mes sugrąžinsime tuos, kurie išvažiavo į užsienį. Ką darysite, kad jie nevažiuotų?

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Daugelis dabar deklaruoja, kad reikia uždrausti išvykti. Aš juokaudamas irgi sakydavau, geriausia uždrausti išvykti – tai pastatyti sieną ir nieko neišleisti. Manau, kad svarbiausia yra žmones susigrąžinti iš užsienio, o ne jiems drausti išvykti, nes išvykę žmonės iš esmės ten įgyja vienokią ir kitokią patirtį ir grįžę jie tą patirtį perteiktų Lietuvoje, kur galėtų kurti verslus, kurti šeimas, galėtų užsidirbti ir gyventi čia.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiamas pretendentė, aš norėčiau jus pataisyti, jūs turbūt turite klaidingą informaciją dėl parlamentinių lėšų išpūtimo. Tai po ekonominės krizės, kai parlamentinės lėšos buvo 50 % sumažintos, jos ir nebuvo atkurtos. Jos niekaip nėra susijusios su Lietuvos pirmininkavimu Europos Tarybai.

Aš noriu jūsų paklausti, kadangi jūsų frakcijoje tikrai, žiūriu, ne vienas ir ne du yra iš akademinio pasaulio žmonių, kuo aš labai džiaugiuosi, iš aukštojo mokslo, ar jūs negalvojate apie Konstitucijos pataisą, kad Seimo nariams būtų leidžiama ne tiktai kūrybinė veikla, bet ir pedagoginė? Ačiū.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Aš norėčiau patikslinti, pratęsti mintį dėl Europos Sąjungos pirmininkavimo, tai buvo Pirmininko pavaduotojų skaičius padidintas, tą turėjau mintyje.

O dėl veiklos dabar. Aš išeidamas jau iš kelių universitetų, be abejo, labai dėl to išgyvenau, mano studentai dėl to išgyveno, kadangi vadovavau penkiems studentams, kurie dabar liko be vadovo ir kuriems reikia faktiškai po kelių mėnesių pabaigti savo darbus. Tai vienas dalykas.

Antras dalykas, manyčiau, kad neatlygintinai tai būtų galima daryti, ir manau, kad teikčiau kokius nors pasiūlymus ir panašiai, kad tuo būtų galima užsiimti. (*Balsai salėje*) Na, taip. (*Balsai salėje*) Bet, deja, deja.

PIRMININKAS. Dėkojame pretendentui.

Diskutuoti niekas neužsirašė.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamasis Seimo Pirmininke, tikrai nenoriu priekabiau, bet Statutas sako taip: kol kalba prelegentas tribūnoje, tol galima užsirašyti. Dabar jis dar kalbėjo, atsirado lentelė, nebuvo nė vienos pavardės ir negalima užsirašyti kalbėti. Turėjo būti suteikta teisė užsirašyti, kol dar prelegentas yra tribūnoje. Nebuvo suteikta tokia teisė.

PIRMININKAS. Dėkoju už pastabą. Priimta. Ar norite diskutuoti, norite kalbėti? (*Balsai salėje*) Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, labai džiaugiuosi dėl šito jauno žmogaus kaip pasiūlyto kandidato. Tikrai dedame viltis, ir tik pajuokauti turbūt galima, kad įsigali ASU – Aleksandro Stulginskio universiteto – žmonės Seimo vadovybėje. O šiaip bandyčiau apibendrinti visų pateiktų kandidatų personalijas. Buvo kritikuojama naktinė mokesčių reforma, padaryta 2008 metais, o šiandien daroma naktinė personalijų reforma, gimsta naujos naktinės personos, atgimsta. (*Šurmulyse salėje*) Tačiau kartu apibendrinamas noriu pasakyti, pakartoti, kad Seimo vicepirmininkų skaičiaus arba personalinės reformos yra daromos opozicijos sąskaita. Paskaičiuokime ir matysime, kad būtent opozicijos sąskaita yra mažinamas Seimo valdymo aparatas, kam būtų galima pritarti, ir tikrai galima pritarti ir planams atsisakyti priskirtų lengvųjų automobilių su vairuotojais.

Ir dar vieną dalyką noriu pabrėžti, kad sugalvotas pretekstas, kaip eliminuoti liberalus. Antrą kadenciją iš eilės liberalai neturėtų atstovų Seimo valdyboje. Kadangi liberalai, atrodo, niekuo neužkliuvę, tai sakoma, gal palaukime, kol baigsis E. Masiulio teismo procesas, pasižiūrėsime, ar partija su tuo nesusijusi. Tikrai pajuokaudamas galiu sakyti, teismo procesas kada nors prasidės, kada nors pasibaigs, per tą laiką pasibaigs, ko gero, Seimo kadencija, bus sakoma: na va, niekaip nesusiję, atsiprašome, tačiau liberalų Seimo vadovybėje antrą kadenciją iš eilės nėra. Ankstesnėje kadencijoje, atrodo, buvo asmeninė kažkieno nemeilė liberalams arba atsakas už kritiką, šiuo atveju net ir kritikuoti nepradėjome, bet štai sugalvotas toks dalykas – į valdančiąją koaliciją negalima. Tiesą sakant, ir nesiveržėme.

Seimo vadovybėje, manau, galėjo būti ir liberalų atstovas, tačiau sugalvojus štai tokį futuristinį spėjimą, kad galbūt kas nors kaip nors galėtų būti susijęs, mūsų vėl nebus Seimo valdyboje. Tai ne dėl posto, tačiau aš noriu pasakyti, kad Seimo valdyboje yra sprendžiama daug klausimų, juos svarbu žinoti visoms frakcijoms, atstovaujamos Seime. Šiuo atveju Seimo valdyba susiaurinama atsisakant dalies Seimo vicepirmininkų ir tokiu būdu bent jau mūsų frakcija, už kitas aš nenoriu kalbėti, gal jos nesuka sau dėl to galvos, mes netenkame informacijos apie tai, ką sprendžia Seimo valdyba. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkojame. Turime statutinę galimybę kalbėti dėl balsavimo motyvų. (*Balsai salėje*) Dėl R. Baškienės? Nėra. (*Balsai salėje*) Dėl A. Butkevičiaus? (*Balsai salėje*) Yra užsirašęs J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. J. Razma – prieš.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, aš priminsiu ir teisinius argumentus dėl to, kad pretendentas dar eina Ministro Pirmininko pareigas. Ir šiaip aš Seimo Pirmininkui dar kartą siūlyčiau pagalvoti, ar neužtektų šiandien patvirtinti apskritai mažiau pavaduotojų. O kas bus, jeigu rytoj pritarсите mano pasiūlymui dėl Seimo statuto, kad pavaduotojų yra ne penki, o trys? Ką tada darysite su dviem atliekamais? Geriau yra pirma pasitvirtinti Seimo statutą ir žinoti, kiek pavaduotojų gali būti, o tada jau juos tvirtinti. Dėl to galbūt jūs tikrai susilaikykite ir šiandien nesiūlykite tvirtinti A. Butkevičiaus. Jis gi negalės dviejų algų gauti – ir Ministro Pirmininko, ir Seimo Pirmininko pavaduotojo priedą. Nėra jam kur skubėti.

PIRMININKAS. Jeigu matote nutarimo 2 straipsnį, tai šis nutarimas įsigaliojotų nuo gruodžio 15 dienos.

Dėl I. Degutienės užsirašęs K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, aišku, aš nenoriu čia ilgai gaišinti jūsų laiko. I. Degutienė yra viena iš labiausiai patyrusių Seimo narių ir jos kompetencija niekam nekelia abejonių. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Dėl G. Kirkilo užsirašė Seimo narys A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamasis Pirmininke, aš buvau pasiruošęs kalbėti, kai G. Kirkilas tik baigė kalbėti, bet dabar jūs nukėlėte. Ką padarysi. Aš pasakysiu tokį paprastą ir aiškų dalyką. Čia yra daug naujų Seimo narių, beveik 80. Kurie su tuo nesate susipažinę, aš noriu jus informuoti, kad Lietuvą valdo ir Seimą valdo toks garsus 2K projektas. (*Balsai salėje*) Jeigu jūs balsuosite dabar už G. Kirkilą, žinokite, kad 2K projektas ir toliau veikia. (*Juokas salėje*)

PIRMININKAS. K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, ir dar viena kandidatūra, dėl kurios labai lengva apsispręsti. Tai labai proeuropietiškas, labai proatlantiškas politikas, nekeliantis jokių abejonių savo gebėjimu dalyvauti valdžioje ir priimti pačius reikšmingiausius sprendimus. Prašau palaikyti ir aš palaikysiu taip pat.

PIRMININKAS. Dėkoju. Seimo narys R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Aš taip pat, kolegos, kviesčiau palaikyti. Ponui A. Kubiliui siūlyčiau pataisyti. Būtų 3K – A. Kubilius, G. Kirkilas ir R. Karbauskis.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau užsirašusių nėra. Dėkoju.

Dėl A. Nekrošiaus kandidatūros yra užsirašęs K. Masiulis. Prašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, noriu kalbėti tik todėl, kad aš jį beveik apšmeižiau. Yra didžiulė bėda, kada jūs esate tiek *tabula rasa*, sunku jūsų nesumaišyti, sunku išmokti pavardes ir sunku išsiaiškinti jūsų pažiūras, tuo labiau kad jūs esate labai skirtingi. Aš dabar dar kartą pasitikslinau jūsų biografiją. Atrodo, kad jūs iš tikrųjų esate proeuropietišku pažiūrų, visai simpatiškas jaunuolis, na, avansu galima palaikyti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkojame. Seimo narys V. Sinkevičius.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Aš kviečiu Seimą palaikyti jaunąją kartą ir šiuos tokius pokyčius. Arvydas labai jaudinosi, bet jaudintųsi turbūt kiekvienas naujokas. Ir kviečiu jį palaikyti būtent tuos, kurie labiausiai remia pokyčius. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau norinčių kalbėti nėra užsirašusių ir nematau pageidaujančių.

Gerbiamieji kolegos, išklausėme kandidatus į Seimo Pirmininko pavaduotojus. Jie atsakė į klausimus. O visi Seimo nariai, kurie norėjo dalyvauti diskusijoje, galėjo tai padaryti.

Mums reikia patvirtinti slapto balsavimo biuletenius. Slapto balsavimo biuletenyje yra nurodyta „už“, „prieš“ ir „susilaikoma“. Kiekvienam kandidatui, pretendentui bus atskiras biuletenis skirtingų spalvų. Reikės palikti tai, už ką balsuojama. Tai yra jeigu balsuojama už, tai nubraukiami kiti du langeliai. Jis atrodo taip. Ar galėtume bendru sutarimu patvirtinti tokią biuletenio formą? Prieštaraujančių nėra. Ačiū. (*Balsai salėje*)

Balsavimui skirsime 45 minutes. Balsavimo pradžia – 23 valandą 55 minutės.

(A. Cirtautas: „Susikaičiuoti dar irgi 45 minutės. Baigsime viską...“)

Gerbiamieji Seimo nariai, susitiksime jau kitą parą. Renkamės į salę 1 valandą 25 minutes. Pusantros valandos skaičiuoti, plius 45 minutės balsuoti. 45 minutės balsuoti ir 45 skaičiuoti. (*Balsai salėje: „Tai kada renkamės?“*) 1 valandą 25 minutes.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiamieji Seimo nariai, tęsiame posėdį. Turime rezultatus. Paskelbsiu slapto balsavimo balsų skaičiavimo protokolus.

01.25 val.

Seimo nutarimo „Dėl Rimos Baškienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XIII-P-8 (priėmimo tęsinys)

Pirmas protokolai dėl Seimo nutarimo „Dėl Rimos Baškienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių – 137, rasta biuletenių – 137, galiojančių biuletenių – 134, negaliojančių biuletenių – 3. Balsavo už 105, prieš – 15, susilaikė 14. (*Plojimai*)

Taigi nutarimas „Dėl Rimos Baškienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ (projektas Nr. XIII-P-8) yra priimtas. (*Gongas*)

01.26 val.

Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Butkevičiaus išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIII-P-9 (priėmimo tęsinys)

Kitas balsų skaičiavimo protokolai dėl Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Butkevičiaus išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“.

Iš viso išduota biuletenių – 137, rasta biuletenių – 137, galiojančių – 133, negaliojančių – 4. Balsavo už 66, prieš – 53, susilaikė 14.

Seimo nutarimas „Dėl Algirdo Butkevičiaus išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ nepriimtas. (*Šurmuly salėje*)

01.27 val.

Seimo nutarimo „Dėl Irenos Degutienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XIII-P-10 (priėmimo tęsinys)

Kitas balsų skaičiavimo protokolai dėl Seimo nutarimo „Dėl Irenos Degutienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių – 137, rasta biuletenių – 137, galiojančių – 135 ir negaliojančių – 2. Už balsavo 101, prieš – 18, susilaikė 16. (*Plojimai*)

Taigi Seimo nutarimas „Dėl Irenos Degutienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ (projektas Nr. XIII-P-10) priimtas. (*Gongas*)

01.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl Gedimino Kirkilo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIII-P-11 (priėmimo tęsinys)

Balsų skaičiavimo protokolai dėl Seimo nutarimo „Dėl Gedimino Kirkilo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių – 137, rasta biuletenių – 137, galiojančių – 135, negaliojančių – 2. Už balsavo 96, prieš – 20, susilaikė 19. (*Plojimai*)

Taigi Seimo nutarimas „Dėl Gedimino Kirkilo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ (projektas Nr. XIII-P-11) priimtas. (*Gongas*)

01.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl Arvydo Nekrošiaus išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIII-P-12 (priėmimo tęsinys)

Balsų skaičiavimo protokolai dėl Seimo nutarimo „Dėl Arvydo Nekrošiaus išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių – 137, rasta biuletenių 137, galiojančių – 133, negaliojančių – 4. Už balsavo 82, prieš – 24, susilaikė 27. (*Plojimai*)

Seimo nutarimas „Dėl Arvydo Nekrošiaus išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ (projektas Nr. XIII-P-12) priimtas. (*Gongas*)

Kviečiu pirmininkauti Seimo Pirmininko pavaduotoją G. Kirkilą. Sveikinu išrinktus Seimo Pirmininko pavaduotojus.

PIRMININKAS (G. KIRKILAS, LSDPF). Kolegos, tęsiame mūsų posėdį, tikiuosi, kad greitai baigsime. Kviečiu į tribūną Seimo Pirmininką, jis įteiks gėles išrinktiems Seimo Pirmininko pavaduotojams.

V. PRANCKIETIS. Gerbiamieji kolegos, leiskite įteikti gėles Seimo Pirmininko pavaduotojui R. Baškienei.

PIRMININKAS. R. Baškienė. Sveikiname R. Baškienę. (*Plojimai*) Kviečiame I. Degutienę. Sveikiname I. Degutienę. (*Plojimai*) Seimo Pirmininko pavaduotoja I. Degutienė. G. Kirkilas gal vėliau atsiims.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Aš labai atsiprašau, aš tiesiog noriu visiems padėkoti, ir kad opozicijos atstovas surinktų tiek balsų, tai tikrai man įpareigojimas būti teisingai, sąžiningai ir, kam reikia pagalbos, prašom visus į mane kreiptis, gal ką nors patarsiu. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū I. Degutienei. Gal G. Kirkilą praleiskime ir pakvieskime A. Nekrošių. A. Nekrošius, išrinktas Seimo Pirmininko pavaduotoju. Kviečiame A. Nekrošių. (*Plojimai*)

V. PRANCKIETIS. Gerbiamieji Seimo nariai, man didelė garbė turėti tokią komandą, ačiū jums už tai, ką tik ką nusprendėte.

PIRMININKAS. Kolegos, dar turime keletą formalių procedūrų ir turime priimti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo paskyrimo“ projektą.

01.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo paskyrimo“ projektas Nr. XIII-P-13 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiamasis Pirmininke, kviečiame jus pateikti projektą Nr. XIII-P-13 – nutarimą „Dėl Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo paskyrimo“.

V. PRANCKIETIS. Teikiu Seimo nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo paskyrimo“. Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 24 straipsnio 4 dalimi ir atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko teikimą...

PIRMININKAS. Ačiū, Pirmininke. Yra norinčių paklausti. Kolega V. Sinkevičius. Atsiprašau, dar ne.

V. PRANCKIETIS. Teikiu nutarti: paskirti Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoją R. Baškienę Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū. Nekviesiu R. Baškiens, nes niekas nenori jūsų klausti. Pirmininko nenori klausti. O R. Baškiens? Nereikia. Bendru sutarimu. Ar galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Galime. Pritarta.

Pirmininkas siūlo ypatingą skubą. Galime pritarti? Pritarta.

Po svarstymo galime pritarti? Galime. Ačiū. Pritarta.

Priėmimas. Kolegos, ĉia yra tik vienas straipsnis. Źiūriu, ar yra norinĉių kalbėti. J. Olekas – už. J. Olekas susilaiko. (*Balsai salėje*) J. Olekas kvieĉia balsuoti už. Kolegos, galime balsuoti dėl nutarimo? Prašom.

Kas palaikote Seimo Pirmininko pasiūlytą projektą „Dėl Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo paskyrimo“ Nr. XIII-P-13, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Kolegos, būtų gerai pirmiausia užsiregistruoti, kad Źinotume kiek, ir tada balsuoti. Pirmiausia spaudŹiate pirmąjį mygtuką iš kairės, po to išreiškiate savo nuomonę – arba už, arba prieš, arba susilaikote. Aš kvieĉiu už, nors negaliu agituoti iš šitos tribūnos, bet kvieĉiu už. Balsavimas pradėtas.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiamieji kolegos, balsavo 108 Seimo nariai, už – 107, prieš nėra, susilaikė 1. Įtariu, kad R. Baškienė. (*Balsai salėje*) Seimo nutarimas „Dėl Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo paskyrimo“ priimtas. (*Gongas*) Sveikiname R. Baškienę, tapus Seimo Pirmininko pirmąja pavaduotoja. (*Plojimai*)

Prašom. Dėl vedimo tvarkos?

V. KRAVČIONOK (*LLRA-KŠSF*). Mano balsą už R. Baškienę prašom įskaiciuoti už.

PIRMININKAS. Dar vienas balsas už R. Baškienę. Už – 108. Ačiū. Prašom.

R. POPOVIENĖ (*LSDPF*). Ir dar vienas, nes kortelė neveikė.

PIRMININKAS. Ir dar R. Popovienės balsas už, kortelė neveikė. Jūsų taip pat? Prašom pasakyti pavardę.

G. VASILIAUSKAS (*LVŽSF*). G. Vasiliauskas.

PIRMININKAS. G. Vasiliauskas – taip pat už. R. Popovienė ir G. Vasiliauskas. E. Zingeris.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Deja, nesuveikė. Už.

PIRMININKAS. E. Zingeris – už. R. Baškienė surinko dar daugiau balsų, daugiau nei 110. Kolegos, ačiū visiems.

01.38 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-P-14 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiamieji kolegos, prašau dėmesio, dar liko keletas procedūrinių klausimų. Gerbiamąjį Pirmininką kvieĉiame į tribūną. Pirmininką V. Pranckietį. Jis pristatys projektą dėl Seimo valdybos. Prašom, Pirmininke. Kolegos, prašom dėmesio. Prašom, Pirmininke.

V. PRANCKIETIS. Pristatau Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ projektą. Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 27 straipsniu, nutarė: 1 straipsnis. Patvirtinti šią Lietuvos Respublikos Seimo valdybą: V. Pranckietis – Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas, R. Baškienė – Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja, I. Degutienė – Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja, G. Kirkilas – Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas, A. Nekrošius – Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas. Pasirašo Seimo Pirmininkas.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Nėra norinĉių jūsų paklausti. Ar galėtume po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Siūloma ypatinga skuba. Ar galime pritarti ypatingai skubai? Galime. Ačiū. Kolegos, po svarstymo bendru sutarimu? Ačiū. Nėra norinĉių kalbėti.

Gerbiamieji kolegos, balsuojame dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ projekto Nr. XIII-P-14. Kas pasisakote už šį Seimo nutarimą dėl Seimo valdybos patvirtinimo, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas. Kolegos, balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiamieji kolegos, balsavo 112 Seimo narių. Už – 99, prieš nėra, susilaikė 13. Taigi projektui Nr. XIII-14 pritarta. Seimo valdyba patvirtinta. (*Gongas*)

Kolega A. Vinkus. Prašom, gerbiamas kolega.

A. VINKUS (*LSDPF*). Mes su poniu R. Budbergyte užsiregistravome, bet nebalsavome už ponį R. Baškienę. Širdimi ir faktų balsuojame, įrašykite du balsus.

PIRMININKAS. Dar plius du balsai R. Baškienei. Rima, įsivaizduojate! Dar du balsai už R. Baškienę, kaip Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją. Ačiū, kolegos.

01.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ projektas Nr. XIII-15 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Kitas projektas. (*Balsai salėje*) Yra dar. Yra. Kviečiame Seimo Pirmininką pristatyti seniūnų sueigos sudėtį. Prašom.

V. PRANCKIETIS. Gerbiamieji kolegos, teikiu nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“. Lietuvos Respublikos Seimas siūlo nutarti: 1 straipsnis. Sudaryti Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigą tokios sudėties: V. Pranckietis – Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas, R. Baškienė – Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja, I. Degutienė – Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja, G. Kirkilas – Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas, A. Nekrošius – Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas, L. Balsys – Mišrios Seimo narių grupės seniūnas, K. Bartkevičius – frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ seniūno pavaduotojas, R. Karbauskis – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos seniūnas, G. Kildišienė – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos seniūno pavaduotoja, G. Landsbergis – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos seniūnas, R. Morkūnaitė-Mikulėnienė – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos seniūno pavaduotoja, A. Norkienė – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos seniūno pavaduotoja, J. Olekas – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos seniūno pavaduotojas, J. Razma – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos seniūno pavaduotojas, V. Sinkevičius – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos narys, G. Steponavičius – Liberalų sąjūdžio frakcijos seniūno pavaduotojas, I. Šiaulienė – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos seniūnė, A. Širinskienė – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos narė, R. Tamašunienė – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos seniūnė ir P. Urbšys – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos narys.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Niekas nenori jūsų paklausti. Prašom. Kolega R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Yra klaida. Nuo frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ – frakcijos seniūnas R. Žemaitaitis.

PIRMININKAS. Frakcijos seniūnas R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Taip.

PIRMININKAS. Pirmininke, galite pataisyti nutarimą? Ar galime su tuo sutikti? Galime turbūt, čia frakcijos reikalas. Prašom. Pirmininke, pritariate?

V. PRANCKIETIS. Pritariu.

PIRMININKAS. Klausiančių nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Ačiū.

Pirmininkas siūlo ypatingą skubą. Galime pritarti? Ačiū. Pritarta. Po svarstymo galime pritarti? Bendru sutarimu. Ačiū, pritarta.

Gerbiamieji kolegos, balsuojame dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ projekto Nr. XIII-15. Balsavimas pradėtas.

Kas pritariate šiam Seimo nutarimui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas. Balsuojame. Gerbiamieji kolegos, prašom balsuoti. (*Balsai salėje*) Bus dar, bus. Bus ir pareiškimai. Kolegos, dar nebaigiame posėdžio.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiamieji kolegos, balsavo 110 Seimo narių. Už – 110, kaip suprantate, prieš ir susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIII-15) priimtas. (*Gongas*)

01.45 val.

2016 m. lapkričio 15 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Kolegos, Seimo Pirmininkas V. Pranckietis pristatys rytdienos darbotvarkę. Prašom, Pirmininke.

V. PRANCKIETIS. Rytoj plenarinis Seimo posėdis prasidėtų 12 valandą. Klausimai. Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto straipsnių pataisų; jie buvo šiandien minėti. Statuto papildymo projektas.

Toliau Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio, saugumo ir gynybos politikos nuoseklumo ir tęstinumo 2016–2020 metais“ projektas; įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Kroatijos Respublikos dalyvavimo Europos ekonominėje erdvėje ratifikavimo“ projektas; įstatymo „Dėl Tarptautinės konvencijos dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo 8 straipsnio 6 dalies pakeitimo ratifikavimo“ projektas; Seimo statuto dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto kai kurių straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo projektas ir lapkričio 17 dienos posėdžių darbotvarkės tvirtinimas.

PIRMININKAS. Ačiū, Pirmininke. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. A. Palionis pirmasis.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Noriu paklausti dėl rytinio posėdžio pirmo klausimo dėl Seimo statuto pateikimo, nes popietiniame posėdyje bus toliau svarstymas ir priėmimas šito klausimo. Šiandien jau yra poros Seimo narių užregistruoti pasiūlymai. Tam, kad svarstytime, komitetas turės pateikti išvadas. Kas apsvarstys šiuos pasiūlymus, kai nėra?..

V. PRANCKIETIS. Neturime komitetų.

A. PALIONIS (LSDPF). Mes Seime svarstysime?

PIRMININKAS. Seimas svarstys, gerbiamas kolega. Ačiū.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū.

PIRMININKAS. J. Razma. Nėra. E. Gentvilas. Prašom, Eugenijau.

E. GENTVILAS (LSF). Noriu paklausti Seimo Pirmininko, kodėl jūs sakote (čia gal klaida), kad tai yra rytdienos darbotvarkė?

PIRMININKAS. Šios dienos.

V. PRANCKIETIS. Jūs teisus.

PIRMININKAS. Jūs teisus, ačiū. Gerbiamieji kolegos, ar galėtume pritarti po pateikimo bendru sutarimu darbotvarkei? Ačiū, pritarta.

Gerbiamieji kolegos, mano misija šiandien, ne, šiandien galbūt dar nebaigta, bet šiuo metu baigta. Kviečiu vėl Seimo Pirmininką į savo pozicijas. Seimo posėdis tęsiasi. Tuoj Pirmininkas jums suteiks žodį. Ačiū.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Prašom. (*V. Gureckienė: „Irena Degutienė.“*)

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, pažiūrėjus į laikrodį, dabar yra be penkiolikos dvi kitos dienos. Aš kreipiuosi į Seimo Pirmininką ir noriu paprašyti, ko gero, ne tik savo, bet ir visų jūsų vardu pasiūlyti, ar rytoj plenarinis posėdis negalėtų būti pradėtas bent jau 14 valandą, o ne 12 valandą. Tada atitinkamai Seniūnų sueiga būtų vėliau arba, kaip anksčiau darydavome, popietinį nuo 15 valandos. Jeigu valdančioji dauguma tam pritartų, aš manau, kad mes pailsėję galėtume būti kur kas darbingesni, negu esame šiuo metu. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ar galime pritarti bendru sutarimu?

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Gerbiamasis Pirmininke, kolegos, iš tiesų man nesuteikė žodžio ilgakai. Kai atėjau į Seimą 2008 metais, Č. Juršėnas tęsdavo gražią tradiciją paminėti pirmąjį balsavimą, kai visi Seimo nariai balsuodavo už vieningai. Taigi tas balsavimas buvo dėl Seniūnų sueigos sudarymo. Tiesiog noriu atkreipti dėmesį, kad mes pirmą kartą nubalsavome visi už vieningai. Tai gražus balsavimas, kurį reiktų paminėti, ir kad jų tokių būtų daugiau. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkojame, kolega.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Aš labai pritariu gerbiamos I. Degutienės pasiūlymui posėdį pradėti šiek tiek vėliau, bet labai norėčiau, kad Seimo Pirmininkas taip pat nustatytų konkrečiai jau šiandien, koks bus Seniūnų sueigos laikas.

PIRMININKAS. Kadangi sueigos laikas bus susijęs su plenarinio posėdžio, ar galime bendru sutarimu rytoj pradėti plenarinį posėdį 14 valandą? (*Balsai salėje*) Šiandien. Balsuojame. Kas už tai, kad pradėtume posėdį... Balsuojame alternatyviai: kas už – posėdį pradėti 12 valandą, kas prieš – posėdį pradėti 14 valandą.

Už, t. y. už 12 valandą, – 80, prieš, t. y. už 14 valandą, – 32. Skelbiame Seniūnų sueigos pradžią 10 valandą. Tinka.

Pareiškimus skaityti buvo užsirašę... Jau ne. Skelbiu posėdį baigtą. (*Gongas*) Kviečiame kavos puodelio. III rūmų restoranas laukia mūsų.

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Ačienė Vida 9, 12, 20
Adamkus Valdas 8, 64
Adomėnas Mantas 9, 12, 20, 24, 40, 41, 43, 44, 62, 77
Aleksa Virgilijus 9, 12, 20, 43
Andreotti Giulio (Andreotis Džulijus) 31
Andrikis Rimas 9, 12, 20, 43, 45
Andriukaitis Vytenis Povilas 8
Anušauskas Arvydas 9, 12, 20, 24, 35, 50, 65
Armonaitė Aušrinė 9, 12, 20, 46
Avyžius Jonas 70
Ažubalis Audronius 9, 12, 20
Ąžuolas Valius 9, 12, 20
- Bacvinka Kęstutis 9, 13, 20
Bakas Vytautas 9, 13, 20
Balsys Linas 9, 13, 20, 28, 47, 54, 76
Baltraitienė Virginija 63
Bartkevičius Kęstutis 9, 13, 20, 45, 76
Bastys Mindaugas 9, 13, 20, 43, 59, 61
Baškienė Rima 9, 13, 20, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 55, 56, 71, 73, 74, 75, 76
Baublys Juozas 9, 13, 20
Bernatonis Juozas 9, 13, 20
Bilotaitė Agnė 9, 13, 20, 46, 54
Budbergytė Rasa 9, 13, 20, 76
Bukauskas Valentinas 9, 13, 20, 45
Burokienė Guoda 9, 13, 20
Butkevičius Algirdas 7, 9, 13, 20, 26, 56, 57, 58, 59, 60, 64, 67, 70, 71, 72, 73
- Cirtautas Alius 72
- Čimbaras Petras 9, 13, 20
Čmilytė-Nielsen Viktorija 9, 13, 20
- Dagys Rimantas Jonas 9, 13, 20, 33, 34, 48, 55, 56
Degutienė Irena 9, 13, 20, 46, 49, 51, 52, 58, 61, 62, 63, 64, 65, 67, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78
Dumbrava Algimantas 9, 13, 20, 45
Džiugelis Justas 9, 14, 20
- Gaidžiūnas Aurimas 9, 14, 20
Gailius Vitalijus 9, 14, 20
Gaižauskas Dainius 9, 14, 20, 46
Gedvilas Vydas 29
Gegužinskas Gintautas 28
Gelūnas Arūnas 9, 14, 20
Gentvilas Eugenijus 9, 14, 20, 22, 29, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 44, 46, 66, 67, 71, 77
Gentvilas Simonas 9, 14, 20
Glaveckas Kęstutis 9, 14, 20, 27, 28, 34, 38, 39, 44
Graužinienė Loreta 29, 30, 35, 37
Gražulis Petras 9, 14, 20, 36, 37, 42, 44, 45
- Grybauskaitė Dalia 7, 8
Grinius Kazys 39
Grušas Gintaras 8
Gumuliauskas Arūnas 9, 14, 20, 55
Gureckienė Violeta 21, 29, 44, 47, 50, 51, 77
- Imbrasas Juozas 7, 9, 14, 20, 22, 45
- Jakeliūnas Stasys 9, 14, 20
Jarutis Jonas 9, 14, 20
Jedinskij Zbignevas 9, 14, 20, 46
Jovaiša Eugenijus 9, 14, 20
Jovaiša Sergejus 9, 14, 20, 37, 70
Juknevičienė Rasa 9, 14, 20
Juozapaitis Vytautas 9, 14, 20, 36, 49, 61, 71
Juršėnas Česlovas 51, 52, 63, 77
Juška Ričardas 9, 15, 20
- Kamblevičius Vytautas 9, 15, 20, 45, 70
Kaminskas Darius 9, 15, 20, 26
Karbauskis Ramūnas 9, 15, 20, 21, 22, 36, 44, 46, 47, 52, 58, 68, 72, 76
Kasčiūnas Laurynas 9, 15, 20
Kepenys Dainius 9, 15, 20
Kernagis Vytautas 9, 15, 20
Kildišienė Greta 9, 15, 20, 46, 76
Kindurys Gintautas 9, 15, 20
Kirkilas Gediminas 7, 9, 15, 20, 64, 65, 66, 67, 72, 73, 74, 75, 76
Kirkutis Algimantas 9, 15, 20
Kravčionok Vanda 9, 15, 20, 43, 46, 75
Kreivys Dainius 9, 15, 20, 25
Kubilienė Asta 9, 15, 20
Kubilius Andrius 9, 15, 20, 25, 26, 37, 47, 48, 58, 59, 61, 67, 70, 72
- Landsbergis Gabrielius 10, 15, 20, 25, 29, 38, 44, 46, 76
Landsbergis Vytautas 8, 25, 30
Langaitis Tadas 10, 15, 20
Liesys Jonas 10, 15, 20
Linkevičius Linas Antanas 10, 16, 20, 30
- Mackevič Michal 10, 16, 20, 46
Majauskas Mykolas 10, 16, 20, 28, 33, 39, 60, 67, 69
Maldeikienė Aušra 10, 16, 20, 47
Markauskas Bronius 10, 16, 20, 37, 55
Martinėlis Raimundas 10, 16, 20
Masiulis Eligijus 33, 36, 37, 42, 71
Masiulis Kęstutis 10, 16, 20, 24, 36, 53, 69, 72
Matelis Bronislovas 10, 16, 20
Matkevičienė Laimutė 10, 16, 20
Matulas Antanas 10, 16, 20, 28, 66

- Mažeika Kęstutis 10, 16, 20
Miliūtė Rūta 10, 16, 20, 43
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 10, 16, 20, 46, 57, 58, 76

Narkevič Jaroslav 10, 16, 20, 46
Nausėda Alfredas Stasys 10, 17, 21
Navickienė Monika 10, 17, 21, 67
Nekrošius Arvydas 10, 17, 21, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 74, 75, 76
Nevulis Petras 10, 17, 21
Norkienė Aušrinė 10, 17, 21, 46, 76

Olekas Juozas 10, 17, 21, 34, 35, 36, 42, 43, 45, 47, 50, 57, 60, 61, 64, 65, 67, 68, 71, 72, 75, 76
Olševski Česlav 10, 17, 21, 46

Padaiga Žilvinas 66
Palionis Andrius 10, 17, 21, 58, 77
Papirtienė Aušra 10, 17, 21
Pavilionis Žygimantas 10, 17, 21, 37
Poderys Virgilijus 10, 17, 21
Popovienė Raminta 10, 17, 21, 75
Pranckietis Viktoras 7, 10, 17, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 53, 65, 74, 75, 76, 77
Puidokas Mindaugas 10, 17, 21
Pūkas Kęstutis 10, 17, 21, 45
Pupinis Edmundas 10, 17, 21, 26, 49
Pūras Dainius 33
Puteikis Naglis 10, 17, 21, 39, 40

Rastenis Vytautas 10, 17, 21
Razma Jurgis 10, 18, 21, 27, 46, 50, 60, 67, 72, 76, 77
Rimkus Juozas 10, 18, 21
Rinkevičius Viktoras 10, 18, 21, 25, 36, 41, 42, 62
Rozova Irina 10, 18, 21, 46

Sabatauskas Julius 10, 18, 21
Salamakinas Algimantas 10, 18, 21
Saudargas Paulius 10, 18, 21, 27, 40
Simulik Valerijus 10, 18, 21, 54, 56
Sinkevičius Rimantas 10, 18, 21
Sinkevičius Virginijus 10, 18, 21, 69, 72, 74, 76
Sysas Algirdas 10, 18, 21
Skaistė Gintarė 10, 18, 21, 70

Skardžius Artūras 10, 18, 21, 32, 53, 59, 62, 69
Skvernelis Saulius 10, 18, 21, 63
Smirnovas Kęstutis 10, 18, 21
Spadolini Guido (Spadolinis Gvidas) 31
Stacevičius Lauras 10, 18, 21
Stančikas Andriejus 10, 18, 21
Staniuvienė Levutė 10, 18, 21
Starkevičius Kazys 10, 19, 21, 26, 28
Steponavičius Gintaras 10, 19, 21, 22, 29, 35, 46, 51, 76
Streikus Zenonas 10, 19, 21
Strelčiūnas Algis 10, 19, 21
Strolis Marius 7, 9

Šakalienė Dovilė 10, 19, 21
Šalaševičiūtė Rimantė 10, 19, 21
Šarknickas Robertas 10, 19, 21, 63
Šedbaras Stasys 10, 19, 21
Šiaulienė Irena 10, 19, 21, 45, 47, 67, 68, 76
Šimas Audrys 10, 19, 21
Šimonytė Ingrida 10, 19, 21
Širinskienė Agnė 10, 19, 21, 46, 55, 76

Talmont Leonard 10, 19, 21, 46
Tamašunienė Rita 10, 19, 21, 45, 46, 47, 76, 78
Tomilinas Tomas 10, 19, 21, 28, 30, 39
Trump Donald John (Trampas Donaldas Džonas) 40
Tumėnas Stasys 10, 19, 21

Urbšys Povilas 10, 19, 21, 46, 51, 56, 76

Vaičekauskas Gintaras 10, 19, 21
Vaigauskas Zenonas 9
Valiūnas Petras 10, 20, 21
Vareikis Egidijus 10, 20, 21
Varkalys Jonas 10, 20, 21
Varžgalys Juozas 10, 20, 21
Vasiliauskas Gediminas 10, 20, 21, 75
Veryga Aurelijus 10, 20, 21
Vingrienė Virginija 10, 20, 21
Vinkus Antanas 10, 20, 21, 76

Zingeris Emanuelis 10, 20, 21, 75

Žalimas Dainius 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
Žemaitaitis Remigijus 10, 20, 21, 45, 47, 51, 54, 59, 72, 76
Žilinskas Rokas 10, 20, 21

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius

Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*

Interneto puslapis *www.lrs.lt*